

Møteinnkalling

Kontrollutvalget Rakkestad

Møtested: Fjernmøte, grunnet Covid-19. Teams vil bli benyttet for videokonferanse. Kontrollutvalgsmedlemmer vil få tilsendt link via e-post. Publikum bes om å henvende seg til daglig leder Østfold kontrollutvalgssekretariat, Anita Dahl Aannerød, så vil de få tilsendt link for å kunne overvære møtet.
møterom Teams

Tidspunkt: 04.05.2021 kl. 09:00

Eventuelle forfall meldes til Anita Dahl Aannerød på telefon 900 867 40 eller til e-post: rona@fredrikstad.kommune.no
Varamedlemmer møter etter nærmere avtale.

Rakkestad, 27.04.2021

Finn Kultorp
Leder (s.)

Saksliste

PS 21/10	Godkjenning av innkalling og saksliste	3
PS 21/11	Valg av representant til å signere protokoll	4
PS 21/12	Kontrollutvalgets uttalelse til kommunens årsregnskap og årsberetning for 2020	5
PS 21/13	Statusrapport om utført forvaltningsrevisjon i 2020	118
PS 21/14	Referater og meldinger	121
PS 21/15	Eventuelt	135

ØSTFOLD KONTROLLUTVALGSSEKRETARIAT

Saksnr.: 2021/116
Dokumentnr.: 18
Løpenr.: 42879/2021
Klassering: 3016-191
Saksbehandler: Caroline Klæboe Roos

Møtebok

Behandlet av Kontrollutvalget Rakkestad	Møtedato 04.05.2021	Utvalgssaksnr. 21/10
---	-------------------------------	--------------------------------

Godkjenning av innkalling og saksliste

Sekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

1. Innkalling og saksliste godkjennes

Fredrikstad, 23.02.2021

Vedlegg

Ingen

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt)

Ingen

Saksopplysninger

Saksliste er fremlagt og godkjent av kontrollutvalgets leder.

Vurdering

Innkalling og saksliste godkjennes.

ØSTFOLD KONTROLLUTVALGSSEKRETARIAT

Saksnr.: 2021/116
Dokumentnr.: 19
Løpenr.: 42888/2021
Klassering: 3016-191
Saksbehandler: Caroline Klæboe Roos

Møtebok

Behandlet av Kontrollutvalget Rakkestad	Møtedato 04.05.2021	Utvalgssaksnr. 21/11
---	-------------------------------	--------------------------------

Valg av representant til å signere protokoll

Sekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

1. Til å signere protokollen sammen med leder av utvalget, velges

Fredrikstad, 23.02.2021

Vedlegg

Ingen

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt)

Ingen

Saksopplysninger

I henhold til kontrollutvalgets rutine som ble behandlet i kontrollutvalgets møte 12.05.2020 skal det ved hvert møte settes opp en sak om «Valg av en representant til signering av protokoll». Den som leder møtet skal alltid signere protokollen.

Vurdering

Ingen

ØSTFOLD KONTROLLUTVALGSSEKRETARIAT

Saksnr.: 2021/110
Dokumentnr.: 7
Løpenr.: 82386/2021
Klassering: 3016-186
Saksbehandler: Anita Rovedal

Møtebok

Behandlet av Kontrollutvalget Rakkestad	Møtedato 04.05.2021	Utvalgssaksnr. 21/12
---	-------------------------------	--------------------------------

Kontrollutvalgets uttalelse til kommunens årsregnskap og årsberetning for 2020

Sekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

1. Kontrollutvalget avgir uttalelse til årsregnskap og årsberetningen 2020 for Rakkestad kommune som vist i vedlegg 1 til saken
2. Kontrollutvalgets uttalelse til årsregnskapet og årsberetningen 2020 sendes kommunestyret med kopi til formannskapet

Fredrikstad, 20.04.2021

Vedlegg

1. Kontrollutvalgets uttalelse til årsregnskap 2020 for Rakkestad kommune.
2. Sekretariatets underdokumentasjon til forslag til uttalelsen til årsregnskap og årsberetningen 2020 for Rakkestad kommune
3. Revisjonsberetning for 2020 – Rakkestad kommune, datert 15.04 2021.
4. Årsregnskapet og årsberetning 2020 for Rakkestad kommune.

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt)

- Lov om kommuner og fylkeskommuner (LOV-2018-06-22-83)
- Forskrift om kontrollutvalg og revisjon (FOR-2019-06-17-904)
- Forum for kontroll og Tilsyn – Veileder til kontrollutvalget uttalelse til kommunen årsregnskap og årsberetningen
- Norges Kommunerevisorforbund - Veileder til kontrollutvalget uttalelse til kommunen årsregnskap og årsberetningen
- Tallanalyse av økonomien - Excel arbeidsdokument for ØKUS KOF

Saksopplysninger

I følge kommuneloven § 14-6 skal kommunen for hvert kalenderår utarbeide årsregnskap og årsberetning. I henhold til forskriftens kapittel 5, om årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner fastsatt av Kommunal- og regionaldepartementet 07.06 2019, skal årsregnskapet inneholde driftsregnskap, investeringsregnskap, balanseregnskap,

økonomiske oversikter og noter. I henhold til kommunelovens § 14-7 skal kommunen utarbeide en årsberetning for kommunens samlede virksomhet. I årsberetning fra kommunen skal det blant annet skal gis opplysninger om forhold som er viktige for å bedømme foretakets stilling og resultat m.m.

Gjeldende tidsfrister for avleggelse av årsregnskapet og årsberetningen er:

- kommunens årsregnskap skal være avlagt innen 22. februar etter regnskapsåret
- kommunens årsberetning utarbeides innen 31. mars

I følge kommuneloven § 24-8 skal revisor avgi en revisjonsberetning til kommunestyret. I revisjonsberetningen skal revisor uttale seg om følgende:

- a) om årsregnskapet er avlagt i samsvar med lov og forskrift
- b) om registreringen og dokumentasjonen av regnskapsopplysninger er i samsvar med lov og forskrift
- c) om årsberetningen inneholder de opplysningene som lov og forskrift krever
- d) om opplysningene om økonomi i årsberetningen stemmer overens med årsregnskapet
- e) om det er avdekket forhold som gir grunn til å tro at årsberetningen ikke gir dekkende opplysninger om vesentlige budsjettavvik

Gjeldende tidsfrist for avleggelse av revisjonsberetning er 15 april:

I henhold til kommunelovens § 14-3 skal kontrollutvalget uttale seg til kommunestyret om årsregnskapene og årsberetningene før formannskapet innstiller til vedtak. Jmfør forskrift om revisjon og kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner § 3 - 2. ledd.

Kontrollutvalget har i sitt arbeid med uttalelsen støttet seg på de to veilederne om *«Kontrollutvalget uttalelse til kommunen årsregnskap og årsberetningen»* som er utgitt av henholdsvis Forum for Kontroll og Tilsyn og Norges Kommunerevisorforbund.

Vurdering

I kontrollutvalgets forslag til uttalelse har sekretariatet med bakgrunn i avlagte årsregnskap og årsberetning for 2020, innarbeidet ulike tallstørrelser knyttet til kommunes regnskapsresultat og om forhold som påvirker årets resultat. Videre har enkelte nøkkeltall som netto driftsresultat, gjeldsgrad, størrelse på fond og likviditetstall tatt inn i uttalelsen. Forhold av betydning i revisjonsberetning innarbeides i forslaget til uttalelsen. Sekretariatet har gitt en oppsummering av sine observasjoner i vedlegg 2 i saken og denne er kun ment til å understøtte kontrollutvalgets utarbeidelse for forslag til uttalelsen.

Sekretariatet viser i sin helhet til kontrollutvalgets forslag til uttalelse til årsregnskapet 2020 i vedlegg 1.

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å avgi uttalelse til årsregnskapet og årsberetningen 2020 for Rakkestad kommune som vist i vedlegg 1. Kontrollutvalgets uttalelse til årsregnskap og årsberetningen 2020 sendes kommunestyret med kopi til formannskapet.

Kommunestyret i Rakkestad

Deres referanse	Vår referanse	Klassering	Dato
	2021/110-10-90081/2021-BJGU	3016-186	20.04.2021

Kontrollutvalgets uttalelse til årsregnskap og årsberetning for 2020 - Rakkestad kommune

I henhold til forskrift for kontrollutvalg og revisjon § 3, avgir herved kontrollutvalget sin uttalelse til årsregnskap og årsrapport for året 2020.

Kontrollutvalget har den 04.05 2021 behandlet årsregnskapet og årsberetningen for 2020 for Rakkestad kommune som er avgitt av kommunedirektør. Østre Viken kommunerevisjon IKS har avgitt tilhørende revisjonsberetning, datert 15.04 2021.

Årsregnskapet, årsberetningen og revisjonsberetningen for 2020 er avlagt innen gjeldende tidsfrister.

Kommunen har i 2020 et netto positivt driftsresultat på kr 5 177 502,-. Drifts- og investeringsregnskap er begge avsluttet i 0,- i henhold til lov og forskrift.

Kontrollutvalget viser til årsberetningens omtale (side 15 - 27) om de ulike forhold som påvirker resultatet for 2020. Avvik knyttet til kommuneområdene vises detaljert under det enkelte kommuneområdet i årsberetningen.

Kontrollutvalget viser til følgende sentrale nøkkeltall fra kommunes regnskap for 2020 sett opp mot kommunens egne nedfelte måltall som er vedtatt av kommunestyret.

- Kommunes netto driftsresultat tilsvarer 0,7 % av driftsinntekter. Kommunens måltall er minimum 1,75 %, dette for å opprettholde kommunens formue.
- For kommunen netto langsiktige lånegjeld (ekskl. pensjonsforpliktelser, ubrukte lånemidler og formidlings lån) utgjør 92,7 % sett i forhold til sum driftsinntekter per 31.12. Etter kommunens måltall skal ikke tallet overstige 85 %.
- Kommunens disposisjonsfond per 31.12 utgjør 16,1 % av brutto driftsinntekter. Kommunens måltall er at forholdet skal være over 10 %, for å ha et godt økonomisk handlingsrom.
- Kommunens likviditetsgrad 1 og 2 (betalingsevne) ligger på et tilfredsstillende nivå per 31.12 i henhold til anerkjent regnskapsteori.

Revisor har konkludert med at årsregnskapet er avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde per 31.12 2020. Årsberetningen inneholder de opplysninger som lov og forskrift krever og at opplysningene om økonomi i årsberetningen stemmer overens med årsregnskapet.

Østfold kontrollutvalgssekretariat (ØKUS KOF)

Besøksadresse: Dikeveien 29, 1661 Rolvsøy
E-postadresse: rona@fredrikstad.kommune.no
Telefon: 900 86 740 Telefaks:

Postadresse: Dikeveien 29, 1661 ROLVSØY
Webadresse: www.fredrikstad.kommune.no/okus
Tlf. saksbeh.: 452 55 251 Orgnr. 926 367 358

Revisor gir i sin beretning følgende påpekning under andre forhold vedrørende «Økonomireglement og finansreglement»:

- *«I henhold til kommunelovens § 14-2 bokstav d og e skal kommunestyret vedta regler for økonomiforvaltningen (økonomireglement) og regler for finans- og gjeldsforvaltningen (finansreglement). Rakkestad kommune har utarbeidet forslag til disse reglementene, men dette er ikke vedtatt per 31.12 2020».*

Kontrollutvalget har etter forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 3, påsett at det ikke foreligger åpne revisjonsmerknader ved årsskifte 2020/21.

Kontrollutvalget er ikke kjent med andre forhold, fremkommet i dialog med revisor, som kunne hatt betydning for utvalgets uttalelse. Kontrollutvalget anbefaler at kommunestyret fastsetter årsregnskapet og årsberetningen for 2020.

Rakkestad 04.05 2021

Finn Kulltorp (s)
leder

Kopi: Formannskapet

Underdokumentasjon til saksfremlegg og forslag til uttalelsen årsregnskapet og årsberetningen - 2020 for Rakkestad kommune.

1. Innledning.

Kontrollutvalget har i møte 04.05.2021 behandlet utvalgets sin uttalelse til Rakkestad kommune sitt årsregnskap og årsberetning for 2020

Representanter for kommunens administrasjon og ansvarlig revisor var tilstede i møte og presenterte årsregnskapet og revisjonsberetningen. Spørsmål fra kontrollutvalget ble besvart i møte.

2. Ansvarlig for økonomiforvaltningen.

Det er kommunestyret sitt ansvar å forvalte kommunes sin økonomi, derunder vedta årsregnskap og årsmeldingen, jfr. Kommunelovens § 14-2. Det er videre kommunestyret sitt ansvar å påse at økonomiforvaltningen skjer i tråd med lov, forskrift og egne interne reglement. Kommunestyret sitt ansvar for forvaltningen av den økonomiske internkontrollen og økonomiforvaltningen er forsterket gjennom ny kommunelov jfr. §§ 14-1 og 25-1 og 2.

Med grunnlag i finansielle måltall, skal årsberetningen gi vurdering av om den økonomiske utviklingen og stillingen slik den går frem av årsregnskapet, er forsvarlig og tar vare på handleevnen over tid, jfr. Kommuneloven § 14-7 a-b. Det er ikke lenger tilstrekkelig at årsmeldingen bare gjør rede for sentrale resultater i årsregnskapet.

3. Formål med kontrollutvalgets sin uttalelse.

Forum for Kontroll og Tilsyn (FKT) definerer formålet med uttalelsen til å være at kommunestyret skal få oppsummerende og samlet informasjon om at det gjennom året er gjennomført uavhengig kontroll med at kravene til årsregnskapet og årsmeldingen, er ivaretatt i tråd med lov, forskrift og egne reglement, jfr. Kommuneloven §§ 14-1, 14-2 og 14-7.

4. Grunnlag for uttalelsen.

Grunnlag for uttalelsen er dokument og behandlinger som ligger til grunn for utarbeidelsen av denne saken, slik som:

- Avlagt årsregnskap fra kommunedirektøren, datert 22.02 2021
- Kommunedirektørens sin årsmelding, datert 31.03 2021
- Revisjonsberetningen, datert 15.04 2021.
- Rapport etter etterlevelsekontroll, datert 11.09.2020
- Forvaltningsrevisjoner med tema innen økonomiforvaltningen.
- Revisors sine orienteringer til kontrollutvalget om:
 - Revisjonsplan-/strategier
 - Oppsummering av interims revisjon
 - Oppsummering av årsoppgjørsrevisjon
- Gjennomførte påseansvar ovenfor revisjonen
- Statlige tilsyn

5. Vurdering av årsregnskapet og årsmeldingen

5.1 Revisjonsberetningen.

Revisor har konkludert med at årsregnskapet er avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde per 31.12 2020. Årsberetningen inneholder de opplysninger som lov og forskrift krever og at opplysningene om økonomi i årsberetningen stemmer overens med årsregnskapet.

Revisor gir i sin beretning følgende påpekning under andre forhold vedrørende «Økonomireglement og finansreglement»:

- «I henhold til kommunelovens § 14-2 bokstav d og e skal kommunestyret vedta regler for økonomiforvaltningen (økonomireglement) og regler for finans- og gjeldsforvaltningen (finansreglement). Rakkestad kommune har utarbeidet forslag til disse reglementene, men dette er ikke vedtatt per 31.12 2020».

5.2 Årsregnskapet – nøkkeltall

Netto driftsresultat i %:

2020	2019	2018	2017	2016
0,70	2,69	3,53	3,06	3,69

Anbefalt nøkkeltall: + 1,75 (Teknisk beregningsutvalg -TBU)

Kommunens egne måltall: >1,75 %

Utvikling av gjeldsgrad i %:

2020	2019	2018	2017	2016
92,7	95	91	87	91

Anbefalt nøkkeltall: 60 - 90 % (Teknisk beregningsutvalg –TBU)

Kommunens egne måltall:< 85 %

Utviklingen av disposisjonsfond i % av driftsinntekter:

2020	2019	2018	2017	2016
16,1	12,6	9,6	6,6	3,6

Anbefalt nøkkeltall: 5-10 % (Teknisk beregningsutvalg –TBU)

Kommunens egne måltall:> 10 %

Utvikling av likviditetsgrad 1:

2020	2019	2018	2017	2016
2,6	2,4	2,2	1,8	1,8

Anbefalt nøkkeltall: >2 (regnskapsteori)

Utvikling av likviditetsgrad 2:

2020	2019	2018	2017	2016
3,0	2,1	2,0	1,4	1,5

Anbefalt nøkkeltall >1 (regnskapsteori)

5.3 Særskilte forhold som påvirker årets årsresultat.

Kontrollutvalget viser til årsberetningens omtale (side 15 - 27) om de ulike forhold som påvirker resultatet for 2020. Avvik knyttet til kommuneområdene vises detaljert under det enkelte kommuneområdet i årsberetningen.

5.4 Økonomiforvaltning og internkontroll

Vurdering av økonomiforvaltningen og internkontroll bygger på rapporter fra regnskapsrevisor, forvaltningsrevisjon, statlige tilsyn og informasjon fra kommunen. Følgende vurderinger er gjort:

- Det er ikke avdekket vesentlige svakheter med den økonomiske interkontrollen verken i revisors sine rapporteringer gjennom året eller i deres orienteringer til kontrollutvalget.
- Budsjettavvik og avvik fra budsjettpremissene er tilfredsstillende forklart i årsmeldingen. Dette er også bekreftet fra revisor.
- Revisor har bekreftet at bokføringen er i tråd med bokføringsregelverket. Ingen avvik er avdekket eller rapportert.
- Det er i regnskapsåret 2020 gjennomført etterlevelsekontroll med *Merverdiavgiftkompensasjon* Der var avdekket vesentlige avvik i kontrollen.
- Det er gjennomført forvaltningsrevisjonsrapport i løpet av 2020 som var rettet mot økonomiforvaltningen.
- Der er ikke gjennomført statlige tilsyn med som har betydning med økonomiforvaltningen.

6. Vurdering av ikke økonomiske krav i årsmeldingen.

<i>Tekst</i>		<i>Henvisning</i>
Er tiltak som er sett i verk og tiltak som er planlagt ser i verk for å sikre en høy etisk standard omtalt i årsmeldingen?	✓	Årsmeldingen side 31
Er den faktiske tilstanden når det gjelder kjønnslikestilling omtalt i årsmeldingen?	✓	Årsmeldingen side 29-31

7. Vurdering av revisjonen sitt arbeid

Kontrollutvalgets påseansvar at regnskapet er revidert på en trygg måte:

<i>Tekst</i>		<i>Kommentarer</i>
Kvalifikasjonskrav	-	Ikke fremlagt for KU – tas internt selskapet
Vandel	-	Fremskaffes ved autorisering av revisorer
Uavhengighetserklæring	✓	Fremlagt i KU- møte 12.05.2020, sak 20/9
Kvalitetskontroll - NKRF	-	Det er ikke gjennomført kvalitetskontroll i 2020, dette er sist gjort i 2018/2019

Kontrollutvalget ansvar for å holde seg løpende orientert om revisjonsarbeidet:

<i>Tekst</i>		<i>Kommentarer</i>
Planleggingsfasen	✓	Fremlagt i KU- møte 21.10.2020, sak 20/21
Interims revisjon	-	Ikke fremlagt for KU i 2020
Årsoppgjøret	-	Ikke fremlagt for KU i 2020
Etterlevelseskontroll	✓	Fremlagt i KU- møte 21.10.2020, sak 20/18
Statusrapport forvaltningsrevisjon		Ikke fremlagt i 2020

Til kommunestyret i Rakkestad kommune

Kopi:
Kontrollutvalget
Formannskapet
Kommunedirektøren

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Rakkestad kommunes årsregnskap som viser et netto driftsresultat på kr 5 177 502. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2020, bevilgningsoversikter drift og investering, økonomisk oversikt drift og oversikt over samlet budsjettavvik og årsoppgjørdisposisjoner for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir i det alt vesentlige en dekkende fremstilling av den finansielle stillingen til kommunekassen per 31. desember 2020, og av resultatet for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal regnskapskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i *Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av kommunen slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Kommunedirektøren er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon består av informasjon i kommunens årsberetning, men inkluderer ikke årsregnskapet og revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen. Vi henviser for øvrig til avsnittet «Konklusjon om årsberetningen» og «Uttalelse om redegjørelse for vesentlige budsjettavvik» under uttalelse om øvrige lovmessige krav.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon. Dersom vi hadde konkludert med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Kommunedirektørens ansvar for årsregnskapet

Kommunedirektøren er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir en dekkende fremstilling i samsvar med lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk i Norge. Kommunedirektøren er også ansvarlig for slik intern kontroll som anses nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver ved revisjonen av årsregnskapet vises det til:

www.nkrf.no/revisjonsberetninger

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av kommunens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk i Norge.

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at årsberetningen inneholder de opplysningene som lov og forskrift krever og at opplysningene om økonomi i årsberetningen stemmer overens med årsregnskapet.

Uttalelse om redegjørelse for vesentlige budsjettavvik

Vi har utført et attestasjonsoppdrag som skal gi moderat sikkerhet, i forbindelse med Rakkestad kommunes redegjørelse for vesentlige budsjettavvik, enten det skyldes beløpsmessige avvik eller avvik fra kommunestyrets premisser for bruken av bevilgningene.

Konklusjon

Basert på de utførte handlingene og innhentede bevis er vi ikke blitt kjent med forhold som gir grunn til å tro at årsberetningen ikke gir dekkende opplysninger om vesentlige budsjettavvik.

For videre beskrivelse av kommunedirektørens ansvar og revisors oppgaver ved uttalelse om redegjørelse for vesentlige budsjettavvik vises det til:

www.nkrf.no/revisjonsberetninger

Andre forhold

- Økonomireglement og finansreglement
I henhold til kommunelovens § 14-2 bokstav d og e skal kommunestyret vedta regler for økonomiforvaltningen (økonomireglement) og regler for finans- og gjeldsforvaltningen (finansreglement). Rakkestad kommune har utarbeidet forslag til disse reglementene, men dette er ikke vedtatt per 31.12.2020.

Rolvøy, 15.04.2021

Jostein Ek

Oppdragsansvarlig revisor

Regnskap 2020

Saksnr. **21/163**
Dato: **18.02.2021**

Journalnr. **2297/21**

Arkiv **210**

RAKKSTAD
mangfold og samhold

Innholdsfortegnelse

Bevilgningsoversikt drift § 5-4, 1. ledd	3
Bevilgningsoversikt drift § 5-4, 2. ledd	4
Bevilgningsoversikt investering § 5-5, 1. ledd	5
Bevilgningsoversikt investering § 5-5, 2. ledd	6
Økonomisk oversikt drift etter budsjett og regnskapsforskriften § 5-6, 1. ledd	7
Balanseregnskapet etter budsjett og regnskapsforskriften § 5-8.....	8
Oversikt over samlet budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjoner etter budsjett og regnskapsforskriftens § 5-9.....	10
Noter til regnskapet	11
Regnskapsprinsipper, vurderingsregler og organisering	11
Organisering av kommunens virksomhet.....	11
Note 1 – Endring i arbeidskapital (BRF § 5-10 a)	20
Note 2 – Årets endring i kapitalkonto (BRF § 5-10 b)	20
Note 3 – Vesentlig endringer i regnskapsprinsipp, estimater og vesentlige korrigeringer av tidligere års feil (BRF § 5-10 c)	21
Note 4 – Varige driftsmidler (BRF § 5-11 a)	21
Note 5– Aksjer og andeler i varig eie (BRF § 5-11 b)	22
Note 6 – Utlån (BRF § 5-11 c).....	22
Note 7 – Markedsbaserte finansielle omløpsmidler og derivater (BRF § 5-11 d).....	23
Note 8 – Rentesikring (BRF § 5-11 e)	23
Note 9 – Langsiktig gjeld og avdrag på lån (BRF § 5-12 a og b).....	23
Note 10 – Avdrag på lån (BRF § 5-12 b)	24
Note 11 – Pensjonsforpliktelser (BRF § 5-12 c).....	25
Note 12 – Kommunens garantiansvar (BRF § 5-12 d).....	27
Note 13 – Bundne fond (BRF § 5-13 a).....	27
Note 14 – Selvkostområder (BRF § 5-13 b)	28
Note 15 – Salg av finansielle anleggsmidler (BRF § 5-13 c)	29
Note 16 – Ytelser til ledende personer i virksomheten (BRF § 5-13 d)	30
Note 17 – Godtgjørelser til revisor (BRF § 5-13 e)	31
Note 18 – Investeringsprosjekter	32

Bevilgningsoversikt drift § 5-4, 1. ledd

	Regnskap	Rev. budsjett	Oppr. budsjett	Regnskap i fjor
1 Rammetilskudd	295.873.183,00	295.336.000,00	281.738.000,00	276.849.225,00
2 Inntekts- og formueskatt	218.725.249,73	213.129.000,00	222.257.000,00	215.541.588,79
3 Eiendomsskatt	29.783.621,42	29.781.000,00	29.866.000,00	28.598.999,57
4 Andre generelle driftsinntekter	11.249.465,00	11.320.800,00	9.650.800,00	15.343.196,89
5 Sum generelle driftsinntekter	555.631.519,15	549.566.800,00	543.511.800,00	536.333.010,25
6 Sum bevilgninger drift, netto	510.092.109,92	539.455.723,00	509.750.328,00	483.187.726,16
7 Avskrivninger	33.500.530,00	33.500.532,00	32.804.605,00	32.555.650,00
8 Sum netto driftsutgifter	543.592.639,92	572.956.255,00	542.554.933,00	515.743.376,16
9 Brutto driftsresultat	12.038.879,23	-23.389.455,00	956.867,00	20.589.634,09
10 Renteinntekter	2.918.228,43	3.000.000,00	3.455.000,00	3.486.665,73
11 Utbytter	1.625.569,00	1.618.000,00	3.052.000,00	1.638.829,00
12 Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	0,00	0,00	0,00	0,00
13 Renteutgifter	17.186.389,67	18.673.000,00	20.886.000,00	18.066.512,48
14 Avdrag på lån	27.719.315,00	27.816.000,00	27.662.000,00	20.964.003,00
15 Netto finansutgifter	-40.361.907,24	-41.871.000,00	-42.041.000,00	-33.905.020,75
16 Motpost avskrivninger	33.500.530,00	33.500.532,00	32.804.605,00	32.555.650,00
17 Netto driftsresultat	5.177.501,99	-31.759.923,00	-8.279.528,00	19.240.263,34
Disponering eller dekning av netto driftsresultat				
18 Overføring til investering	-55.495,41	0,00	0,00	0,00
19 Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond	1.660.090,70	1.518.923,00	2.593.528,00	-3.008.431,35
20 Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	-6.782.097,28	30.241.000,00	5.686.000,00	5.259.320,00
21 Dekning av tidligere års merforbruk	0,00	0,00	0,00	0,00
22 Sum disponeringer eller dekning av netto driftsr	-5.177.501,99	31.759.923,00	8.279.528,00	2.250.888,65
23 Fremført til inndeckning i senere år (merforbruk)	0,00	0,00	0,00	-21.491.151,99

Bevilgningsoversikt drift § 5-4, 2. ledd

Rammeområde	Regnskap 2020	Regulert budsjett 2020	Opprinnelig budsjett 2020	Regnskap 2019
Fellesutgifter- og inntekter	-5 999	-3 822	-13 662	-15 240
Rådmannens team	27 803	48 559	23 745	23 087
Stabsavdelinger	21 262	22 528	22 987	22 900
Nav	16 819	17 692	19 795	19 660
Skole	99 200	101 775	103 814	97 984
Barnehage	55 076	55 640	57 926	52 981
Kommunikasjon og kultur	21 008	21 349	20 874	19 471
Familiesenter	46 720	47 993	51 422	48 474
Skautun	59 989	61 084	55 562	55 733
Hjemmebaserte tjenester	59 504	60 137	62 656	58 459
BOAK	67 411	67 890	68 022	65 506
TML	32 461	28 918	26 896	25 017
Næringstiltak	1 854	2 731	2 731	2 715
Kirker og trossamfunn	6 986	6 981	6 981	6 442
Sum bevilgninger drift, netto	510 092	539 456	509 750	483 188

Bevilgningsoversikt investering § 5-5, 1. ledd

	Noter	Regnskap	Rev. Budsjett	Oppr. Budsjett	Regnskap i fjor
1 Investeringer i varige driftsmidler	2	64.273.374,22	67.601.000,00	56.500.000,00	95.312.259,24
2 Tilskudd til andres investeringer		966.729,00	600.000,00	0,00	14.431,37
3 Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	2, 5	1.590.167,12	1.600.000,00	1.800.000,00	2.500.016,00
4 Utlån av egne midler		0,00	0,00	0,00	85.000,00
5 Avdrag på lån		0,00	0,00	0,00	0,00
6 Sum investeringsutgifter	1	66.830.270,34	69.801.000,00	58.300.000,00	97.911.706,61
7 Kompensasjon for merverdiavgift		8.186.218,28	9.000.000,00	5.500.000,00	14.458.177,60
8 Tilskudd fra andre		19.569.890,12	16.523.000,00	0,00	515.213,18
9 Salg av varige driftsmidler	2, 4	4.963.050,00	4.760.000,00	8.300.000,00	1.464.500,00
10 Salg av finansielle anleggsmidler	15	576.411,07	576.000,00	0,00	3.244.190,78
11 Utdeling fra selskaper		0,00	0,00	0,00	0,00
12 Mottatte avdrag på utlån av egne midler		31.922,53	0,00	0,00	17.093,09
13 Bruk av lån	2	33.850.165,02	37.742.000,00	44.500.000,00	78.258.102,05
14 Sum investeringsinntekter	1	67.177.657,02	68.601.000,00	58.300.000,00	97.957.276,70
15 Videreutlån	2, 6	6.095.678,27	12.500.000,00	12.500.000,00	8.928.097,00
16 Bruk av lån til videreutlån	2	6.095.678,27	12.500.000,00	12.500.000,00	8.928.097,00
17 Avdrag på lån til videreutlån	2, 10	4.554.210,00	6.723.000,00	4.000.000,00	8.233.991,00
18 Mottatte avdrag på videreutlån	2, 6, 10	7.704.425,12	4.000.000,00	4.000.000,00	4.404.526,28
19 Netto utgifter videreutlån	1	-3.150.215,12	2.723.000,00	0,00	3.829.464,72
20 Overføring fra drift		55.495,41	0,00	0,00	0,00
21 Netto avsetninger til eller bruk av bundne investeringsfond		-3.553.097,21	2.723.000,00	0,00	-3.783.894,63
22 Netto avsetninger til eller bruk av ubundet investeringsfond		0,00	1.200.000,00	0,00	0,00
23 Dekning av tidligere års udekket beløp		0,00	0,00	0,00	0,00
24 Sum overføring fra drift og netto avsetninger	1	-3.497.601,80	3.923.000,00	0,00	-3.783.894,63
25 Fremført inndekning i senere år (udekket beløp)		0,00	0,00	0,00	0,00

Bevilgningsoversikt investering § 5-5, 2. ledd

Prosjektnummer	Regnskap	Rev. budsjett	Oppr. budsjett	Regnskap i fjor
Covid 19 viruset	861 686	780 000	0	0
KLP - Egenkapitalinnskudd	1 576 310	1 600 000	1 800 000	1 603 016
IKT - Felles	3 292 913	3 300 000	2 750 000	2 710 058
IKT skole - PCer til 8. trinn	662 373	675 000	600 000	629 313
Kommunale bygninger - Påkostninger	1 949 286	1 750 000	2 000 000	958 686
Kommunale veier og bruer	5 195 191	4 760 000	4 500 000	271 229
Vann- og avløpsinvesteringer	13 823 643	13 750 000	15 000 000	11 117 071
Os skole	2 458 659	2 150 000	0	36 332 337
Prestegårdsskogen boligområde	2 012 788	1 945 000	0	0
Kjøp av utleieboliger	0	0	0	4 225 995
Investeringstilskudd - Rakkestad sogn	600 000	600 000	0	0
Kjøp av aksjer	0	0	0	897 000
Harlemåsen boligområde	4 438 076	5 000 000	5 500 000	686 151
Rudskogen næringsområde - vann og avløp	0	0	2 000 000	0
Oppvekstseksjonene - Utstyr	0	0	300 000	49 973
Brann- og redningsvesenet - Utstyr	965 938	966 000	300 000	788 728
TML – Utstyr	1 392 227	1 400 000	500 000	830 752
Rakkestad kulturskole	5 037 808	4 500 000	14 000 000	2 215 362
Omsorgsboliger, Hjembaserte tjenester	8 330 972	7 900 000	3 000 000	24 159 958
Fladstadparken	0	0	0	6 542
Friluftsområdet - Grytelandtjernet	14 790	11 000	0	157 762
Skautun rehabiliterings- og omsorgssenter - oppgraderinger	0	0	0	303 669
Suteren/Røsægstranda friluftsområde	3 349	5 000	0	223 343
Skautun rehabiliterings- og omsorgssenter – Nybygg	3 040 710	2 800 000	1 500 000	976 275
NAV Rakkestad - digitaliseringstiltak	0	0	0	143 201
Tiltak for økt sykkelbruk	0	0	0	45 212
Helse- og omsorgsseksjonene – Utstyr	247 594	250 000	1 250 000	990 918
Prosjektskolen - Garasje Rudskogen	8 730	30 000	0	109 560
Brukerstyrt hus	5 150	6 000	0	347 041
IT-utstyr, telefoni mm i barnevernet	0	0	0	168 068
Fasade – Kulturhuset	2 327 581	2 160 000	1 800 000	63 136
Rakkestad familiesenter -Ladere for el-biler	17 402	20 000	0	107 940
Rakkestad familiesenter - Biler	363 000	363 000	0	733 000
Kirkeng barnehage - Ny avdeling	0	0	0	5 920 069
Bredbånd – Tiltak	0	0	500 000	0
Hjembaserte tjenester - Biler	726 000	726 000	0	0
Os skole fase 2	0	0	1 000 000	0
Ombygging - Bankgården Rakkestad	3 113 739	2 875 000	0	0
Garderobes Bjørkebo - HMS - tiltak	641 970	510 000	0	0
Covid 19 tiltak (Rehabilitering mm)	3 276 194	2 950 000	0	0
Rådhusveien 4 - Oppgradering ifm annen bruk av lokalene	100 297	100 000	0	0
Gjerde - Kopla renovasjonsplass	236 150	250 000	0	0
Uregelmessige inntekter	13 857	0	0	0
Finansiering av investeringsregnskapet	0	5 669 000	0	0
Salg av eiendommer	95 890	0	0	55 343
Sum investeringer i anleggsmidler	66 830 270	69 801 000	58 300 000	97 826 707

Økonomisk oversikt drift etter budsjett og regnskapsforskriften § 5-6, 1. ledd

	Noter	Regnskap	Rev. budsjett	Oppr. budsjett	Regnskap i fjor
Driftsinntekter					
1 Rammetilskudd		295.873.183,00	295.336.000,00	281.738.000,00	276.849.225,00
2 Innteks- og formuesskatt		218.725.249,73	213.129.000,00	222.257.000,00	215.541.588,79
3 Eiendomsskatt		29.783.621,42	29.781.000,00	29.866.000,00	28.598.999,57
4 Andre skatteinntekter		8.132,00	0,00	0,00	8.132,00
5 Overføringer og tilskudd fra andre		11.241.333,00	11.320.800,00	9.650.800,00	15.123.503,00
6 Overføringer og tilskudd fra andre		92.382.435,51	46.298.324,00	44.023.324,00	91.884.650,13
7 Brukerbetalinger		25.382.629,19	26.314.907,00	29.233.907,00	27.998.600,04
8 Salg- og leieinntekter		62.266.551,57	62.317.595,00	63.292.595,00	63.345.713,21
9 Sum driftsinntekter	1	735.663.135,42	684.497.626,00	680.061.626,00	719.350.411,74
Driftsutgifter					
10 Lønnsutgifter		381.843.404,57	362.370.381,00	365.729.565,00	376.120.174,24
11 Sosiale utgifter		91.011.830,59	92.031.092,00	97.253.747,00	97.416.544,89
12 Kjøp av varer og tjenester		179.426.194,13	191.262.790,00	156.475.863,00	160.768.725,36
13 Overføringer og tilskudd til andre		37.842.296,90	28.722.286,00	26.840.979,00	31.899.683,16
14 Avskrivninger	2, 4, 10	33.500.530,00	33.500.532,00	32.804.605,00	32.555.650,00
15 Sum driftsutgifter	1	723.624.256,19	707.887.081,00	679.104.759,00	698.760.777,65
16 Brutto driftsresultat		12.038.879,23	-23.389.455,00	956.867,00	20.589.634,09
Finansinntekter					
17 Renteinntekter		2.918.228,43	3.000.000,00	3.455.000,00	3.486.665,73
18 Utbytter		1.625.569,00	1.618.000,00	3.052.000,00	1.638.829,00
19 Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler		0,00	0,00	0,00	0,00
20 Renteutgifter		17.186.389,67	18.673.000,00	20.886.000,00	18.066.512,48
21 Avdrag på lån	10	27.719.315,00	27.816.000,00	27.662.000,00	20.964.003,00
22 Netto finansutgifter	1	-40.361.907,24	-41.871.000,00	-42.041.000,00	-33.905.020,75
23 Motpost avskrivninger		33.500.530,00	33.500.532,00	32.804.605,00	32.555.650,00
24 Netto driftsresultat	1	5.177.501,99	-31.759.923,00	-8.279.528,00	19.240.263,34
Disp. eller dekning av netto driftsresultat					
25 Overføring til investering		-55.495,41	0,00	0,00	0,00
26 Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond	13, 14	1.660.090,70	1.518.923,00	2.593.528,00	-3.008.431,35
27 Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond		-28.273.249,27	8.749.849,00	5.686.000,00	-23.717.112,64
28 Bruk av tidligere års mindreforbruk		21.491.151,99	21.491.151,00	0,00	28.976.432,64
29 Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat		-5.177.501,99	31.759.923,00	8.279.528,00	2.250.888,65
30 Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)		0,00	0,00	0,00	0,00

Balanseregnskapet etter budsjett og regnskapsforskriften § 5-8

	Noter	Regnskap 2020	Regnskap 2019
EIENDELER			
A. Anleggsmidler		1.863.089.003,50	1.772.065.454,07
1. Varige driftsmidler	4	959.660.658,40	930.992.268,40
- Faste eiendommer og anlegg	2	907.010.323,14	876.854.918,14
- Utstyr, maskiner og transportmidler	2	52.650.335,26	54.137.350,26
2. Finansielle anleggsmidler		94.458.684,10	94.554.151,67
- Aksjer og andeler	2, 5	34.469.029,12	32.886.762,00
- Obligasjoner		0,00	0,00
- Utlån	2, 6	59.989.654,98	61.667.389,67
3. Immaterielle eiendeler		0,00	0,00
4. Pensjonsmidler	2, 11	809.274.038,00	746.519.034,00
B. Omløpsmidler	1	261.133.602,41	247.528.724,72
1. Bankinnskudd og kontanter		194.061.333,33	177.912.824,69
2. Finansielle omløpsmidler	7	0,00	0,00
- Aksjer og andeler		0,00	0,00
- Obligasjoner		0,00	0,00
- Sertifikater		0,00	0,00
- Derivater		0,00	0,00
3. Kortsiktige fordringer		67.072.269,08	69.615.900,03
- Kundefordringer	6	7.750.434,79	27.559.348,58
- Andre kortsiktige fordringer		17.627.322,14	0,00
- Premieavvik	11	41.694.512,15	42.056.551,45
Sum eiendeler		2.124.526.982,91	2.019.594.178,79
EGENKAPITAL OG GJELD			
C. Egenkapital		420.309.272,75	291.850.550,10
1. Egenkapital drift		143.484.681,53	138.362.674,95
- Disposisjonsfond		118.397.326,49	90.124.077,22
- Bundne driftsfond	13, 14	25.087.355,04	26.747.445,74
- Merforbruk i driftsregnskapet		0,00	0,00
- Mindreforbruk i driftsregnskapet		0,00	21.491.151,99
2. Egenkapital investering		7.945.161,19	4.392.063,98
- Ubundet investeringsfond		1.623.973,30	1.623.973,30
- Bundne investeringsfond	13	6.321.187,89	2.768.090,68
- Udekket beløp i investeringsregnskapet		0,00	0,00
3. Annen egenkapital		268.879.430,03	149.095.811,17
- Kapitalkonto	2	277.811.051,17	158.027.432,31
- Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen drift	3	-8.931.621,14	-8.931.621,14
- Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen investering		0,00	0,00

D. Langsiktig gjeld	2	1.605.443.032,34	1.626.344.568,06
1. Lån		783.979.559,00	768.753.084,00
- Gjeld til kredittinstitusjoner	8, 9	783.979.559,00	647.953.084,00
- Obligasjonslån		0,00	0,00
- Sertifikatlån		0,00	120.800.000,00
2. Pensjonsforpliktelse	2, 11	821.463.473,34	857.591.484,06
E. Kortsiktig gjeld	1	98.774.677,82	101.399.060,63
1. Kortsiktig gjeld		98.774.677,82	101.399.060,63
- Leverandørgjeld		25.567.129,30	0,00
- Likviditetslån		0,00	0,00
- Derivater		0,00	0,00
- Annen kortsiktig gjeld		70.211.340,55	96.880.605,78
- Premieavvik	11	2.996.207,97	4.518.454,85
Sum egenkapital og gjeld		2.124.526.982,91	2.019.594.178,79
F. Memoriakonti		0,00	0,00
1. Ubrukte lånemidler	2	-19.860.703,42	-12.306.546,71
2. Andre memoriakonti		-689.801,99	-405.598,29
3. Motkonto for memoriakontiene		-20.550.505,41	-12.712.145,00

Alf Thode Skog
Kommunedirektør

Rakkestad 31.12.2020
18. Februar 2020

Ann Kristin H. Kartnes
Fagleder Regnskap

Oversikt over samlet budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjoner etter budsjett og regnskapsforskriftens § 5-9

Driftsregnskapet

Netto driftsresultat	5 177 501,99
Sum budsjettdisposisjoner	30 241 000,00
Årets budsjettavvik (mer- eller mindreforbruk før strykninger)	37 023 097,28
Strykning av overføring til investering	0,00
Strykning av avsetninger til disposisjonsfond	0,00
Strykning av dekning av tidligere års merforbruk	0,00
Strykning av bruk av disposisjonsfond	30 241 000,00
Mer- eller mindreforbruk etter strykninger	6 782 097,28
Bruk av disposisjonsfond for reduksjon av årets merforbruk etter strykninger	0,00
Bruk av disposisjonsfond for inndeckning av tidligere års merforbruk	0,00
Bruk av mindreforbruk etter strykninger for dekning av tidligere års merforbruk	0,00
Avsetning av mindreforbruk etter strykninger til disposisjonsfond	6 782 097,28
Fremført til inndeckning i senere år (merforbruk)	0,00

Investeringsregnskapet

Sum investeringsutgifter, investeringsinntekter og netto utgifter videreutlån	3 497 604,80
Sum budsjettdisposisjoner	5 091 834,98
Årets budsjettavvik (udekket eller udisponert beløp før strykninger)	5 091 834,98
Strykning av avsetninger til ubundet investeringsfond	0,00
Strykning av overføring fra drift	0,00
Strykning av bruk av lån	3 891 834,98
Strykning av bruk av ubundet investeringsfond	1 200 000,00
Udisponert beløp etter strykninger	0,00
Avsetning av udisponert beløp etter strykninger til ubundet investeringsfond	0,00
Avsetning av udisponert beløp etter strykninger til ubundet investeringsfond	0,00
Fremført til inndeckning i senere år (udekket beløp)	0,00

Noter til regnskapet

Regnskapsprinsipper, vurderingsregler og organisering

Kommuneregnskapet er finansielt orientert, og skal vise all tilgang på og bruk av midler i året. Inntekter og utgifter skal tidsmessig plasseres i det året som følger av anordningsprinsippet. Anordningsprinsippet betyr at alle kjente utgifter og inntekter i løpet av året som vedrører kommunens virksomhet skal fremgå av drifts- eller investeringsregnskapet i året enten de er betalt eller ikke.

Regnskapet er avlagt i henhold til god kommunal regnskapsskikk, herunder kommunale regnskapsstandarder (KRS) utgitt av Foreningen for god kommunal regnskapsskikk (GKRS).

Organisering av kommunens virksomhet

Overordnet struktur og fordeling av oppgaver mellom politisk og administrativt ledd

Rakkestad kommune er i dag først og fremst en stor aktør for tilbud av tjenester i velferdssamfunnet, og blir som sådan møtt med forventninger om å yte sine innbyggere og lokalsamfunnet et sett av tjenester.

Det er av den grunn etablert infrastruktur - barnehager, grunnskole, helse, omsorg, kultur og kommunalteknikk - som er helt nødvendig for at et moderne samfunn skal gå rundt.

Mål for politisk og administrativ struktur

Definerte produkter/tjenester

Rakkestad kommune skal bestemme hvilke tjenester som tilbys, hvordan og hvem som skal fremstille dem, omfang og kvalitet på tjenester og interne kontroller på prosessene.

Tilrettelagt for politisk styring

Politisk nivå står i spissen for samfunnsutviklingen, og beslutter og reviderer omfang og kvalitet på tjenesteytelser og andre kommunale oppgaver innenfor gitte økonomiske rammer.

Klar rollefordeling mellom ulike politiske nivåer og administrative organer

Kommunedirektøren forbereder spørsmål til politisk behandling, iverksetter vedtak og rapporterer tilbake til folkevalgt nivå på fastsatt måte. Klar rollefordeling mellom politisk og administrativt nivå.

Profesjonelt og synlig lederskap

Kommunens ledere skal sette oppgaver ut i livet på en slik måte at brukerne får tilpassede og gode tjenester. De ansatte skal oppleve en trygg, forutsigbar og utviklende arbeidssituasjon. Kommunens og de ansattes interesser bør så langt mulig kombineres, dog slik at organisasjonens preferanser går foran ved konflikt.

Smidig og effektiv organisasjon

Rakkestad kommune skal organisere sin virksomhet slik at det gir god utnyttelse av menneskelige, tekniske og økonomiske ressurser, og slik at brukerne og det øvrige lokalsamfunn til enhver tid får tilpassede tjenester.

Tilrettelegge for brukermedvirkning

Rakkestad kommune vil tilrettelegge for at interesseorganisasjoner på ulike stadier i prosesser skal kunne påvirke forvaltning og tjenesteytelser – jf. planveileder og de opplegg som følges ved utarbeidelse av kommuneplan, kommunedelplaner og andre plandokumenter.

Virkemidler er

- Lovfestet representasjon i kommunale organer
- Kommunalt etablerte ordninger for deltakelse
- Møter med interessegrupper og høringsrunder i viktige saker
- Brukerundersøkelser

Arbeidsfordeling mellom politisk og administrativt nivå

Politisk nivå

- Politisk lederrolle
- Mål-, strategi- og utviklingsoppgaver
- Årsoppgjør og resultatvurderinger

Administrativt nivå (Kommunedirektøren)

- Saksforberedende oppgaver for politisk nivå
- Rapportering til politisk nivå
- Iverksettelse av vedtak og beslutninger, slik at total ressursbruk blir best mulig
- Vedtaksmyndighet i ikke prinsipielle saker og enkeltsaker
- Helhetlig administrativ ledelse, utvikling og drift

Politisk struktur har til hensikt å gjøre den lokalpolitiske arena mer attraktiv og vitalisere det politiske arbeidet for å bidra til å utvikle Rakestad kommune og lokalsamfunnet i den retning som er fastlagt i kommuneplan, økonomiplan og budsjett, og i denne sammenheng arbeide med prinsipp-, utviklings- og rammespørsmål.

Politisk struktur i Rakestad kommune er bygget opp etter formannskapsmodellen. Utvalgene har vedtaksmyndighet på sine områder, men der en sak har økonomiske implikasjoner skal den behandles i formannskapet. Saker av over- eller tverrsektoriell karakter behandles i formannskapet og kommunestyret.

Strategisk ledelse, planlegging og utvikling blir på administrativ side lagt til strategisk nivå i organisasjonen bestående av kommunedirektør, stabs- og seksjonsledere.

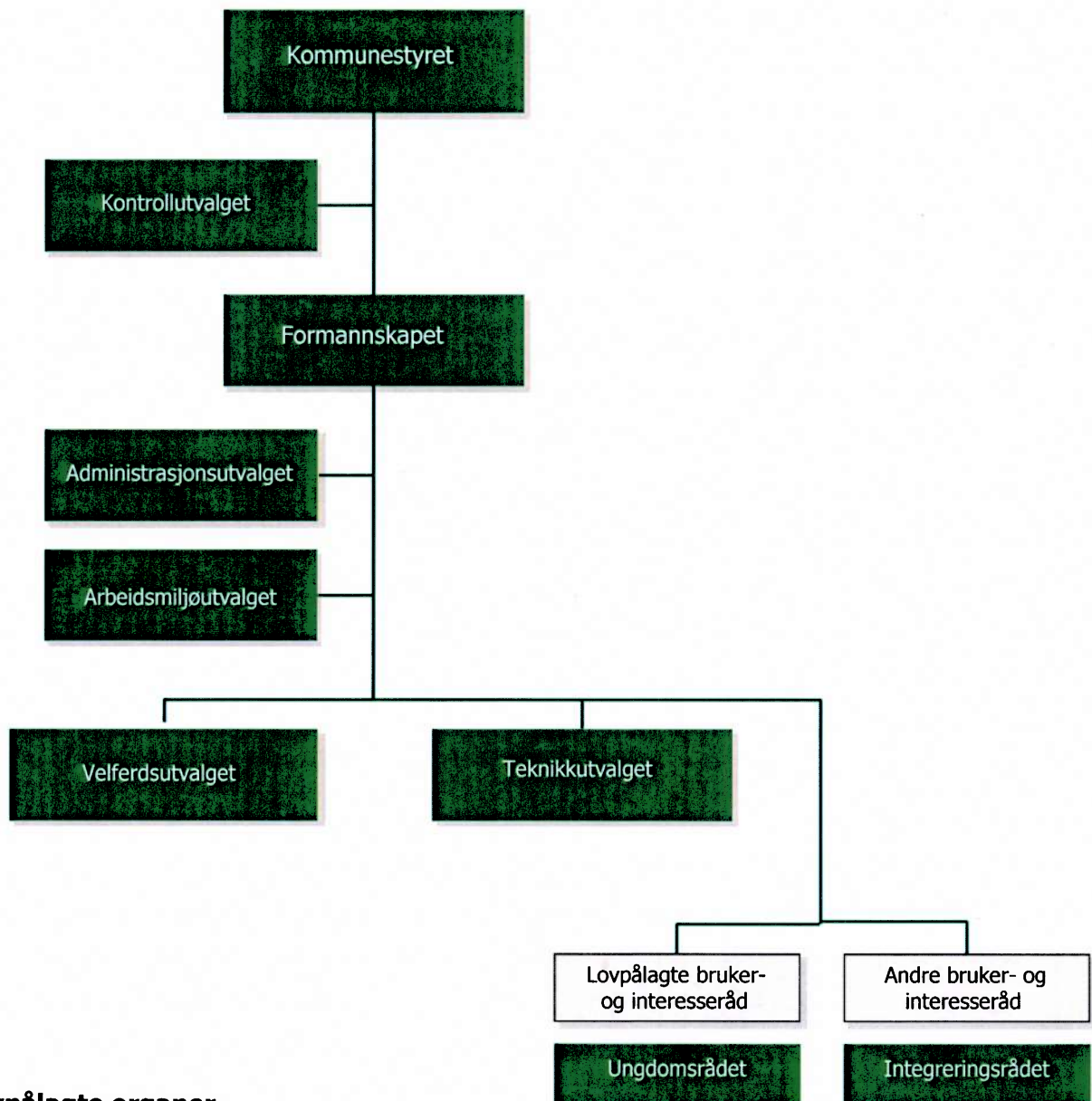
Tjenesteytelser og forvaltningsoppgaver blir strukturelt fordelt mellom 9 seksjoner og 3 stabsenheter:

- Seksjon NAV
- Seksjon Skole
- Seksjon Barnehage
- Seksjon Hjembaserte tjenester
- Seksjon Skautun rehabiliterings- og omsorgssenter
- Seksjon Bo- og aktivitetstjenester
- Seksjon Familiesenter
- Seksjon Kommunikasjon og Kultur
- Seksjon Teknikk, miljø og landbruk
- Stab Dokument og forvaltning
- Stab Personal og lønn
- Stab Økonomi

Organisasjonskart – med forklaringer

Politisk nivå

Lovpålagte organer

Kommunestyret

Rakkestad kommunestyre har 25 representanter.

Kommestyret innehar den politiske lederrollen og fastsetter den politiske dagsordenen.

Det har en strategisk og samfunnsutviklende funksjon, og alle over- og tverrsektorielle saker blir besluttet på dette nivå.

Ansvarsområde og myndighet for kommunestyret er fastsatt i eget reglement.

Formannskapet

Formannskapet har 9 representanter.

Formannskapet behandler økonomiplaner, budsjetter og årsmeldinger, uttaler seg på kommunens vegne lokalt og overfor regionale og sentrale myndigheter og er ansvarlig for næringsutvikling og eiendoms- og formuesforvaltningen.

Formannskapet har følgende tilleggsfunksjoner:

- Klagenemd på vedtak av underordnede organer
- Valgstyre

Ansvarsområde og myndighet for formannskapet er fastsatt i eget reglement.

Kontrollutvalget

Kontrollutvalget har 5 representanter.

Kontrollutvalget er kommunestyrets kontrollorgan. Kommunalt ansatte og medlemmer av folkevalgte organer med beslutningsmyndighet er utelukket fra valg til kollegiet.

Administrasjonsutvalget

Administrasjonsutvalget består av 13 representanter – 9 representanter fra arbeidsgiversiden og 4 representanter fra arbeidstakersiden.

Administrasjonsutvalget har ansvar som partssammensatt utvalg i henhold til kommunelovens § 5-11.

Politisk forhandlingsutvalg er underutvalg av administrasjonsutvalget og består av 3 representanter.

Ansvarsområde og myndighet for administrasjonsutvalget er fastsatt i eget reglement.

Arbeidsmiljøutvalget

Arbeidsmiljøutvalget består av 10 representanter – 5 representanter fra arbeidstakersiden og 5 representanter fra arbeidsgiversiden.

Arbeidsmiljøutvalget har ansvar og myndighet i henhold til Arbeidsmiljøloven kap. 7.

Ansvarsområde og myndighet for Arbeidsmiljøutvalget er fastsatt i eget reglement.

Utvalg

Velferdsutvalget

Velferdsutvalget har 9 representanter. Utvalget dekker følgende kommunale tjenesteområder:

- Skole
- Barnehage
- Kultur
- Kulturskole
- Aktivitetshus
- Fritid
- Frivillighet
- Institusjonstjeneste
- Hjembaserte tjenester
- Familietjenester
- Andre helsetjenester
- Sosiale tjenester og andre kommunale tjenester i NAV
- Barnevern
- Folkehelse
- Tilbud til utviklings- og andre funksjonshemmede personer med spesielle behov (BOAK)

Velferdsutvalget avgjør saker på sine områder, så langt de ligger innenfor budsjett- og økonomiplanrammene, og ikke har tverr- eller oversektorielle konsekvenser.

Der formannskap og kommunestyret sitter med beslutningsmyndighet, avgir utvalget innstilling til vedtak.

Velferdsutvalget uttaler seg til budsjett-, økonomiplan- og årsmeldingsframleggene i forkant av ordinær behandling av sakene i formannskapet og kommunestyret.

Velferdsutvalget har følgende tilleggsfunksjoner

- Styringsgruppe for folkehelsearbeid i Rakkestad kommune.
- Kontrollutvalg for alkoholsaker.

Teknikkutvalget

Teknikkutvalget har 9 representanter.

Utvalget dekker følgende kommunale tjenesteområder:

- Landbruk
- Teknikk
- Miljø
- Vilt/viltforvaltning
- Skog og utmark
- Trafikksikkerhet
- Kommunale veier
- Kommunale bygg
- Kommunal skog
- Brann- og feiervesen
- Idrett
- Friluftsliv

Teknikkutvalget avgjør saker på sine områder så langt de ligger innenfor budsjett- og økonomiplanrammene, og ikke har tverr- eller oversektorielle konsekvenser.

Der formannskap og kommunestyre sitter med beslutningsmyndighet, avgir utvalget innstilling til vedtak.

Teknikkutvalget uttaler seg til budsjett-, økonomiplan- og årsmeldingsframleggene i forkant av ordinær behandling av sakene i formannskapet og kommunestyret.

Ansvarsområde og myndighet for Teknikkutvalget er fastsatt i eget reglement.

Lovpålagte bruker- og interesseråd

Funksjonshemmedes råd

Funksjonshemmedes råd er opprettet i medhold av kommunelovens § 5-12.

Rådet skal behandle saker innen ulike saksfelt som er særlig viktige for personer med nedsatt funksjonsevne.

Rådet består av 5 representanter med vararepresentant, hvorav 1 er folkevalgt representant og 4 er brukerrepresentanter. De 4 brukerrepresentanter velges av kommunestyret for valgperioden etter forslag fra funksjonshemmedes organisasjoner.

Leder av rådet har møte- og talerett i Velferdsutvalget og Teknikkutvalget.

Eldreråd

Eldrerådet er opprettet i medhold av kommunelovens § 5-12.

Rådet består av 5 representanter, hvorav 1 er folkevalgt representant og 4 er brukerrepresentanter.

Medlemmer og varamedlemmer i rekkefølge velges av kommunestyret for valgperioden. Leder av eldrerådet har møte- og talerett i Velferdsutvalget og Teknikkutvalget.

Ungdomsråd

Ungdomsrådet er opprettet i medhold av kommunelovens § 5-12.

Ungdomsrådet er begrenset oppad til 8 medlemmer valgt ut i fra og sammensatt av representanter fra ulike organisasjoner, foreninger, skoleelever, representant med minoritetsbakgrunn samt folkevalgt i alderen 11-19 år.

Ungdomsrådet, ved siden av å være et bruker- og interesseråd, har også en aktiv rolle i planlegging og gjennomføring av aktivitetskalender for barn og unge.

Barne- og ungdomsskolerepresentantene velges for 1 år av gangen. De 4 representantene fra de øvrige organisasjonene velges for 2 år av gangen, hvorav 2 av disse er på valg årlig for å sikre kontinuitet. Representantene velges på første ordinære møte i høsthalvåret.

Leder av rådet har møte- og talerett i Velferdsutvalget og Teknikkutvalget.

Andre bruker- og interesseråd

Integreringsråd

Integreringsrådet er oppnevnt etter vedtak i kommunestyret, og er et bruker- og interesseråd for minoriteter. Rådet er ikke lovpålagt og har ingen beslutningsmyndighet.

Rådet består av 5 representanter. Representanter m/personlige vararepresentanter velges av kommunestyret for valgperioden.

Viltråd

Viltrådet består av 10 representanter med tilhørende vararepresentanter. Teknikkutvalget foretar valg av viltråd etter forslag fra organisasjonene.

Politisk valgte representanter fra Teknikkutvalget er leder og nestleder av viltrådet.

Viltrådet har ikke egen beslutningsmyndighet, men er et uttalende og rådgivende organ for rådmannen og Teknikkutvalget i enkeltspørsmål og prinsipielle saker som berører jakt-, vilt- og landbruksinteresser på det aktuelle området.

Politiråd

Politirådet er etablert og oppnevnt etter vedtak i kommunestyret og er et samarbeidsorgan mellom kommunens ledelse og politiledelse. Dets formål er at partene gjennom samarbeidsmodellen behandler problemstillinger knyttet til kriminalitetsforebygging og trygghet i lokalsamfunnet. Partene forplikter seg til å følge opp de beslutninger politirådet fatter.

Rådet består av 8 faste representanter, herunder 5 representanter fra kommunen og 3 representanter fra politiet.

Politirådet avholder minimum 2 møter i året.

Representasjon til ulike politiske organer

Rakkestad kommune praktiserer gjennomgående representasjon fra kommunestyret til utvalgene for å oppfylle målsettinger og forventninger til strukturen. Med gjennomgående representasjon skal altså hver kommunestyreprerentant som hovedregel også ta sete i et utvalg.

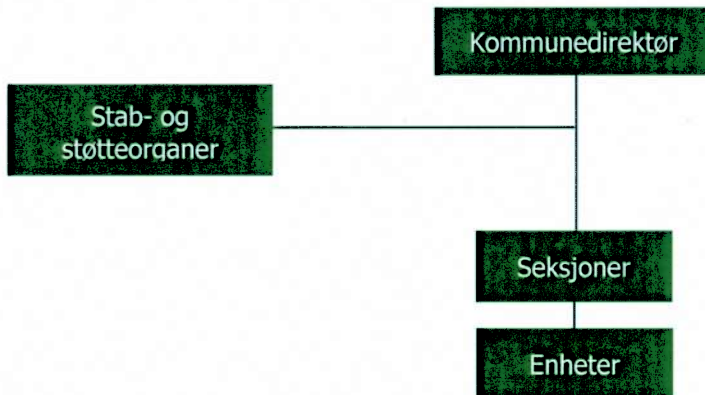
Lederne av Velferdsutvalget og Teknikkutvalget må være representant i kommunestyret. Ekstern rekruttering er primært et supplement til gjennomgående representasjon.

Ved valg til underordnede organer må det likevel tas hensyn til likestillingslovens bestemmelser om at hvert kjønn skal være representert i det enkelte kollegium med minst 40 prosent av plassene.

Med ni medlemmer i hvert av de faste utvalgene, samt at kommunestyrerepresentanter også vil sitte i formannskap, kontrollutvalg, administrasjonsutvalg, arbeidsmiljøutvalg og bruker- og interesserådene – vil ønsket om gjennomgående representasjon, en viss ekstern rekruttering og likestillingslovens krav kunne forenes.

Administrativt nivå

Kommunedirektør består av kommunedirektør og Assisterende kommunedirektør.

Stab- og støtteorganer omfatter Dokument og forvaltning, Personal og lønn, Økonomi, Legetjeneste og Brann- og redningsvesen.

Forvaltningsenhet Helse ble flyttet til helse- og omsorgsseksjonene i 2018.

Kommunikasjon og kultur, Barnehage, Skole, NAV Rakkestad, Rakkestad familiesenter, Hjembaserte tjenester, Skautun rehabiliterings- og omsorgssenter, Bo- og aktivitetstjenester og Teknikk-, miljø- og landbruk utgjør seksjonslederleddet.

Hver seksjon er delt inn i enheter – hvor tjenesteutøvelse og hoveddelen av kommunens øvrige drift finner sted. Det er pr. 31.12.2020 til sammen 29 enheter i de ni seksjonene.

Modellen

Rakkestad kommunes administrative nivå er bygget opp med tre ledd:

1. Øverste ledernivå: kommunedirektøren.
2. Strategisk nivå: Seksjonene.
3. Operativt nivå: Enhetene.

Organisasjonsmodellen har stab- og støtteorganer – omfattende fem stabsenheter og legetjeneste (kommuneoverlege) – som er direkte knyttet opp til det øverste ledernivå. Dokument og forvaltning, Personal og lønn og Økonomi har en ledelse som er på lik linje med seksjonslederne.

Kommunedirektøren er av kommunestyret delegert myndighet til å beslutte i enkeltsaker, kurante og ikke prinsipielle spørsmål og saker som er av en gjennomførbar og/eller formell karakter.

Seksjonene og stabsenhetene er direkte underlagt kommunedirektøren. De har fullmakter i henhold til arbeidsdelings- og delegasjonsreglement fastsatt av kommuneidretøren innenfor det arbeidsdelings- og delegasjonsreglement som kommunestyret har vedtatt for kommunedirektøren.

Seksjonene og stabene har tilnærmet totalt driftsansvar (fag, personal og økonomi) innenfor sine områder.

Av kommunedirektøren er det lagt vekt på at seksjonene har noenlunde samme omfang hva angår personal ressurser, oppgavekompleksitet og ulike rammebetingelser.

Enhetene er direkte underlagt seksjonslederne og har hovedansvar for personaloppfølging, daglig tjenesteoppfølging og tiltaksprioritering og kontakt med og oppfølging av brukere.

Kommunedirektøren har fastsatt et helhetlig arbeidsdelings- og delegasjonsreglement for det administrative apparatet innenfor tilsvarende reglement vedtatt av kommunestyret for kommunedirektøren.

Styringsprinsipper

Politisk nivå er organisert etter en klassisk utvalgsmodell, der myndigheten mellom ulike organer er regulert i egne arbeidsdelings- og delegasjonsreglementer.

Administrativt ledd er etablert som en trenivåmodell – der oppgaver og myndighet framgår av internt arbeidsdelings- og delegasjonsreglement fastsatt av kommunedirektøren innen tilsvarende reglement vedtatt av kommunestyret for kommunedirektøren.

Rakkestad kommunes struktur kjennetegnes av:

- a. Fullført saksbehandling.
- b. Desentralisert beslutningsmyndighet.
- c. Godt utviklede delegasjonsmodeller.

Tjenester m.m. i egne foretak eller kjøpt av andre kommuner eller selskaper

Rakkestad kommune er i 2020 deltaker i følgende interkommunale selskaper (IKS'er):

- Østfold Interkommunale Arkivselskap IKS – 1,64 prosent eierandel.
- Øst 110 – Sentral IKS – 1,14 prosent eierandel.
- Østre Viken Kommunerevisjon IKS – 2,80 prosent eierandel.
- Østfold Avfallssortering IKS – registrert 4.7.2020 – 2,69 prosent eierandel.

Rakkestad kommune er i dag involvert i disse interkommunale samarbeid etter kommuneloven av 1992 § 27 eller kommunale oppgavefelleskap:

- Interkommunalt utvalg mot Akutt forurensning, (Aremark, Fredrikstad, Halden, Hvaler, Indre Østfold, Marker, Moss, Rakkestad, Råde, Sarpsborg, Skiptvet og Våler kommuner).
- Østfold Kontrollutvalg sekretariat Oppgavefelleskap, (Fredrikstad, Halden, Hvaler, Indre Østfold, Marker, Moss, Rakkestad, Råde, Sarpsborg, Skiptvet og Våler kommuner).

Rakkestad kommune er pr. 2020 involvert i interkommunale samarbeidsordninger på grunnlag av samarbeidsavtaler på følgende områder:

- Pedagogisk – psykologisk tjeneste for Rakkestad og Marker kommuner.
- Mortenstua skole -Tilbud om opplæring for barn med store sammensatte lærevansker og som trenger helhetlig spesialpedagogisk tilbud.
- Indre Østfold kommune – Barnevernvakt – Indre Østfold, Rakkestad, Skiptvet og Marker kommuner.
- Indre Østfold kommune – Avlastningshjemmet – Et avlastningstilbud for vanskeligstilte mennesker i deltakerkommunene. (Rakkestad kommune går ut av denne ordningen i 2021).

- Krisesenter – En samarbeidsavtale mellom Sarpsborg og Rakkestad kommuner er etablert (kvinner og menn).
- Legevakt – Det eksisterer samarbeidsavtale mellom Sarpsborg og Rakkestad kommuner.
- Kommunal Akutt Døgnseng – En samarbeidsavtale mellom Sarpsborg og Rakkestad kommuner (0,5 seng) er opprettet.
- Indre Østfold kommune – Avtale mellom Indre Østfold kommune og Rakkestad kommune om kartforvaltning.

Andre selvstendige rettssubjekter:

- Rakkestad Flyplass AS – eierskap 70,3 prosent.
- Rause AS – eierskap 88 prosent.
- Rakkestad Energi AS – eierskap 67 prosent.
- Rakkestad Motorpark AS – eierskap 29,41 prosent.

Private barnehager:

Disse private barnehager inngår i det totale barnehagetilbudet i kommunen:

- Gudim barnehage.
- Musikktrillet barnehage.
- Noahs Ark barnehage.
- Knerttitten barnehage AS.
-

Andre tiltak

Kommunedirektøren trekker i eierskaps- og selskapssammenheng for øvrig fram:

- Stiftelsen Markens Grøde – Andel av stiftelseskapital kr. 150 000.
- Viken Skog SA – Andel av andelskapital kr. 120 000.

Rakkestad kommune står bak Rakkestad Boligstiftelse. Etter vedtak av kommunestyret er den under avvikling. Verdiane overføres Rakkestad kommune når det tidspunktet kommer.

Kommunedirektøren viser dessuten til de forvaltningsoppgaver og det forvaltningsansvar kommunen har påtatt seg for:

- Legatet til beste for barn og unge i Rakkestad kommune,
- Legatet til beste for eldre i Rakkestad kommune,
- Alf Sveas legat,
- Elly og Asbjørn Weiby's legat,
- Legatet til beste for primærhelsetjenesten i Rakkestad kommune.

Som avkastning på aktiva er i øyeblikket, er legatene knapt bærekraftig. Det er ikke inntekter å anvende eller fordele til de formål som tiltakene skal tilgodese.

Note 1 – Endring i arbeidskapital (BRF § 5-10 a)

Balanseregnskapet:	31.12.2020	31.12.2019	Endring
2.1 Omløpsmidler	261 133 602	247 528 725	
2.3 Kortsiktig gjeld	98 774 678	101 399 061	
Arbeidskapital	162 358 924	146 129 664	16 229 260

Drifts- og investeringsregnskapet:	Beløp
Driftsregnskapet	
Sum driftsutgifter	690 123 727
Sum driftsinntekter	-735 663 135
Netto finansutgifter	40 361 907
Netto driftsresultat	-5 177 501
Investeringsregnskapet	
Sum investeringsutgifter	66 830 270
Sum investeringsinntekter	-67 177 657
Netto utgifter videreutlån	-3 150 215
Netto utgifter i investeringsregnskapet	-3 497 602
Netto tilgang/bruk i drifts- og investeringsregnskapet	-8 675 103
Endring ubrukte lånemidler (økning +/reduksjon -)	-7 554 157
Endring i regnskapsprinsipp ført direkte mot egenkapital	-
Endring arbeidskapital i drifts- og investeringsregnskapet	-16 229 260
Differanse	-

Note 2 – Årets endring i kapitalkonto (BRF § 5-10 b)

Saldo 01.01	Kr. 158 027 432
Økning av kapitalkonto (kreditposterings)	
Aktivering av fast eiendom, anlegg, utstyr, maskiner og transportmidler	64 139 929
Reversert nedskrivning av fast eiendom og anlegg	0
Kjøp av aksjer og andeler	13 857
Reversert nedskrivning av aksjer og andeler	0
Utlån	6 145 471
Aktivert egenkapitalinnskudd KLP	1 576 310
Avdrag på eksterne lån	32 273 525
Endring pensjonsmidler KLP	64 673 310
Reduksjon pensjonsforpliktelser	36 128 011
Reduksjon av kapitalkonto (debetposterings)	
Avgang fast eiendom, anlegg, utstyr, maskiner og transportmidler	1 971 009
Av- og nedskrivning av fast eiendom, anlegg, utstyr, maskiner og transportmidler	33 500 530
Avgang aksjer og andeler	0
Nedskrivning av aksjer og andeler	7 900
Avdrag på utlån	7 760 040
Avskrivning utlån	63 165
Bruk av lånemidler	33 850 165
Endring pensjonsmidler SPK	1 918 306
Økning pensjonsforpliktelser	0
Bruk av lån til videreutlån	6 095 678
Saldo 31.12.	Kr. 277 811 051

Note 3 – Vesentlig endringer i regnskapsprinsipp, estimater og vesentlige korrigeringer av tidligere års feil (BRF § 5-10 c)

Som følge av endringer i forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner mv., er virkning av endringer i regnskapsprinsipp i 2007 og tidligere, som er regnskapsført mot likviditetsreserve, ført over til egne egenkapitalkontoer for endring av regnskapsprinsipp. Endringer gjort etter 2007 er ført direkte mot kontoer for endring av regnskapsprinsipp.

Konto for endring av regnskapsprinsipp består pr. 31.12.2020 av følgende poster:

	År	Utgift	Inntekt
Utbetalte feriepenger	1993	7 677 901	
Feriepenger til landbrukskontoret ved overtakelse	1994	159 511	
Påløpte renter	2001	3 870 619	
Varebeholdning	2001	1 460 500	
Kompensasjon for mva	2001		1 569 910
Obligasjoner	2001	0	0
Tilskudd til ressurskrevende brukere	2008		2 667 000
Sum bokført mot endring av regnskapsprinsipp		13 168 531	4 236 910

Konto for endring av regnskapsprinsipp viser	31.12.2020	31.12.2019
Endring av regnskapsprinsipp som påvirker AK (drift)	8 931 621	8 931 621
Endring av regnskapsprinsipp som påvirker AK (investering)		
Sum	8 931 621	8 931 621

Det er ikke bokført endringer i regnskapsprinsipp i 2020 som har påvirket de nevnte konto.

Note 4 – Varige driftsmidler (BRF § 5-11 a)

	IT-utstyr, kontor-maskiner	Anleggs-maskiner mv.	Brannbiler, tekniske anlegg	Boliger, skoler, veier	Adm.bygg, sykehjem mv.	Tomte-områder	SUM
Anskaffelseskost 01.01.20	23 862	78 460	73 338	699 379	319 678	90 742	1 285 459
Årets tilgang	4 068	5 219	4 771	35 940	14 127	15	64 140
Årets avgang	0	-471	0	-1 500	0	0	-1 971
Anskaffelseskost 31.12.20	27 929	83 208	78 109	733 819	333 805	90 757	1 347 628
Akk avskrivninger 31.12	-16 114	-42 373	-47 235	-176 422	-105 823	-	-387 967
Bokført verdi 31.12.20	11 815	40 835	30 874	557 398	227 982	90 757	959 661
Årets avskrivninger	-3 721	-6 582	-1 648	-15 263	-6 287	0	-33 501
Årets nedskrivninger	0	0	0	0	0	0	0
Årets reverserte nedskrivninger	0	0	0	0	0	0	0
Tap ved salg av anleggsmidler	0	117	0	0	0	0	117
Gevinst ved salg av anleggsmidler	0	-118	0	-2 970	0	-21	-3 107
Økonomisk levetid	5 år	10 år	20 år	40 år	50 år	Ingen	
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær	avskr	

Note 5– Aksjer og andeler i varig eie (BRF § 5-11 b)

Selskapets navn	Eierandel i selskapet	Antall aksjer/andeler	Balanseført verdi 31.12.2020	Balanseført verdi 31.12.2019
Filmparken AS		2 002	2 002	2 002
A/L Biblioteksentralen	0,18 %	7	2 100	2 100
Deltagruppen AS	9,60 %	444	216 357	202 500
Rause AS	88,00 %	88	88 000	88 000
Inspira Science Center Eiendom AS	0,18 %	38	190	190
Studentbyen på Sogn			1	1
Yrkesskolens hybelhus			1	1
Studentbyen Berg			1	1
Studentenes hus, Tune			5	5
Orkla ASA		1 765	52 773	52 773
Viken Skog SA		12 000	120 000	120 000
Tofte Industrier			0	5 000
Tunheim borettslag		9	900	900
Kirkeby borettslag		2	200	400
Skaun borettslag		3	300	200
Lyngsletta borettslag		1	100	200
Bygdetunet borettslag		4	400	900
Gudimstua borettslag		1	100	100
Holøsåsen borettslag		3	300	100
Lundborg borettslag		1	100	100
RBBL			0	2 400
Rakkestad Energi AS	67,00 %	670	6 700 000	6 700 000
Stiftelsen Markens Grøde	24,70 %	1	150 000	150 000
Rakkestad Flyplass AS	70,30 %	367	3 670 000	3 670 000
Rakkestad Motorpark AS	29,41 %	125 000	2 600 500	2 600 500
Østfold Energi AS	0,14 %	97	97 000	97 000
Egenkapitalinnskudd KLP			20 767 699	19 191 389
Sum			34 469 029	32 886 762

Note 6 – Utlån (BRF § 5-11 c)

Utlånt til	Utestående 31.12.20	Utestående 01.01.20	Tap på lån	Fakturert, ikke bet.
Utlån finansiert med innlån				
Startlån	59 544 927	61 216 839	63 165	95 891
Sum lånefinansierte utlån	59 544 927	61 216 839	63 165	95 891
Utlån finansiert med egne midler				
Rakkestad Flyplass AS	233 774	251 529		55 396
Yigit Abdusamet	70 833	85 000		16 082
Rudskogen Motorsenter AS				300 000
Sosiallån	140 121	114 021		56 129
Sum egenfinansierte utlån	444 728	450 550		427 607
Sum	59 989 655	61 667 389	63 165	523 498

Note 7 – Markedsbaserte finansielle omløpsmidler og derivater (BRF § 5-11 d)

Rakkestad kommune har ikke sertifikater, obligasjoner, derivater eller aksjer klassifisert som omløpsmidler i balanseregnskapet.

Note 8 – Rentesikring (BRF § 5-11 e)

Renteutgiftene på kommunens lånegjeld sikres i samsvar med gjeldende reglement for finans- og gjeldsforvaltningen.

Langsiktig gjeld med fast rente

Lån nr.	Volum	Siste forfall	Rente-binding til	Betaler	Finans-reglementet
20150410	38 518 730	jun.41	des.24	1,860	Pkt 5
20190564	73 950 000	nov.49	nov.24	1,860	Pkt 5
20200188	63 916 670	mai.50	mai.23	1,340	Pkt 5
8317.55.90970	37 525 585	nov.58	nov.21	2,090	Pkt 5
8317.56.98704	54 872 249	mai.50	mai.23	1,200	Pkt 5
8317.57.69695	35 000 000	des.50	des.23	0,990	Pkt 5

Rentebytteavtaler

Lån nr.	Volum	Løper fra	Løper til	Betaler	Mottar	Formål med sikringen	Finans-reglementet
DNB	63 000 000	des. 06	des.21	4,970	NOK Nibor	Rentebinding	Pkt 5
DNB	63 000 000	sep. 12	sep.22	4,750	NOK Nibor	Rentebinding	Pkt 5
Nordea 1376675/ 1872385	50 000 000	okt. 15	jul. 35	3,280	3M Nibor	Rentebinding	Pkt 5
Nordea 1768006/ 2766349	63 000 000	des. 21	des. 31	2,750	3M Nibor	Rentebinding	Pkt 5

Note 9 – Langsiktig gjeld og avdrag på lån (BRF § 5-12 a og b)

Fordeling av langsiktig gjeld:	31.12.2020	Gj.snittlig gjenstående løpetid (år)	Gj.snittlig rente
Lån til egne investeringer	701 982 134	18 år og 10 mnd	1,218%
Lån til andres investeringer	0		
Lån til innfrielse av kausjoner	0		
Lån til videreutlån	82 021 416	25 år og 10 mnd	0,798%
Sum bokført langsiktig gjeld	784 003 550		
Herav finansielle leieavtaler	0		
Lån som forfaller i 2021	104 400		
Herav lån som må refinansieres	0		

Fordeling av langsiktig gjeld etter rentebetingelser	Langsiktig gjeld 31.12	Gj.snittlig rente
Langsiktig gjeld med fast rente:	303 783 234	1,560 %
Langsiktig gjeld med flytende rente:	480 220 316	0,930 %

Note 10 – Avdrag på lån (BRF § 5-12 b)

Avdrag på lån til investeringer i varige driftsmidler

Kommunen skal betale årlige avdrag som samlet skal være minst lik størrelsen på kommunens avskrivninger i regnskapsåret, justert for forholdet mellom størrelsen på lånegjelden og størrelsen på kommunens eller fylkeskommunens avskrivbare anleggsmidler.

Beregningen gjøres ved hjelp av følgende formel:

$$\frac{\text{Sum årets avskrivninger} \times \text{Lånegjeld pr. 1/1 i regnskapsåret}}{\text{Bokførte avskrivbare anleggsmidler pr. 1/1 i regnskapsåret}} = \text{Minimumsavdrag}$$

Forholdet mellom betalte avdrag og minimumsavdrag	2020	2019
Sum avskrivninger i året	33 500 530	32 555 650
Sum lånegjeld pr 01.01	695 247 213	638 160 763
Avskrivbare anleggsmidler pr 01.01	840 249 830	780 651 289
Beregnet minimumsavdrag	27 719 315	26 613 340
Utgiftsførte avdrag i driftsregnskapet	27 719 315	20 964 003
Avvik	0	5 649 337

Rakkestad kommune benyttet i 2019 vektingsmodellen for å beregne minimumsavdrag. Det valgte alternativet ga kr 5 649 337,- i lavere avdragsbelastning i 2019-regnskapet sammenlignet med hva den forenklete modellen ville gitt. Fra og med 2020 er Rakkestad kommune pålagt å bruke forenklet metode.

Avdrag på lån til videre utlån og forskotteringer

Mottatte avdrag på videreutlån og refusjoner av gitte forskotteringer finansiert med lån kan bare finansiere avdrag på lån eller nye utlån, jf KL 14-17, 2. ledd. Dersom slike mottatte avdrag benyttes til å betale avdrag på lån etter KL § 14-15 første og andre ledd og § 14-16, skal dette ikke redusere minimumsavdraget, jf KL § 14-18 tredje ledd.

	2020	2019
Mottatte avdrag på startlån	-7 704 425	-4 404 526
Utgiftsførte avdrag i investeringsregnskapet	4 554 210	8 233 991
Avsetning til/bruk av avdragsfond	3 230 528	-3 749 330
Saldo avdragsfond 31.12	5 955 672	2 725 143

Note 11 – Pensjonsforpliktelser (BRF § 5-12 c)

Generelt om pensjonsordningene i kommunen

Kommunen har kollektive pensjonsordninger i Kommunal Landspensjonskasse (KLP) og Statens pensjonskasse (SPK) som sikrer ytelsesbasert pensjon for de ansatte.

Pensjonsordningen omfatter alders-, uføre-, ektefelle-, barnepensjon samt AFP/tidligpensjon og sikrer alders- og uførepensjon med samlet pensjonsnivå på 66% sammen med folketrygden. Pensjonene samordnes med utbetaling fra NAV.

Premiefond

Premiefondet er et fond for tilbakeført premie og overskudd. Eventuelle midler på premiefondet kan bare brukes til fremtidig premiebetaling. Premiefondet fremgår ikke av kommuneregnskapet, men bruk av fondet reduserer faktisk betalte pensjonspremier.

	2020	2019
Innestående på premiefond 01.01.	66 776	103 305
Tilført premiefondet i løpet av året	6 252 240	5 712 304
Bruk av premiefondet i løpet av året	4 520 893	5 748 840
Innestående på premiefond 31.12.	1 798 131	66 776

Regnskapsføring av pensjon

Etter § 3-5 og § 3-6 i årsregnskapsforskriften skal driftsregnskapet belastes med pensjonskostnader som er beregnet ut fra langsiktige forutsetninger om avkastning, lønnsvekst og G-regulering. Pensjonskostnadene beregnes på en annen måte enn pensjonspremier som betales til pensjonsordningen, og det vil derfor normalt være forskjell mellom disse to størrelsene. Forskjellen mellom betalt pensjonspremie og beregnet pensjonskostnad betegnes premieavvik, og skal inntekts- eller utgiftsføres i driftsregnskapet. Premieavviket tilbakeføres igjen neste år/med 1/7 per år for premieavvik oppstått i 2014 eller senere, med 1/10 per år for premieavvik oppstått fra 2011 til 2013 og med 1/15 per år for premieavvik oppstått fra 2002 til 2010.

Regnskapsføringen av pensjon innebærer et unntak fra de grunnleggende prinsippene for kommuneregnskapet om at alle kjente utgifter og inntekter i året skal tas med i årsregnskapet for vedkommende år (kl § 14-6, 2. ledd nr c). Regnskapsføringen av premieavvik og amortisering av premieavvik har hatt innvirkning på netto driftsresultat i 2020 ved at regnskapsførte pensjonsutgifter er kr. 1 016 834 lavere enn faktisk betalte pensjonspremier.

Bestemmelsene innebærer også at beregnede pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser er oppført i balansen som henholdsvis anleggsmidler og langsiktig gjeld.

Økonomiske forutsetninger for beregning av pensjonskostnaden	KLP	SPK
Forventet avkastning pensjonsmidler	4,00 %	3,50 %
Diskonteringsrente	3,50 %	3,50 %
Forventet årlig lønnsvekst og årlig vekst i folketrygden G beløp	2,48 %	2,48 %
Årlig vekst i pensjonsregulering	1,71 %	

Spesifikasjon av samlet pensjonskostnad, premieavvik pensjonsforpliktelser og estimatavvik

Pensjonskostnad og premieavvik		2020	2019
	Årets pensjonsopptjening, nåverdi	38 872 251	39 080 283
	Rentekostnad av påløpt pensjonsforpliktelse	27 934 708	32 650 154
	Forventet avkastning på pensjonsmidlene	-30 358 344	-31 095 404
	Administrasjonskostnad	2 280 615	2 222 772
A	Beregnet netto pensjonskostnad (inkl. adm)	38 729 230	42 857 805
B	Forfalt pensjonspremie (inkl. adm.kostnader)	46 559 687	55 713 001
C	Årets premieavvik (B-A)	7 830 457	12 855 196

Pensjonsutgifter i drifts- og investeringsregnskapet		2020	2019
B	Forfalt pensjonspremie (inkl. adm.kostnader)	46 559 687	55 713 001
C	Årets premieavvik	-7 830 457	-12 855 196
D	Amortisering av tidligere års premieavvik	6 813 623	5 040 442
E	Brutto pensjonsutgift etter premieavvik og amortisering (SUM B:D)	45 542 853	47 898 247
G	Pensjonstrekk ansatte	6 761 372	6 504 081
	Årets regnskapsførte pensjonsutgift (F-G)	38 781 481	41 394 166

Akkumulert premieavvik		2020	2019
	Sum gjenstående premieavvik tidligere år (pr. 01.01.)	32 899 296	25 084 542
	Årets premieavvik	7 830 457	12 855 196
	Sum amortisert premieavvik dette året	-6 813 623	- 5 040 442
	Akkumulert premieavvik pr. 31.12	33 916 130	32 899 296
	Arbeidsgiveravgift av akkumulert premieavvik	4 782 174	4 638 801
	Sum akkumulert premieavvik inkl. arb.g.avgift	38 698 304	37 538 097

Pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser		2020	2019
	Netto pensjonsforpliktelser pr. 01.01.	97 346 582	95 266 252
	Årets premieavvik	-7 830 457	-12 855 196
	Estimatavvik (ført direkte mot egenkapitalen)	-78 833 009	14 935 526
	Virkningen av planendringer (ført direkte mot egenkapitalen)	0	0
	Netto pensjonsforpliktelser pr. 31.12	10 683 116	97 346 582
	<i>Herav:</i>		
	Brutto pensjonsforpliktelse	819 652 777	843 865 616
	Pensjonsmidler	808 969 661	746 519 034
	Arbeidsgiveravgift av netto pensjonsforpliktelse	1 506 319	13 725 868

Note 12 – Kommunens garantiansvar (BRF § 5-12 d)

Gitt overfor - navn	Type garanti	Garantiansvar per		Opprinnelig garanti-ansvar	Utløper dato
		31.12.2020	31.12.2019		
Gudimstua Borettslag	Selvskyldnergaranti	1 500 040	1 636 400	3 000 000	01.09.31
Gudimhagen Borettslag	Selvskyldnergaranti	2 283 060	2 490 600	4 566 000	24.06.31
Rakkestadhallene AS	Selvskyldnergaranti	19 187 170	19 848 790	24 320 844	30.12.49
Rakkestad Sokn	Kausjon	1 161 673	1 218 339	1 700 000	18.04.41
Rakkestad Sokn	Kausjon	4 500 000	4 700 000	5 700 000	06.06.43
Garantier med hjemmel i sosiallovgivningen	Selvstendig garanti	356 239	360 364		09.11.21
Rakkestad Motorpark AS	Kausjon	1 875 000	2 187 500	3 125 000	10.01.24
Rause AS		0	187 500		
Sum garantiansvar		30 863 182	32 629 493	42 411 844	

Note 13 – Bundne fond (BRF § 5-13 a)

Bundne fond	Beholdning 01.01.2020	Avsetninger	Bruk	Beholdning 31.12.2020
M & I Gjulems minnefond – velferdstiltak for eldreomsorgen	1 605 629	15 849		1 621 478
Ubrukte midler boligtilskudd til etablering	1 648 799		47 367	1 601 432
Erling Nærby's testamentariske gave – disponeres fritt	2 256 036		12 000	2 244 036
Erling Nærby's testamentariske gave – til Skautun sykehjem	680 684			680 684
Næringsfond – covid-19 prosjektmidler	0	1 173 625		1 173 625
Kompetanse- og innovasjonstilskudd - Kompetansetiltak og innovasjonsprosjekter	1 494 886	260 588		1 755 474
Kommunalt rusarbeid – Bedre tjenestetilbud til personer med rusmiddelrelaterte problemer	1 237 500	1 402 500		2 640 000
Trygge foreldre – trygge barn ICDP – styrke foreldre i foreldrerollen	458 357	149 834		608 191
Glomma sør for Øyeren – interkommunalt miljøprosjekt hvor Rakkestad kommune er vertskommune	3 089 661	177 381		3 267 042
Konfliktdependende tiltak – ulverevir i kommunen		958 000		958 000
Bundet driftsfond – avløp – Selvkost i henhold til vann og avløpsanleggsloven samt forurensningsforskriften	4 456 524		3 231 490	1 225 034
Bundet driftsfond – slam – Selvkost i henhold til forurensningsloven	539 122	682 624		1 221 746
Bundet driftsfond – byggesak – Selvkost i henhold til plan og bygningsloven	0	540 000		540 000
Ekstraordinære avdrag startlån – Avsetning i henhold til kommuneloven §14-17	2 725 143	3 230 528		5 955 671
Sum bundne fond	20 192 341	8 590 929	3 290 857	25 492 413

Rakkestad kommune har pr. 31.12.2020 83 bundne fond på totalt kr. 31 408 543,-. Fondene som er listet ovenfor utgjør 81% av bundne fond.

Note 14 – Selvkostområder (BRF § 5-13 b)

Tall i 1000 kr	Vann	Avløp	Slam	Renovasjon	Feiing	Byggesak	Oppmåling
A. Direkte driftskostnader	8 538	10 879	2 357	12 217	1 200	1 762	998
B. Henførbare indirekte driftskostnader	257	293	79	271	71	140	67
C. Kalkulatoriske rentekostnader	382	817	3	72	1		1
D. Kalkulatoriske avskrivninger	1 400	2 774	27	498	22		17
E. Andre inntekter	-200	-1 021	-10	-1 222	0	-215	-134
F. Gebyrgrunnlag (A+B+C+D+E)	10 377	13 742	2 456	11 836	1 294	1 687	949
G. Gebyrinntekter	8 991	10 471	3 126	9 697	1 731	2 325	560
H. Årets selvkostresultat (G-F)	-1 386	-3 271	670	-2 139	437	638	-389
I. Avsetning til selvkostfond og dekning av fremført underskudd			670		437	540	
J. Bruk av selvkostfond og fremføring av underskudd	696	3 271		2 139			
K. Kontrollsum (subsidiert) (H-I+J)	-690	0	0	0	0	98	-389
L. Saldo selvkostfond per 1.1 i rapporteringsåret	696	4 457	539	2 464	-406		
M. Alternativ kostand ved bundet kapital på selvkostfond eller fremføring av underskudd	0	39	12	20	-2		
N. Saldo selvkostfond per 31.12 i rapporteringsåret (L+M+I+J)	0	1 225	1 221	345	28	540	0
Nøkkeltall							
O. Årets finansielle dekningsgrad i % (G/F)*100	86,64%	76,20%	127,28%	81,93%	133,78%	137,82%	59,00%
P. Årets selvkostgrad i % (G/(F+I+J))*100	92,87%	100,00%	100,01%	100,00%	100,01%	104,40%	59,00%

Selvkostresultatet for gebyrområdene over en tidsperiode på 5 år

Tall i 1000 kroner	Over- (+)/underskudd(-) 2020	Over- (+)/underskudd(-) 2019	Over- (+)/underskudd(-) 2018	Over- (+)/underskudd(-) 2017	Over- (+)/underskudd(-) 2016
Utvikling i selvkostresultatet					
Vann	-1 386	-576	-520	-1 364	-502
Avløp	-3 271	-255	-853	-1 591	1 918
Slam	670	-675	418	-30	267
Renovasjon	-2 139	388	-413	917	383
Feiing	437	-269	-155	-261	-104
Byggesak	638	-6	400	-79	-400
Oppmåling	-389	-415	89	-341	-7

Fondsutvikling over en tidsperiode på 5 år

Tall i 1 000 kroner	2020	2019	2018	2017	2016
Utgående balanse i fond					
Vann	-690	696	1 250	1 734	3 051
Avløp	1 225	4 457	4 608	5 342	6 813
Slam	1 221	539	1 194	753	768
Renovasjon	345	2 464	2 024	2 385	1 429
Feiing	28	-406	-131	155	410
Byggesak	540	0	0	0	0

Note 15 – Salg av finansielle anleggsmidler (BRF § 5-13 c)

Inntekt ved salg av finansielle anleggsmidler skal som hovedregel regnskapsføres i investeringsregnskapet.

En andel av inntektene fra salg av aksjer klassifisert som finansielle anleggsmidler skal likevel regnskapsføres i driftsregnskapet dersom vilkårene i kommuneloven § 14-9 fjerde ledd er oppfylt. En andel av inntektene fra salg av aksjer kan imidlertid bare føres i driftsregnskapet dersom kommuner eller fylkeskommuner har bestemmende innflytelse i selskapet, jf. kommuneloven § 14-9 fjerde ledd.

Glacio AS	
Eierandel	1,5%
Salgssum	3 782 576
Andel av kostnader	66 910
Netto salgssum	3 715 666
Kostpris	399 500
Gevinst	3 316 166

Netto salgssum	3 715 666
Renteinntekter 2019	48 333
Til utbetaling	3 763 999
Utbetalt 2019	3 189 120
Innestående (escrow)	574 879
Renteinntekter 2020	1 532
Utbetalt 2020	576 411

Inntekten for 2020 er bokført i investeringsregnskapet.

Note 16 – Ytelser til ledende personer i virksomheten (BRF § 5-13 d)

Tekst	Regnskaps- året	Forrige år	Året før
Antall årsverk	535,4	553,24	521,9
Antall ansatte	717	710	700
Antall kvinner	568	557	554
% andel kvinner	79	79%	80%
Antall menn	149	153	146
% andel menn	21	19%	20%
Antall kvinner høyere stillinger	6	6	6
% andel kvinner i høyere stillinger	46%	46%	46%
Antall menn i høyere stillinger	7	7	7
% andel menn i høyere stillinger	54%	54%	54%

Med høyere stilling menes kommunedirektør, ass kommunedirektør, seksjonsleder og stabsleder.

Fordeling heltid/deltid

Tekst	Regnskapsåret	Forrige år	Året før
Antall deltidsstillinger	397	397	412
Antall ansatte i deltidsstillinger	397	397	412
Antall kvinner i deltidsstillinger	332	330	343
% andel kvinner i deltidsstillinger	83%	83%	83%
Antall menn i deltidsstillinger	65	67	69
% andel menn i deltidsstillinger	17%	17%	17%

Beskrivelse av tiltak for å bedre likestilling mellom kjønnene:

- Når det finnes kandidater av begge kjønn til en ledig stilling skal minst en representant fra det underrepresenterte kjønn tas inn til intervju, når formelle krav til stillingen er oppfylt.
- Stedfortrederfunksjoner legges til rette for kvinner når slik funksjon er hensiktsmessig og hvor lederen er mann, og motsatt når lederen er en kvinne.

Godtgjørelse til kommunedirektør og ordfører

Tekst	Regnskapsåret	Forrige år
Lønn og annen godtgjørelse til kommunedirektør ekskl. pensjonsavtale	1 178 190	1 170 000
Lønn og annen godtgjørelse til kommunedirektør for verv i kommunal sammenheng (AS, KF, IKS, stiftelser etc.)	0	0
Lønn og annen godtgjørelse til ordfører ekskl. pensjonsavtale – tidligere ordfører	0	113 580
Lønn og annen godtgjørelse til ordfører ekskl. pensjonsavtale	938 597	908 640
Lønn og annen godtgjørelse til ordfører for verv i kommunal sammenheng (AS, KF, IKS, stiftelser etc.)	0	0

Kommunedirektøren har en årslønn på kr. 1 178 190 pr. år fra 1.5.2020. I tillegg har kommunedirektøren tjenestetelefon og to avisabonnement dekket av Rakkestad kommune.

Det er ikke inngått etterlønnsavtale med kommunedirektøren.

Rakkestad kommune har inngått lederavtale med kommunedirektøren.

Kommunedirektøren er regulært medlem av tjenestemannspensjonsordningen i Kommunal Landspensjonskasse.

Ordføreren har tjenestetelefon dekket av Rakkestad kommune.

Ordføreren har tidligere vært medlem av ordførerpensjonsordningen i Kommunal Landspensjonskasse. Dette er endret til allmenn tjenstepensjonsordning i Kommunal Landspensjonskasse fom 2014.

Dersom ordføreren ikke fortsetter i vervet etter nyvalg, tilkommer vedkommende den faste godtgjørelsen i 1,5 måneder etter fratredelsen. Dersom vedkommende ikke har næringsinntekt, vil den faste godtgjørelsen kunne vare i inntil 3 måneder etter fratredelsen.

Note 17 – Godtgjørelser til revisor (BRF § 5-13 e)

Kommunens revisor er Østre Viken kommunerevisjon IKS

Godtgjørelse til revisor	2020
Regnskapsrevisjon	474 396
Forvaltningsrevisjon	502 350
Eierskapskontroll	12 750
Rådgivningstjenester	0
Samlet godtgjørelse	989 496

Note 18 – Investeringsprosjekter

Prosjekt	Prosj. nr.	Oppstarts-år	Antatt ferdigstillelses-år	Regnskap 2020	Budsjett 2020	Regnskapsført tidligere år	Sum regnskapsført
Covid 19 viruset	39014	2020	2020	694 009	624 000		694 009
KLP - Egenkapitalinnskudd	90000	Årlig		1 576 310	1 600 000		1 576 310
IKT - Felles	90003	Årlig		2 677 081	2 710 000		2 677 081
IKT skole - PCer til 8. trinn	90005	Årlig		529 898	540 000		529 898
Kommunale bygninger - Påkostninger	90013	Årlig		1 628 342	1 400 000		1 628 342
Kommunale veier og bruer	90015	Årlig		4 242 909	3 808 000		4 242 909
Vann- og avløpsinvesteringer	90017	Årlig		13 823 643	13 750 000		13 823 643
Os skole	90019	2015	2020	1 758 297	1 520 000	53 858 364	55 616 661
Prestegårdsskogen boligområde	90021	2017	2020	68 000	-70 000	657 373	725 373
Investeringsstilskudd - Rakkestad sogn	90041	2020	2020	600 000	600 000		600 000
Harlemåsen boligområde	90082	2019	2021	4 053 728	4 238 000	565 812	4 619 540
Brann- og redningsvesenet - Utstyr	90095	Årlig		636 938	640 000		636 938
TML - Utstyr	90097	Årlig		1 195 782	1 166 000		1 195 782
Rakkestad kulturskole	90100	2016	2021	830 318	220 000	2 413 346	3 243 664
Omsorgsboliger, Hjembaserte tjenester	90108	2018	2020	-4 508 790	-4 952 000	20 209 336	15 700 546
Friluftsområdet - Grytelandtjernet	90114	2018	2021	39 790	9 000	644 764	684 554
Suteren/Røsægstranda friluftsområde	90118	2018	2020	3 349	4 000	15 992	19 341
Skautun rehabiliterings- og omsorgssenter - Nybygg	90121	2018	2024	2 588 450	2 240 000	1 078 883	3 667 333
Helse- og omsorgsseksjonene - Utstyr	90129	Årlig		-49 519	-45 000		-49 519
Prosjektskolen - Garasje Rudskogen	90132	2018	2020	8 381	24 000	166 408	174 789
Fasade - Kulturhuset	90136	2019	2020	1 930 746	1 728 000	52 098	1 982 844
Rakkestad familiesenter - Ladere for el-biler	90138	2019	2020	13 922	16 000	91 352	105 274
Rakkestad familiesenter - Biler	90139	2020	2020	363 000	363 000		363 000
Hjembaserte tjenester - Biler	90142	2020	2020	726 000	726 000		726 000
Ombygging - Bankgården Rakkestad	90144	2020	2020	2 541 689	2 300 000		2 541 689
Garderobes Bjørkebo - HMS - tiltak	90145	2020	2020	540 182	408 000		540 182
Covid 19 tiltak (Rehabilitering mm)	90146	2020	2021	-322 570	2 360 000		-322 570
Rådhusveien 4 - Oppgradering ifm annen bruk av lokalene	90147	2020	2020	80 238	80 000		80 238
Gjerde - Kopla renovasjonsplass	90148	2020	2020	236 150	250 000		236 150
Prosjektadministrasjon, finansielle utgifter og reserver	99997	*		0	5 561 000		0
Salg av eiendommer	99998	Årlig		-4 395 160	-4 300 000		-4 395 160
Sum				34 111 112	39 518 000	79 753 728	113 864 840

	Regnskap 2020	Budsjett 2020
Sum investeringsresultat	34 111 112	39 518 000
Finansresultat:		
Avdrag på lån til videreutlån	4 554 210	6 723 000
Videreutlån	6 095 678	12 500 000
Avsetning til bundne investeringsfond	6 278 240	0
Bruk av lån	-33 850 165	-37 742 000
Bruk av lån til videreutlån	-6 095 678	-12 500 000
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	-31 923	0
Mottatte avdrag på videreutlån	-7 704 425	-4 000 000
Salg av aksjer/andeler	-576 411	-576 000
Bruk av ubundne fond	0	-1 200 000
Bruk av bundne fond	-2 725 143	-2 723 000
Overføring fra driftsregnskapet	-55 495	0
Sum finansresultat	-34 111 112	-39 518 000
Udekket i investeringsregnskapet	0	0

Rakkestad kommune

Årsberetning 2020

Saksnr. 21/900

Journalnr. 6570/21

Arkiv 210

Dato 08.04.2021

Innhold

Samfunn og statistikk	5
Kommunal økonomi	15
Andre kommunale data	27
Covid 19 pandemien	33
Rådmannen og staber	35
Oppvekst og kultur	38
NAV Rakkestad	44
Helse og omsorg	46
Teknikk, miljø og landbruk	52
Næringstiltak	54
Kirker og trossamfunn	55
Fellesutgifter og fellesinntekter	56
Investeringer	57
Statlige overføringer	60
Finans	62
Fonds	64
Langsiktig gjeld	66
Likviditet	67
Pensjon	68

Samfunn og statistikk

Befolkningsutvikling

Rakkestad kommune hadde denne befolkningsutviklingen i 2000 – 2020:

År	Fødselsoverskudd	Netto innflytting	Befolkningsvekst	Prosentvis vekst	Folketal
2020	-23	-13	-36	-0,44	8 219
2019	-1	26	25	0,30	8 255
2018	-20	48	28	0,34	8 230
2017	3	27	30	0,37	8 202
2016	8	81	89	1,10	8 173
2015	-3	67	64	0,80	8 084
2014	15	31	46	0,58	8 020
2013	14	100	114	1,45	7 974
2012	11	151	162	2,10	7 860
2011	9	88	97	1,28	7 698
2010	23	61	84	1,12	7 601
2009	-9	30	21	0,28	7 517
2008	-8	-11	-19	-0,25	7 496
2007	-32	119	87	1,17	7 515
2006	4	58	62	0,84	7 428
2005	4	78	82	1,13	7 366
2004	8	41	49	0,68	7 284
2003	-5	20	15	0,21	7 235
2002	-24	83	59	0,82	7 220
2001	-20	15	-5	-0,07	7 161
2000	-5	90	85	1,20	7 166
Sum,	-51	1190	1139		

Faktiske tall.

I dag er folketallet 15,90 prosent – 1 139 personer – høyere enn i 2000.

Veksten varierer relativt mye fra år til år. Fra 2,10 prosent stigning i 2012 og til 0,44 prosent nedgang i 2020. Et entydig bilde av utviklingen kan av denne grunn være vanskelig å tegne. Den gjennomsnittlige økningen utgjør 0,80 prosent pr. år. Det er for så vidt en bærekraftig og fornuftig utvikling. Dog vurderes det bekymringsfullt og problematisk at befolkningsveksten har stanset opp fra 2016 og til og med var negativ i 2020.

I perspektiv av en balansert demografisk utvikling av Rakkestadsamfunnet og finansiering av kommunen og dens virksomhet, er dette svært utfordrende.

Statistisk Sentralbyrå stipulerer folketallet i kommunen til 8 593 i 2030 og 8 789 i 2040. Det gir en vekst på 4,6 prosent og 6,9 prosent på 10 og 20 års sikt. Sammenlignet med tidsrommet 2000 – 2020, er denne utviklingen svak.

Rakkestad kommune må altså påregne en befolkningsstigning som er lavere enn både de regionale og nasjonale tall.

Tabellen viser folketallsveksten brutt ned på 5 – års perioder (dog 2015 – 2020 = 6 år):

År	Fødselsoverskudd	Netto innflytting	Befolkningsvekst	Prosentvis vekst	Folketall
2015 - 2020	-36	235	199	2,48	8 219
2010 - 2014	72	431	503	6,70	8 020
2005 - 2009	-41	274	233	3,20	7 517
2000 - 2004	-46	249	203	2,87	7 284

Sum,	-51	1189	1138		
------	-----	------	------	--	--

Faktiske tall.

Folketallsveksten ligger an til å bli mer enn halvert i 2020 – 2040 sammenlignet med 2000 – 2020.

For Norge og regionalt er befolkningsutviklingen prognostisert en god del bedre enn for Rakkestad kommune. Rådmannen vurderer det som utfordrende for lokalsamfunnets utvikling og framgang. Rakkestad kommune får mindre ressurser disponibel for sin virksomhet. Potensialet for private og andre offentlige tilbud reduseres. Det er hemmende for Rakkestadsamfunnet på lengre sikt.

Befolkningsvekst

Hele befolkningsøkningen skyldes netto innflytting (innenlands flytting og innvandring).

Rakkestad kommune hadde fødselsunderskudd – 51 personer – fra 2000 – 2020.

Omkring halvparten av folketallsstigningen refererer seg til innvandring. Det omfatter i første rekke arbeidsinnvandring fra EØS – området og bosetting av flyktninger. For tiden er asyltilstrømmingen til landet lav, færre flyktninger bosettes og netto arbeidsinnvandring er på et annet nivå enn for få år siden.

Disse endringene gir en flatere befolkningsutvikling for Rakkestad kommune og Norge framover. For 2020 falt antallet innbyggere endog fra 8 255 til 8 219.

Rådmannen ser på et vedvarende fødselsunderskudd som en bærekraftutfordring for Rakkestadsamfunnet og som i kombinasjon med lavere netto innflytting kan resultere i stagnasjon og tilbakegang i folketallet.

Statistisk Sentralbyrå beregner at Rakkestad kommune vil ha 8 593 innbyggere i 2030 og 8 789 innbyggere i 2040. Veksten er på henholdsvis 4,6 og 6,9 prosent. Det er lavt.

De bærekraftutfordringer som allerede er til stede, ligger med andre ord an til å bli forsterket fram mot 2040.

Pr. 31.12.2020 var Rakkestad kommune noe på distanse i forhold til Statistisk Sentralbyrås prognoser (8 219 versus 8 269 innbyggere):

År	Normal Alternativ	Ikke innvandring	Høy innvandring	Vekst
2020	8 219			
2020	8 269	8 236	8 280	0,17
2025	8 440	8 295	8 492	2,24
2030	8 593	8 301	8 695	4,09
2035	8 724	8 274	8 899	5,68
2040	8 769	8 189	9 043	6,23

Faktiske tall og prosenter – Faktiske størrelse 2020 og prognoser SSB 2020 – 2040.

Etter normalalternativet oppnår Rakkestad kommune en befolkningsvekst på ca. 0,30 prosent pr. år i de neste 20 årene.

Befolknings sammensetning

Rakkestad kommune hadde denne befolknings sammensetningen pr. 31.12.2019:

Alder	Menn			Kvinner			Andel		
	2019	2018	2017	2019	2018	2017	2019	2018	2017
100 år og over,	0	0	0	0	0	2	0,00	0,00	0,02
90 - 99 år,	31	31	25	49	50	49	0,97	0,98	0,90
80 - 89 år,	127	133	134	196	193	194	3,91	3,96	4,00
70 - 79 år,	371	337	321	386	372	356	9,17	8,62	8,25
60 - 69 år,	551	550	537	523	532	512	13,01	13,15	12,79
50 - 59 år,	572	581	567	556	552	569	13,66	13,77	13,85
40 - 49 år,	596	597	613	519	527	520	13,51	13,66	13,81
30 - 39 år,	494	489	492	466	457	461	11,63	11,50	11,62
20 - 29 år,	461	455	451	446	444	460	10,99	10,93	11,11
10 - 19 år,	533	534	524	490	503	491	12,39	12,60	12,38
0 - 9 år,	449	443	470	439	449	454	10,76	10,84	11,27
Sum,	4 185	4 150	4 134	4 070	4 079	4 068	100,00	100,01	100,00

Faktiske tall og prosent.

I forhold til gjennomsnittet av kommuner, er en relativt høy andel av innbyggerne i aldersgrupper 60 – 69 år, 70 – 79 år og 80 – 89 år, og en mindre andel i yrkesaktive alderskategorier (20 til vel 60 år) og yngre årsklasser (0 – 19 år).

Det er en tendens som forsterker seg markert fra år til år, og som med stor tydelighet viser hvilke problemstillinger som kommer til å dominere lokalt i de neste 20 årene.

Tabellen nedenfor dokumenterer det bildet som er beskrevet ovenfor:

Alder	Rakkestad			Norge		
	2019	2010	2000	2019	2010	2000
80 år og over,	5,0	5,1	4,8	4,2	4,5	4,2
67 -79 år,	12,6	9,3	11,5	10,9	8,3	9,5
55 - 66 år,	15,9	15,7	10,7	13,9	14,1	10,7
40 - 54 år,	20,8	21,6	22,4	20,5	21,0	20,8
25 - 39 år,	16,9	18,1	19,0	20,4	20,3	22,6
16 - 24 år,	10,6	10,6	12,0	11,2	11,6	11,0
0 - 15 år,	18,4	19,7	19,6	18,7	20,2	21,1
Sum,	100,2	100,1	100,0	99,8	100,0	99,9

Prosent.

Tyngden av befolkningen ligger i aldersgrupper 55 år og eldre.

De yrkesaktive alderskategorier 20 til 55 år – spesielt 25 – 39 år – er mindre enn i gjennomsnittet av kommuner.

Yngre årsklasser – 0 – 15 år – er lavere, men avviker ikke mye fra tall for landet. Det er demografisk sett en styrke.

Sivilstand

Rakkestad kommunes innbyggere fordeler seg på denne måte etter sivilstand 2005 – 2019:

År	Innbyggere	Ugift	Gift	Skilt	Separert	Enke/-mann	Annet
2005	7 284	44,7	40,0	6,6	1,4	7,3	0,1
2007	7 428	44,9	39,5	7,0	1,4	7,1	0,1
2009	7 496	45,7	38,6	7,0	1,4	7,1	0,1
2011	7 601	45,6	38,8	7,5	1,2	6,8	0,1
2013	7 860	46,4	38,2	7,5	1,2	6,7	0,1
2015	8 020	46,9	38,0	7,7	1,1	6,3	0,1
2017	8 173	47,4	37,6	7,8	1,3	5,8	0,1
2019	8 230	47,6	37,3	8,1	1,3	5,7	0,1

Prosent.

Tabellen speiler et bilde av en kjent samfunnsutvikling – antallet ugifte og separerte øker, og andelen gifte går nedover.

Dette spiller en rolle for kommunens inntektsgrunnlag, tjenestespekter og planlegging av boligbygging o.a. på så vel overordnet som mer detaljert nivå.

Husholdninger

Rakkestad kommunes befolkning fordeler seg på denne måte på husholdninger i 2019:

År	Husholdninger	Aleneboende	Par uten barn	Par m barn (-18 år)	Enslige m barn (-18 år)	Par/enslige m voksne barn	Flerfamilie hushold
2005	3 122	34,4	24,5	22,8	5,0	9,8	3,5
2007	3 204	34,4	25,7	22,4	5,1	8,9	3,6
2009	3 299	36,2	24,9	21,3	5,2	8,7	3,7
2011	3 347	36,6	25,1	21,0	5,0	8,3	3,9
2013	3 443	36,0	26,7	20,6	4,5	8,0	4,3
2015	3 465	34,5	28,1	20,6	4,4	7,4	5,1
2017	3 556	34,8	28,2	20,6	4,5	6,8	4,9
2019	3 635	36,6	27,6	19,9	4,2	6,4	5,3

Antall og prosent.

I kommunen er det 3 635 husholdninger i dag mot 3 122 i 2005. Det er en økning på 513 enheter – 16,43 prosent – i perioden.

Andelene aleneboende, par uten barn og flerfamiliehusholdninger har vokst, mens det har blitt relativt sett færre i kategoriene par med barn, enslige med barn og par/enslige med voksne barn.

Utviklingen er konsistent med endringene i innbyggernes sivilstand.

I et lengere horisont påvirkes også type boliger som etableres av det bildet som er tegnet i avsnittene ovenfor.

Tabellen illustrerer eierform og bygningstype på eiendom:

Bolig	Rakkestad		Norge	
År	2017	2018	2017	2018
Selveier,	77,2	76,5	70,9	70,6
Aksje-/andelseier,	6,4	6,7	11,7	11,7
Leietaker,	16,4	16,9	17,4	17,7
Sum,	100,0	100,1	100,0	100,0

Prosent.

Som en følge av bo- og næringsstruktur, er selveierandel høy og aksje-/andelsandel lav i kommunen. Kategorien leietaker ligger like under gjennomsnittet for landet.

Innvandrerbefolkningen

Rakkestad kommune har disse andeler innvandrere og etnisk norske i sin befolkning:

	Rakkestad			Norge		
	Innbyggere	Innvandrere	Etnisk norske	Innbyggere	Innvandrere	Etnisk norske
2005	7 284	5,8	94,2	4 606 363	7,9	92,1
2007	7 428	6,5	93,5	4 681 134	8,9	91,1
2009	7 496	8,4	91,6	4 799 252	10,6	89,4
2011	7 601	10,0	90,0	4 920 305	12,2	87,8
2013	7 860	12,2	87,8	5 051 275	14,1	85,9
2015	8 020	13,2	86,8	5 165 802	15,6	84,4
2017	8 173	14,2	85,8	5 258 317	16,8	83,2
2019	8 230	15,0	85,0	5 328 212	17,7	82,3

Antall og prosent.

Endringene på femten år er store.

I dag har 15 prosent av befolkningen innvandrerbakgrunn – mot bare 5,8 prosent i 2005. Bildet på landsbasis er det samme.

Omkring hver sjettede innbygger har fremmedkulturell bakgrunn.

For det kommunale tjenestetilbudet og samfunnet som en helhet skaper denne utviklingen andre utfordringer.

Det bør fanges opp av planlegging både på overordnet og mer detaljert nivå.

Tabellen nedenfor viser innvandrere fordelt på landbakgrunn i Rakkestad kommune og for Norge pr. 1.1.2019:

År	Innvandrere	Europa	Nord Amerika	Oseania	Asia	Afrika	Sør-Amerika
2005	426	50,9	0,7	0,0	38,5	8,2	1,6
2007	486	56,2	0,8	0,0	30,0	10,1	2,9
2009	633	57,2	0,9	0,0	27,0	12,6	2,2
2011	757	54,6	1,8	0,0	27,6	14,8	1,2
2013	962	61,4	1,5	0,0	23,6	12,4	1,1
2015	1 060	68,2	1,3	0,0	19,2	10,1	1,1
2017	1 162	66,1	1,0	0,0	21,4	10,4	1,0
2019	1 231	64,9	1,5	0,0	22,0	10,2	1,3

Antall og prosent.

Som en følge av stor arbeidsinnvandring fra land i EØS – området, har andelen innvandrere med europeisk bakgrunn vokst fra 50,9 prosent til 64,9 prosent på ca. femten år.

I det samme tidsrommet falt det relative antall asiater fra 38,5 prosent til 22,0 prosent.

Endringene for de øvrige grupper – Nord-Amerika, Afrika og Sør-Amerika – er mindre. Andelen av afrikanere økte dog fra 8,2 prosent i 2005 til 10,2 prosent i 2019.

Det henger sammen med asyl- og flyktningtilstrømmingen til Norge og Europa i løpet av noen år.

Utdanningsnivå

Rakkestad kommune har sammenlignet med Norge et relativt lavt utdanningsnivå i befolkningen:

Utdanning	Rakkestad		Norge	
	2017	2018	2017	2018
Grunnskole,	36,90	36,39	26,50	26,20
Videregående skole,	44,80	45,03	40,60	40,30
Universitet/Høgskole,	18,30	18,58	32,90	33,40
Sum,	100,00	100,00	100,00	99,90

Prosent.

Ifølge oversikten har 81,4 prosent av innbyggerne grunnskole eller videregående opplæring som den høyeste fullførte utdanning. Den tilsvarende størrelsen for landet er på 66,5 prosent.

Selv om en økende andel av befolkningen har høyere utdanning, er utviklingen for Norge sterkere.

Relativt sett kommer Rakkestad kommune altså svakere ut sammenlignet med tidligere år.

Av landets innbyggere har temmelig nøyaktig en tredjedel (33,4 prosent) høyere utdanning – mot 18,6 prosent av kommunens befolkning.

Mye av årsakene til forskjellene ligger i næringsstruktur – som lokalt er dominert av landbruk og industri.

Arbeidsstyrken fordelt på næringer m.m.

Rakkestad kommunes arbeidsstyrke fordeler seg på denne måte på næringsgreiner:

Næringer	Antall personer			Prosent	
	2016	2017	2018	Rakkestad	Norge
Jordbruk, skogbruk og fiske,	247	239	247	6,30	1,00
Sekundærnæringer, Varehandel og privat tjenesteyting,	1 010	1 021	1 050	26,77	6,78
Offentlig administrasjon,	1 223	1 201	1 201	30,62	32,99
Undervisning,	171	176	181	4,62	6,68
Helse- og omsorgstjenester,	246	256	266	6,78	11,55
Personlig tjenesteyting,	708	742	752	19,17	35,39
Ikke oppgitt,	191	232	225	5,74	4,93
Ikke oppgitt,	0	0	0	0,00	0,68
Sum,	3 796	3 867	3 922	100,00	100,00

Antall og prosent.

Ifølge statistikk var arbeidsstyrken på 3 922 mennesker pr. utgangen av 2018.

Andelen sysselsatte i primær- og sekundærnæringer er svært høy, og bortimot tilsvarende lav i privat sektor for øvrig og offentlig virksomhet.

Rakkestad kommune har i dag en ganske annen næringsstruktur enn en gjennomsnittskommune. Det påvirker direkte demografi og indirekte inntektsnivå og andre parameter ved befolkningen.

Tabellen viser sysselsettingsgrad totalt og fordelt på aldersgrupper i 2005, 2010, 2015 og 2018:

Rakkestad									
Sysselsatte pr. 100 innbyggere									
	Sysselsatte	15 - 19	20 - 24	25 - 39	40 - 54	55 - 66	67 - 74	15 - 74	Totalt
2005	3 631	37,6	76,9	78,2	81,3	68,0	19,3	68,5	49,3
2010	3 830	40,5	71,2	81,4	81,3	67,2	23,7	69,1	50,4
2015	3 834	28,8	64,4	77,6	76,9	65,0	24,8	63,8	47,4
2018	3 962	33,5	66,6	80,7	76,6	64,7	26,4	64,3	48,1

Norge									
Sysselsatte pr. 100 innbyggere									
	Sysselsatte	15 - 19	20 - 24	25 - 39	40 - 54	55 - 66	67 - 74	15 - 74	Totalt
2005	2 308 000	34,6	70,3	80,9	82,6	63,5	14,9	68,3	49,7
2010	2 517 000	37,6	68,9	81,2	83,1	65,4	20,2	69,0	51,2
2015	2 587 704	33,6	61,9	78,0	81,8	66,6	18,8	66,1	49,6
2018	2 681 956	34,7	63,8	79,9	82,5	67,2	19,4	67,0	50,3

Antall og prosent.

Antall arbeidstakere økte med 71 personer – 1,21 prosent – fra 2016 – 2017 og 55 mennesker – 0,92 prosent – fra 2017 – 2018.

Sysselsettingsgraden er i dag på 64,3 prosent av innbyggere mellom 15 og 74 år. Det tilsvarende tall for landet er på 67 prosent.

Av hele befolkningen er arbeidsdeltakelsen på 48,1 prosent i Rakkestad kommune – mot 50,3 prosent for Norge.

Størrelsene er relativt stabile i 2005 – 2018.

Lavere yrkesdeltakelse henger nært sammen med at uførhet i Rakkestad kommune og tidligere Østfold fylke (18 – 64 år) er høy og økende.

Tabellen nedenfor illustrerer dette (Uførhet):

	Rakkestad			Østfold			Norge		
	Menn	Kvinner	Totalt	Menn	Kvinner	Totalt	Menn	Kvinner	Totalt
2015	13,1	17,2	15,1	12,0	16,8	14,3	7,8	11,6	9,7
2016	12,7	17,1	14,8	12,0	16,7	14,3	7,9	11,6	9,7
2017	12,9	18,0	15,4	12,1	17,0	14,5	8,0	11,8	9,8
2018	13,6	19,5	16,5	12,6	17,8	15,2	8,2	12,2	10,1

Prosent.

Hver sjettede innbygger i kommunen er ufør – mot hver tiende person på landsbasis.

Uførhet blant kvinner er høyere enn blant menn.

Næringsstruktur spiller en stor rolle for at en så stor andel av innbyggerne står utenfor arbeidslivet.

Tabellen nedenfor framstiller arbeidsledighet for etnisk norske og innvandrere i 2014 – 2018 (4 K):

	Rakkestad				Norge			
	Etnisk norske	Vestlige innvandrere	Ikke vestlige innvandrere	Innvandrere samlet	Etnisk norske	Vestlige innvandrere	Ikke vestlige innvandrere	Innvandrere samlet
2014	1,8	6,1	13,5	8,8	1,9	5,4	8,4	6,7
2015	2,1	6,1	12,4	8,5	2,1	6,1	8,1	7,0
2016	1,9	5,7	11,3	7,9	2,1	5,7	7,5	6,5
2017	1,7	3,0	9,0	5,5	1,7	4,6	6,7	5,6
2018	1,5	3,1	6,7	4,7	1,6	4,2	6,7	5,4

Prosent.

Arbeidsledigheten blant etnisk norske er lav – 1,5 prosent ved utgangen av 2018.

Den er langt høyere i innvandrerbefolkningen – spesielt for de med ikke vestlig bakgrunn – men den er likevel ganske kraftig redusert i denne gruppen i 2014 – 2018.

For Rakkestad kommune er utviklingen markert bedre enn på landsbasis.

Tabellen fordeler arbeidsstyrken på privat og offentlig sektor:

	Rakkestad			Norge		
	Sysselsatte	Offentlig	Privat	Sysselsatte	Offentlig	Privat
2005	3 100	22,5	77,5	2 308 000	29,9	70,1
2010	3 399	22,6	77,4	2 517 000	30,0	70,0
2015	2 969	27,8	72,2	2 587 704	31,5	68,5
2018	3 207	25,9	74,1	2 681 954	31,7	68,3

Antall og prosent.

Fordi Rakkestad kommune er en utpreget landbruks- og industrikommune, er næringsstrukturen en noe annen enn på landsbasis.

Det resulterer i at en stor andel av arbeidsstyrken – 74,1 prosent versus 68,3 prosent (Norge) – er sysselsatt i privat næringsvirksomhet.

Forskjellen er markert.

Arbeidsmarked

Rakkestad kommune har denne arbeidsstyrken:

	Bedrifter etter næringsområde				
	2010	2012	2014	2016	2018
Jordbruk, skogbruk og fiske,	375	359	371	381	391
Industri m.m.,	84	79	70	72	78
Elektrisitet, vann, renovasjon,	3	5	7	9	8
Bygg- og anleggsvirksomhet,	131	147	160	173	168
Varehandel m.m.,	103	98	108	113	117
Transport, lagring m.m.,	59	55	58	58	56
Overnatting og servering,	15	14	12	11	12
Informasjon og kommunikasjon,	16	16	14	14	17
Finansiering og forsikring,	3	3	3	4	4
Teknisk tjenesteyting, eiendomsdrift,	145	172	180	188	210
Forretningsmessig tjenesteyting,	26	32	37	45	41
Offentlig administrasjon m.m.,	13	14	14	14	13
Undervisning,	13	10	13	20	26
Helse- og sosialtjenester,	47	56	67	72	79
Personlig tjenesteyting,	45	52	56	50	52
Uoppgitt,	0	0	1	0	1
Sum,	1 078	1 112	1 171	1 224	1 273

Antall.

Oversikten forteller ikke noe om antall arbeidsplasser og omsetning i de forskjellige virksomheter.

Jordbruk, skogbruk og fiske, industri m.m., bygg- og anleggsaktivitet, varehandel og forretningsmessig tjenesteyting dominerer i det lokale næringslivet.

Det bekrefter inntrykket av Rakkestad kommune som en landbruks- og industrikommune og underbygger for den saks skyld også det demografiske bildet som for øvrig er tegnet av lokalsamfunnet. Fra 2015 – 2018 vokste antall bedrifter i kommunen med 18,1 prosent.

Tabellen viser arbeidstakere med bosted og arbeidssted i Rakkestad kommune og pendlere inn og ut av kommunen:

	Sysselsatte - Arbeider i kommunen	Sysselsatte - Bor i kommunen	Pendlere - Ut av kommunen	Pendlere - Inn til kommunen	Pendlings-Balanse
2005	3 100	3 631	1 346	815	-531
2010	3 399	3 830	1 502	1 071	-431
2015	2 969	3 834	1 769	904	-865
2018	3 206	3 962	1 841	1 085	-756

Antall.

Netto utpendling av arbeidstakere (fra bosted i Rakkestad kommune til arbeidssted i annen kommune) har økt med 531 personer i 2005 til 756 mennesker i 2018.

Det er mot Nedre Glommaregionen (Sarpsborg og Fredrikstad) og Indre Østfoldregionen (Eidsberg og Askim) at pendlerstrømmen er høyest.

At netto utpendling mot særlig Indre Østfoldregionen har vokst, henger nært sammen med at Nortura flyttet sitt produksjonsanlegg for hvitt kjøtt fra Rakkestad til Hærland for seks – sju år siden.

Brutto inntekt, formue, gjeld og skatt pr. innbygger

For Rakkestad kommune og Norge utgjør brutto inntekt, formue, gjeld og skatt pr. innbygger:

År	Rakkestad				Norge			
	Bto inntekt	Formue	Gjeld	Skatt	Bto inntekt	Formue	Gjeld	Skatt
2005	269 000	560 400	364 900	60 400	306 700	464 500s	397 300	71 800
2007	282 800	681 000	450 000	65 400	322 500	614 900	485 200	81 600
2009	308 700	733 100	510 300	70 600	346 700	693 600	537 700	87 500
2011	339 600	767 100	559 700	77 100	376 300	829 400	597 800	95 200
2013	363 200	860 600	602 400	82 500	407 100	935 300	667 600	103 300
2015	408 600	964 100	640 100	94 900	442 300	1 093 200	730 000	112 300
2017	404 000	1 074 600	673 200	91 800	452 000	1 248 500	792 500	113 600

Kroner.

Som konsekvens av først og fremst næringsstruktur og demografi, er brutto inntekt, formue, gjeld og skatt pr. innbygger lavere enn for landet. Det resulterer i at skattegrunnlaget er under gjennomsnittet av kommunene, og at Rakkestad kommune er avhengig av eiendomsskatt, utjevning av inntekter og statlige overføringer for å oppnå et tilstrekkelig ressursgrunnlag. Med nytt kommunalt inntektssystem fra 2017 og ny kommunestruktur i 2020 forsterker dette bildet seg framover.

Forskjellene vokste også i 2005 – 2017.

Kommunal økonomi

Regnskapsmessig resultat

Rakkestad kommune hadde et mindre forbruk eller overskudd i driftsregnskapet på kr. 6 782 097 siste år. Det er svakere enn i 2015 – 2019. I den perioden var den løpende kommuneøkonomien relativt god. Nå har det strammet seg mer til. Fra 2013 har disse regnskapsresultater blitt bokført:

År	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013
Overskudd, 1 000 kroner.	6 782	21 491	28 976	27 463	22 894	14 223	4 593	345

Balansen i driftsregnskapet er svekket. Den er betydelig dårligere sammenlignet med 2015 – 2019.

Årsakene til denne utviklingen er flere:

- Lav nominell vekst og realnedgang i rammeoverføringer 2018 – 2021.
- Drifts- og aktivitetsvekst i spesielt forebyggende og helsefremmende aktivitet i helse- og omsorgssektoren over tre – fire år.
- Ny kommunelov medfører at kommunen må betale ca. kr. 6 000 000 mer i avdrag på sine lån p.a. enn tidligere.
- Omfattende Covid 19 tiltak i tidsrommet mars – desember 2020.

Netto driftsresultat

Netto driftsresultat er overskudd/underskudd på driftsregnskapet. Det framkommer etter at samtlige drifts- og finansielle kostnader er dekket inn. Netto driftsresultat er kommunens driftsreserver eller buffer mot økende utgifter og/eller sviktende inntekter for en kortere periode (0 – 1 år). Det er den mest relevante indikator for å beskrive bærekraft og robusthet i kommuneøkonomien. Rakkestad kommune har disse netto driftsresultater i 2013 – 2020:

År	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013
Netto driftsresultat, 1 000 kroner.	5 177	19 240	24 491	20 625	24 326	10 323	5 061	3 065

Netto driftsresultat som andel av brutto driftsinntekter utgjør:

År	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013
Netto driftsresultat, Prosent.	0,70	2,87	3,53	3,10	3,70	1,72	0,85	0,53

Teknisk beregningsutvalg for kommunal og fylkeskommunal økonomi tilrår at nivået på netto driftsresultat over tid bør være over 1,75 prosent av brutto driftsinntekter for å oppfylle kravene til en bærekraftig, sunn og solid kommuneøkonomi. Rakkestad kommune har oppnådd slike resultater i 2015 – 2019 – etter at regnskapene for 2012 – 2014 var svakere. Ved siste korsvei var den økonomiske balansen vesentlig forverret. Netto driftsresultat ble på 0,70 prosent av brutto driftsinntekter.

Når det gjelder hovedgrunnene til denne utviklingen, er de som følger:

- Lav nominell vekst og realnedgang i rammeoverføringer 2018 – 2021.
- Drifts- og aktivitetsvekst i spesielt forebyggende og helsefremmende aktivitet i helse- og omsorgssektoren over tre – fire år.
- Ny kommunelov medfører at kommunen må betale ca. kr. 6 000 000 mer i avdrag på sine lån p.a. enn tidligere.
- Omfattende Covid 19 tiltak i tidsrommet mars – desember 2020.

Disposisjonsfond

Disposisjonsfondet er kommunens driftsreserver og buffer mot økende utgifter og sviktende inntekter for en periode på 1 – 3 år. Det må stå i et visst forhold til brutto driftsinntekter slik at det gir bærekraft, forutsigbarhet og stabilitet i økonomien. Teknisk beregningsutvalg for kommunal og fylkeskommunal økonomi mener at fondet bør utgjøre minimum 10 prosent av de samlede driftsinntekter til enhver tid.

Rakkestad kommunes disposisjonsfond var på kr. 118 397 326 pr. 31.12.2020. Det er 16,09 prosent av brutto driftsinntekter.

Etter nye regler for budsjett- og regnskapsføring, avsettes mindre forbruk eller overskudd i driftsregnskapet automatisk til disposisjonsfondet.

I tidsrommet 2013 – 2020 har disposisjonsfondet utviklet seg som følger:

År	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013
----	------	------	------	------	------	------	------	------

Disposisjonsfondet, 1 000 kroner.	118 397	111 615	95 383	71 622	44 159	23 457	11 180	16 020
--------------------------------------	---------	---------	--------	--------	--------	--------	--------	--------

Som andel av brutto driftsinntekter utgjør disposisjonsfondet:

År	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013
----	------	------	------	------	------	------	------	------

Disposisjonsfondet, Prosent.	16,10	15,60	12,60	10,60	6,70	3,80	2,70	3,30
---------------------------------	-------	-------	-------	-------	------	------	------	------

Rådmannen påpeker viktigheten av at disposisjonsfondet framover anvendes i samsvar med sitt formål.

Det bidrar til å etablere bærekraft, forutsigbarhet og stabilitet i kommunens virksomhet.

Politisk nivå bør ikke dekke verken midlertidige eller permanente tiltak av disse midlene. Rakkestad kommune må fortsette å prioritere slike oppgaver innen sine ordinære drifts- og investeringsrammer.

Utgifter fordelt på formål

Rakkestad kommune anvendte 510,094 millioner kroner på sine tilbud og tjenester i 2020. Det fordeler seg på formål som følger:

Tekst	2020				2019	
Tekst	Regnskap	Budsjett II	Budsjett I	Andeler regnskap	Regnskap	Andeler regnskap
Fellesutgifter og -inntekter,	-5 999	-3 822	-13 662	-1,18	-15 240	-3,15
Rådmannen,	27 803	48 559	23 745	5,45	23 087	4,78
Staber,	21 262	22 528	22 987	4,17	22 900	4,74
Barnehage,	55 076	55 640	57 926	10,80	52 981	10,97
Skole,	99 200	101 775	103 814	19,45	97 984	20,28
Kommunikasjon og kultur,	21 008	21 349	20 874	4,12	19 471	4,03
NAV Rakkestad,	16 819	17 692	19 795	3,30	19 660	4,07
Rakkestad familiesenter,	46 720	47 993	51 422	9,16	48 474	10,03
Hjembaserte tjenester,	59 504	60 137	62 656	11,67	58 459	12,10
Skautun rehabiliterings- og omsorgssenter,	59 989	61 084	55 562	11,76	55 733	11,53
Bo- og aktivitetstjenester,	67 411	67 890	68 022	13,22	65 506	13,56
Teknikk, miljø og landbruk,	32 461	28 918	26 896	6,36	25 017	5,18
Næringstiltak,	1 854	2 731	2 731	0,36	2 715	0,56
Kirker og trossamfunn,	6 986	6 981	6 981	1,37	6 442	1,33
Sum,	510 094	539 455	509 749	100,01	483 189	100,01

1 000 kroner og prosent.

Rådmann og staber er omtrent på det samme nivå – ca. 4,5 prosent av den samlede ramme – i 2020 som i 2019. Det er lavt sammenlignet med andre kommuner. Ressurser som anvendes til styring, ledelse og administrasjon er fortsatt relativt små.

Til Skole og Barnehage medgår 30,25 prosent av midlene i 2020 mot 31,25 prosent året før. Fallende barn- og elevtall vil resultere i at kommunen framover må fordele relativt sett mindre ressurser til disse formål. Prosesser i aktuell forbindelse er satt i gang.

Kommunikasjon og kultur er i samme størrelsesorden – i overkant av 4 prosent av totalrammen – i 2020 som i 2019.

Når det gjelder NAV Rakkestad, faller andelen av den totale ramme fra 4,07 prosent til 3,30 prosent fra 2019 til 2020.

Helse og omsorg omfatter 45,81 prosent de samlede ressurser i 2020 mot 47,22 prosent i året før. I lengre tid er det kanalisert større ressurser til tidlig innsats, forebyggenhet og helsefremmede tiltak i sektoren.

En betydelig del av den regulære drifts- og aktivitetsvekst, går dessuten til dette formålet.

Teknikk, miljø og landbruk utgjør 6,36 prosent av regnskapet i 2020. Den tilsvarende størrelse var 5,18 prosent året før. En av årsakene til denne utviklingen er blant annet en økning av vedlikeholdet av veier i siste budsjett- og regnskapstermin.

Tabellen nedenfor illustrerer hvordan Rakkestad kommune og gjennomsnittet av landets kommuner disponerer sine ressurser i 2016 – 2020.

Det har skjedd forandringer lokalt som en følge av det fokus som er satt på de forskjellige tjenestoområder i de siste årene:

	Rakkestad				
--	------------------	--	--	--	--

	2020	2019	2018	2017	2016
--	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------

Styring og administrasjon,	4,60	4,40	4,10	3,90	4,00
Barnehage,	9,50	9,90	10,80	10,90	11,00
Grunnskole,	20,00	21,30	23,50	22,60	22,90
Barnevern,	4,20	4,60	5,30	6,00	6,20
Sosiale tjenester,	4,00	4,20	5,70	5,80	5,60
Helse og omsorg,	36,00	36,20	37,30	36,20	36,90
Kultur,	2,60	2,70	2,80	2,80	2,90
Kirke,	1,00	0,90	1,40	1,30	1,40
Annet,	18,10	15,80	9,10	10,50	9,10

Sum,	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00
------	--------	--------	--------	--------	--------

Prosent.

	Norge				
--	--------------	--	--	--	--

	2020	2019	2018	2017	2016
--	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------

Styring og administrasjon,	5,90	5,90	5,40	5,30	5,30
Barnehage,	11,20	11,40	13,50	13,50	13,80
Grunnskole,	18,40	19,20	23,10	23,20	23,70
Barnevern,	3,00	3,10	3,80	3,90	3,60
Sosiale tjenester,	4,10	4,50	6,00	6,10	5,80
Helse og omsorg,	32,80	32,60	31,90	31,10	31,40
Kultur,	3,60	3,80	3,90	3,90	3,90
Kirke,	0,80	0,80	1,20	1,10	1,20
Annet,	20,20	18,70	11,20	11,90	11,30

Sum,	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00
------	--------	--------	--------	--------	--------

Prosent.

Rakkestad kommune anvender en liten andel av sine midler (4,60 prosent) på styring, ledelse og administrasjon sammenlignet med gjennomsnittet av landets kommuner (5,90 prosent).

På den ene side kan det indikere god effektivitet og produktivitet i virksomheten og at ressurser i første rekke kanaliseres til tjenestetilbud og andre kjerneoppgaver. Det kan også uttrykke at kompetanse og kapasitet på viktige områder – plan, saksbehandling og annet – er utilstrekkelig og at kommunen av den grunn ikke har nødvendig bærekraft og robusthet. Med de ressurser som er tilgjengelig, gjøres det hele tiden prioriteringer for å balansere disse hensynene.

Barnehagene er fortsatt kostnadseffektive. Det går mindre med til dette formålet enn i gjennomsnittet av landets kommuner.

Rakkestad kommune fordeler en femtedel av sine ressurser til grunnskolen. Den tilsvarende størrelse på landsbasis er 18,4 prosent.

Fallende barn- og elevtall vil måtte resultere i at kommunen framover disponerer relativt sett mindre ressurser til disse formål. Prosesser i aktuell forbindelse er satt i gang.

Til Barnevern gikk med 4,2 prosent av de samlede ressurser i 2020. Det er relativt sett ganske mye mindre enn for noen år siden. De samme tall var på 6,2 og 6,0 prosent i 2017 og 2016.

Dog er barnevernskostnadene framdeles godt over landsstørrelsene.

Sosiale tjenester er nå på nivå med tallene for Norge (4,0 mot 4,1 prosent).

Helse og omsorg har stabilt 36,0 – 37,0 prosent av de totale midler. Det er langt mer enn det som er landsgjennomsnittet. Kommunene bruker samlet bruker 31,5 – 33 prosent av ressursene på formålet. I faktiske størrelser er det et utslag på 18 – 22 millioner kroner p.a. for Rakkestad kommune. Det er spesielt tilbudene til de funksjons- og utviklingshemmede og andre ressurskrevende mennesker som er årsaken til dette bildet.

Annet omfatter blant annet brann- og ulykkesvern, natur og miljø, vann, avløp, renovasjon, avfall, eiendoms- og næringsforvaltning og samferdsel.

Andel som medgår til disse områder er økende.

Brutto driftsinntekter

Rakkestad kommune hadde i 2016 inntekter pr. innbygger noe over landsgjennomsnittet.

Med nytt inntektssystem 2017 og ny kommunestruktur i 2014 – 2020, har det forandret seg markert på bare tre – fire år.

Bildet er nå:

Tekst	2020		2019		2018		2017		2016	
	Inntekter	Vekst	Inntekter	Vekst	Inntekter	Vekst	Inntekter	Vekst	Inntekter	Vekst
Rakkestad,	89 641	3,16	86 892	2,74	84 574	2,73	82 321	1,75	80 907	6,13
Norge,	90 000	1,36	88 792	2,71	86 447	2,77	84 114	4,30	80 644	6,00

Kroner og prosent av brutto driftsinntekter.

Rakkestad kommunes brutto driftsinntekter var i 2019 kr. 1 900 pr. innbygger – samlet kr. 15 650 000 – lavere enn landsgjennomsnittet.

Covid 19 pandemien medfører et unntak i den utviklingen som er beskrevet for 2016 – 2019. Rakkestad kommune oppnådde en bra uttelling i spesielt de skjønnsmidler statsforvalteren (fylkesmannen) tildelte kommunene for bekjempelse av viruset. Det har et motstykke i høye lokale kostnader til formålet. Den økonomiske handlefriheten har dermed regulært ikke blitt noe større av veksten som nevnt. Rakkestad kommune fikk i statsbudsjettet i 2021 på nytt en veldig svak økning av sine overføringsinntekter.

Det er en nærmest dramatisk endring og omfordeling av ressurser som pågår – ca. 2 prosent av brutto driftsinntekter på bare tre år. Den fortsetter i 2021 – 2024.

Eiendomsskattfundamentet svekkes i 2021. Det forsterker de tendenser som er beskrevet. Maksimal skattesats for bolig- og fritidseiendommer er på 4 promille. Det resulterer i et bortfall av inntekter i en størrelsesorden kr. 4 000 000 p.a.

Befolkningsveksten har stanset opp og det er endog en nedgang i folketallet i 2020. Det gir som konsekvens en flatere inntektsutvikling.

Inntektssystemet er varslet revidert fra 2023. PU – kriteriet har stor betydning. Hvis det vektas ned eller fjernes, kan det medføre alvorlige utslag for Rakkestad kommune.

De aktuelle momenter gjør større endringer og omstillinger i kommunens virksomhet påkrevde.

Rådmannen vurderer at Rakkestad kommune står overfor større vanskeligheter dersom flere av de scenarier trukket fram ovenfor slår til.

Frie inntekter

De frie inntekter (skatter, inntektsutjevnerende tilskudd og rammeoverføringer) er kommunens viktigste ressurser.

I 2020 utgjorde de 69,82 prosent av det samlede budsjettet. Den tilsvarende størrelse var 68,85 prosent i 2019.

Kommunene kan i prinsippet selv prioritere hvordan de vil anvende disse ressursene. Virkeligheten er gjennomgående annerledes.

Staten målsetter og regulerer i økende grad kommunenes anvendelse av midlene. Det resulterer i at handlingsrommet til å utvikle og bygge ut tilbud og tjenester på lokale premisser begrenses sterkt. Rakkestad kommune har – på grunn av sin demografi og levekår – enda relativt høye frie inntekter pr. innbygger.

Dette er i kontinuerlig endring. Med kommunereform og nytt inntektssystem øker disse inntektene nå regulært svakere enn i gjennomsnittet av kommunene.

Covid 19 pandemien medfører et unntak i den utviklingen som beskrevet. Rakkestad kommune oppnådde bra uttelling i spesielt de skjønnsmidler statsforvalteren (fylkesmannen) tildelte kommunene for bekjempelse av viruset. Det har et motstykke i høye lokale kostnader til formålet. Den økonomiske handlefriheten har dermed regulært ikke blitt noe større av veksten som nevnt. Rakkestad kommune fikk i statsbudsjettet i 2021 på nytt en veldig svak økning av sine overføringsinntekter.

Rådmannen kommer tilbake til dette i et eget avsnitt i denne årsberetningen.

Tabellen viser de frie inntekter i 2016 – 2020:

Tekst	2020		2019		2018		2017		2016	
	Inntekter	Vekst	Inntekter	Vekst	Inntekter	Vekst	Inntekter	Vekst	Inntekter	Vekst
Rakkestad,	62 588	4,93	59 648	3,32	57 730	2,52	56 311	2,54	54 914	5,04
Norge,	59 028	3,02	57 297	3,93	55 132	2,82	53 619	2,80	52 158	4,79

Kroner og prosent av brutto driftsinntekter.

At Rakkestad kommune etter 2017 ordinært har dårligere inntektsutvikling enn de fleste andre kommuner, er bekymringsfullt over tid. Det er et sentralt forklaringsmoment til den svekkede budsjettbalansen.

Eiendomsskatt

Rakkestad kommune krever inn eiendomsskatt på nærings- og fritidseiendommer.

Skattesatsene var 4,75 promille på begge typer eiendommer i 2020. Taksprinsippet ble endret for bolig- og fritidseiendommer siste år. Skatteetatens boligverdier legges nå til grunn for skatteutskrivningen.

Rakkestad kommune har siden 2017 hatt disse eiendomsskatteinntektene:

Tekst	2020	2019	2018	2017
-------	------	------	------	------

Eiendomsskatt, Kroner.	29 784 000	29 866 000	28 210 000	27 907 000
---------------------------	------------	------------	------------	------------

Av de samlede eiendomsskatteinntekter, kommer ca. 86 prosent fra bolig- og fritidseiendommer og ca. 14 prosent fra næringseiendommer.

Eiendomsskatt utgjorde 4,05 av de samlede inntekter siste år. Rakkestad kommune er i dag helt avhengig av disse inntektene.

Brutto driftsutgifter

Rakkestad kommune har på grunn av demografi og levekår en høyere forventning om og etterspørsel etter sine tilbud blant innbyggerne enn i en gjennomsnittskommune.

Inntektssystemet definerer i dag en såkalt behovsindeks. Den uttrykker hvilke effekter som demografi- og levekårsmechanismene har på utmåling av rammetilskudd til kommunene. De med mest utfordringer i sin befolkningen, oppnår relativt sett de største overføringene. Behovsindeksen har i tidsrommet 2016 – 2021 utviklet seg som følger:

2021	1,0796
2020	1,0865
2019	1,0866
2018	1,0866
2017	1,0936
2016	1,1104

Behovsindeks.

Tilbake i 2012 – 2016 var denne størrelsen stabilt i en størrelsesorden 1,11.

En høyere behovsindeks gir i grove trekk større rammeoverføringer.

Reduksjonen i utgiftskompensasjonen i inntektssystemet som beskrevet, medvirker til at Rakkestad kommune etter 2017 har en forholdsvis svak vekst i sine rammetilskudd.

Det er alvorlig.

Dersom den revisjonen av inntektssystemet som nå finner sted også går i disfavør av kommunen, kan de vanskeligheter som allerede er med å finansiere virksomheten (jf. PU – kriteriet) ytterligere eskalere fra 2023.

Med lavere inntekter og inntektsvekst kan Rakkestad kommune gå en tung tid i møte.

En følge indirekte av denne ressursutviklingen, er at Rakkestad kommunes over flere år ikke har økt sine kostnader i samme takt som mange andre kommuner.

Det illustreres av tabellen nedenfor (Brutto driftsutgifter pr. innbygger):

Tekst	2020	2019	2018	2017	2016
	Utgifter	Vekst	Utgifter	Vekst	Utgifter
	Utgifter	Vekst	Utgifter	Vekst	Utgifter
	Utgifter	Vekst	Utgifter	Vekst	Utgifter
	Utgifter	Vekst	Utgifter	Vekst	Utgifter
Rakkestad,	88 181	4,48	84 403	3,26	81 738
Norge,	88 705	-0,01	88 792	4,00	86 447
					2,72
					2,75
					2,71
					3,86
					4,71

Kroner og prosent av brutto driftsinntekter.

Det bildet som beskrevet ovenfor snudde i 2020. Rakkestad kommune hadde en kostnadsvekst på 4,48 prosent, mens det for gjennomsnittet av kommunene var en utgiftsnedgang på 0,01 prosent.

Rådmannen påpeker flere forhold knyttet til denne utviklingen. En større drifts- og aktivitetsøkning, høye Covid 19 kostnader sammenlignet med andre kommuner og at det siste år var en reduksjon av folketallet på nesten 0,5 prosent. Det siste momentet drar enhetskostnader i de enkelte tjenestoområder og for virksomheten totalt oppover.

Rakkestad kommune må endre det bildet som beskrevet i 2021 og 2022.

Langsiktig lånegjeld

Rakkestad kommune har i mange år investert tungt i kommunal og annen samfunnsmessig infrastruktur.

Prosjektene er i stor grad lånefinansiert.

Rakkestad kommune har egentlig aldri disponert fonds eller annen egenkapital i noen størrelsesorden for kapital- eller investeringsformål.

Av disse grunner er langsiktig gjeld forholdsvis høy så vel i fylkes- som landsmålestokk.

Rakkestad kommune må kanalisere en stor del av sine driftsmidler til dekning av renter og avdrag på sine forpliktelser. Det reduserer handlingsrommet vesentlig. Færre ressurser er tilbake til kjerneoppgaver (barnehage, skole, helse og omsorg og samfunnsmessig infrastruktur).

Langsiktig lånegjeld pr. innbygger utgjør (NB: Tallene for Norge er for store fordi SSB opererer med for høye balanseverdier for Oslo, Bergen og Drammen. Det gjør store utslag):

Tekst	2020		2019		2018		2017		2016	
	Lån	Vekst	Lån	Vekst	Lån	Vekst	Lån	Vekst	Lån	Vekst
Rakkestad,	95 363	13,30	84 165	7,85	78 037	9,37	71 353	-2,77	73 386	1,77
Norge,	111 986	13,59	98 592	8,00	91 293	6,51	85 711	4,92	81 692	6,24

Kroner pr. innbygger.

For hver innbygger utgjør altså langsiktig gjeld kr. 95 363 pr. 31.12.2020.

Sammenligningen mot landet, har denne gang mindre verdi. Det er feil i Statistisk Sentralbyrås størrelser.

Langsiktig gjeld og netto gjeld relatert til brutto driftsinntekter bekrefter at renter og avdrag av disse forpliktelser spiser en stadig større andel av kommunens løpende inntekter:

Den langsiktige gjeld i forhold til brutto driftsinntekter:

Tekst	2020	2019	2018	2017	2016
	Langsiktig gjeld				
Rakkestad,	218,20	213,00	212,40	220,30	228,10
Norge,	233,80	226,70	219,50	215,80	215,80

Prosent av brutto driftsinntekter.

Netto gjeld sammenlignet med brutto driftsinntekter:

Tekst	2020	2019	2018	2017	2016
Netto lånegjeld					
Rakkestad,	95,50	91,30	86,70	92,30	97,00
Norge,	101,60	91,10	87,50	84,50	83,10

Prosent av brutto driftsinntekter.

En høy lånegjeld gir store årlige kostnader til renter og avdrag av disse forpliktelse. Det begrenser den økonomiske handlefriheten. Ressurser som kommunen har til disposisjon for tjenester og annen regulær aktivitet går nedover.

Rakkestad kommunes økonomiske og finansielle armslag er redusert ved de investeringer som er foretatt og de langsiktige lån som i denne sammenheng er etablert.

Rådmannen vurderer dette som utfordrende – tatt i betraktning den økonomiske og finansielle stillingen kommunen beveger seg inn i og de investeringsoppgaver den står overfor fram mot 2025.

Finansielle inntekter

Rakkestad kommunes finansielle inntekter omfatter:

Renter av bankinnskudd,	kr.	1 518 584
Renter av utlån,	"	1 313 647
Utbytte,	"	1 621 969
Sum,	kr.	4 454 200

De siste fire – fem årene er det bokført gode regnskapsresultater. Midlene er i all hovedsak satt av til fonds. Disposisjonsfondet utgjør vel 118 millioner kroner ved utgangen av 2020. Likviditeten er dermed langt bedre enn den var noen år siden.

Renteinntekter er likevel – på grunn av et lavt rentenivå – beskjedne. Rakkestad kommune har i dag ikke plassert midler i verdipapirmarkedene.

Når det gjelder utlånsordningen, er det i hovedsak startlån (videre utlån av Husbankmidler).

Rakkestad Energi AS leverte et utbytte til kommunen på kr. 1 621 969 i 2020. Det er bare ca. halvparten av nivåene i de siste ti årene.

Bedriften solgte i 2018 – 2020 ut større deler av sin virksomhet, og er i dag i mindre og større grad et rent nettselskap.

Utbyttet vil mest sannsynlig ligge i denne størrelsesorden i de nærmeste årene.

Finansielle utgifter

Rakkestad kommune har i mange år investert tungt i kommunal og annen samfunnsmessig infrastruktur.

Prosjektene er i stor grad lånefinansiert.

Rakkestad kommune har egentlig aldri disponert fonds eller annen egenkapital i noen størrelsesorden for kapital- eller investeringsformål.

Av disse grunner er langsiktig gjeld forholdsvis høy så vel i fylkes- som landsmålestokk.

Netto renteesponering uttrykker hvor mye av den renteesponerte gjelden som er tilbake etter at rentekompensasjon og rentebærende likviditet er trukket fra (NB: Tallene for Norge er for store fordi SSB opererer med for høye balanseverdier for Oslo, Bergen og Drammen. Det gjør store utslag):

Tekst	Rakkestad					Norge				
	2020	2019	2018	2017	2016	2020	2019	2018	2017	2016
Nto. Renteesponering, Prosent.	76,7	78,6	73,1	67,0	70,9	73,2	65,9	62,2	60,2	58,3

Rakkestad kommune har en høy renteesponert gjeld.

En renteesponering på 76,7 prosent innebærer at virkningen av en prosent rentøkning er 0,767 prosent i form av at brutto driftsinntekter bindes opp.

Tilsvarende tall for landet er lavere, men lar seg på grunn av feil i SSB's tallbase ikke fastslå for 2020. Rakkestad kommune er veldig sårbar for rentøkninger – med de følger det kan ha for kommunens drift.

Tabellen nedenfor illustrerer netto renter som andel av brutto driftsinntekter:

Tekst	2020	2019	2018	2017	2016
Netto renter					
Rakkestad,	1,70	1,80	1,50	1,50	1,80
Norge,	0,50	0,60	0,60	0,80	0,90

Prosent av brutto driftsinntekter.

For Rakkestad kommune utgjør netto renter 1,70 prosent av brutto driftsinntekter. Den tilsvarende størrelse for landet er bare 0,5 prosent. En relativt sett svært stor andel av kommunens driftsmidler er med andre ord bundet opp i å betjene renter og avdrag av låneforpliktelse.

Det reduserer det økonomiske handlingsrommet vesentlig. Færre ressurser er tilbake til kjerneoppgaver som barnehage, skole, helse og omsorg og samfunnsmessig infrastruktur.

I tidsrommet 2017 – 2020 har avdragsutgiftene utviklet seg som følger:

Tekst	Avdrag på lånegjeld	
2020	kr.	27 719 000
2019	kr.	20 964 000
2018	kr.	19 200 000
2017	kr.	19 318 000

Med ny kommunelov i 2018, ble bestemmelsene om minsteavdrag på langsiktig lånegjeld strammet inn fra 2020.

Kommunene er nødt til å nedbetale sine forpliktelser hurtigere enn etter det tidligere regelverket.

For Rakkestad kommune medfører det at avdrag på lån øker med ca. kr. 6 000 000 fra 2019 til 2020. Det er en stor innstramning i kommunens økonomi – som alene utgjør ca. 0,9 prosent av driftsinntektene. Færre ressurser er tilbake til primæroppgaver som barnehage, skole, helse og omsorg og samfunnsmessig infrastruktur.

Netto avdrag som andel av brutto driftsinntekter utgjør:

Tekst	2020	2019	2018	2017	2016
Netto avdrag					
Rakkestad,	3,80	2,80	2,90	2,80	2,90
Norge,	4,00	3,40	3,50	3,60	3,70

Prosent av brutto driftsinntekter.

En konsekvens av kommunelovens nye bestemmelser om minsteavdrag, er at den aktuelle størrelsen øker fra 2,8 til 3,8 prosent av brutto driftsinntekter fra 2019 – 2020.

Det er et direkte uttrykk for at mer av midlene anvendes til å betjene renter og avdrag av løpende lån, og at det er mindre ressurser tilbake til primæroppgavene.

Rakkestad kommune har ikke plassert noe av sin kapital i rente- eller aksjemarkedene. Med hensyn til gevinst versus tap på finansielle instrumenter er derfor bildet:

Tekst	2020	2019	2018	2017	2016
Gevinst - tap på finansielle instrumenter					
Rakkestad,	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Norge,	-0,40	-0,30	-0,40	0,10	-0,50

Prosent av brutto driftsinntekter.

Ny kommunelov ble fastsatt i 2018 og har etappevis trådt i kraft i 2018 – 2020.

Det tas sikte på å kunne legge nye økonomi- og finansreglementer fram for vedtak av kommunestyret i første halvår 2021.

Covid 19 pandemien har resultert i at dette arbeidet har blitt forsinket.

Pensjonsforpliktelser

Rakkestad kommune har pliktig pensjonsordning i KLP (Kommunal Landspensjonskasse) for ansatte og folkevalgte.

Lærere er tilknyttet Statens Pensjonskasse (SPK).

Det medfører betydelige årlige kostnader til formålet – gjerne 18 – 20 prosent av lønnskostnader – og langsiktige forpliktelser som har karakter av langsiktig gjeld.

Netto pensjonsforpliktelser som andel av brutto driftsinntekter utgjør:

Tekst	2020	2019	2018	2017	2016
Netto pensjonsforpliktelser					
Rakkestad,	111,80	120,90	118,30	117,00	114,70
Norge,	109,40	115,70	113,90	113,90	114,50

Prosent av brutto driftsinntekter.

I 2016 var denne størrelsen på landsgjennomsnittet.

Den er nå stabilt over tallene for Norge. En del av forklaringen er – som det er beskrevet ovenfor – at brutto driftsinntekter har utviklet seg relativt svakt i de siste årene.

Likviditet

Arbeidskapitalen er svært viktig for en virksomhets driftseffektivitet og kortsiktige finansielle tilstand.

Enkelt forklart er arbeidskapital en måleenhet som sier noe om kommunens disponible likviditet etter at alle kortsiktige gjeldsforpliktelser er gjort opp og alle kortsiktige fordringer er krevd inn.

Dette nøkkeltallet angir dermed hvor mye kapital som er tilgjengelig på kort sikt (12 måneder fram i tid) og som kan benyttes til løpende drift, betaling av finanskostnader og investeringer.

Rakkestad kommune har alltid hatt relativt svak arbeidskapital. Den er styrket i de siste årene på grunn av bra regnskapsresultater og avsetninger av mindre forbruk til disposisjonsfondet.

Bildet er nå:

Tekst	2020	2019	2018	2017	2016
Arbeidskapital					
Rakkestad,	16,80	15,30	14,50	6,70	7,70
Norge,	23,10	20,90	21,80	21,70	20,60

Prosent av brutto driftsinntekter.

Finansielle nøkkeltall

Rakkestad kommune har fastsatt disse finansielle nøkkeltall for sin virksomhet:

- Netto driftsresultat – Minst 1,75 prosent av brutto driftsinntekter.
- Disposisjonsfond – Minst 10 prosent av brutto driftsinntekter.
- Netto lånegjeld – Ikke overstige 85 prosent av brutto driftsinntekter.
- Likviditet – Arbeidskapital bør overstige 20 prosent av brutto driftsinntekter.

Det er bare disposisjonsfondet som i 2020 oppfyller de finansielle målsettinger kommunen har satt.

For netto driftsresultat, netto lånegjeld og likviditet er resultatene svakere. Både i budsjett 2021 og økonomiplan 2021 – 2024 og budsjett 2022 og økonomiplan 2022 – 2025 er det ytterligere tematisert og problematisert. Tiltak forberedes og settes etter hvert ut i livet.

Andre kommunale data

Sykefravær

Rakkestad kommune hadde dette sykefraværet i 2013 – 2020:

Tekst	2020			2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013
	Eget	Lege	Totalt							
Rådmann og staber,	0,50	1,00	1,50	4,70	2,60	0,30	0,40	5,00	1,10	1,60
Barnehage,	1,60	8,80	10,10	14,70	8,90	8,90	8,50	8,70	10,10	12,50
Skole,	0,90	4,80	5,60	6,70	6,90	4,80	5,60	6,30	4,20	7,40
Kommunikasjon og kultur,	0,30	1,00	1,30	4,00	1,70	1,70	1,30	4,00	3,90	8,40
NAV Rakkestad,	0,90	4,20	4,90	5,50	1,50	1,90	5,10	2,70	4,00	5,20
Rakkestad familiesenter,	1,50	5,80	7,20	9,10	7,70	7,80	10,80	11,20	19,40	12,10
Hjembaserte tjenester,	1,50	9,40	10,60	9,90	10,20	11,20	9,10	8,30	7,10	8,90
Skautun rehabiliterings- og omsorgssenter,	2,00	10,50	12,20	11,90	11,20	10,20	11,50	11,60	10,20	8,00
Bo- og aktivitetstjenester,	1,40	10,30	11,80	8,30	8,20	8,20	7,80	7,90	6,30	9,30
Teknikk, miljø og landbruk,	1,20	6,70	7,70	4,70	7,40	7,40	10,30	7,20	4,60	3,90
Sum,	1,30	7,20	8,20	8,50	7,20	7,20	7,80	7,80	7,00	8,00

Prosent.

Rakkestad kommune opererer med at ingen enkelt stab og seksjon skal ha et høyere sykefravær enn 10 prosent av sine ansatte, og at denne størrelsen samlet for Rakkestad kommune ikke må overstige 6,5 prosent.

I 2020 ble sykefraværet på 8,20 prosent av den totale arbeidsstokken. Det er marginalt lavere enn året før, men noe over nivåene i 2013 – 2018. Sykefraværet varierer i 2013 – 2020 mellom 7,00 prosent i 2014 og 8,50 prosent i 2019. Tendensen i de siste par årene er noe stigende.

Sammenlignet med andre kommuner, har Rakkestad kommune et stabilt relativt lavt sykefravær.

For Rådmann og staber er dette fraværet på i gjennomsnitt 2,15 prosent pr. år i 2013 – 2020. Det trekkes noe opp i 2015 (5,00 prosent) og 2019 (4,70 prosent). For øvrig er det i en størrelsesorden 0,30 – 2,60 prosent p.a.

Barnehagene har et høyere sykefravær enn kommunen samlet. Det varierer mellom 8,50 prosent (2016) og 14,70 prosent (2019).

Når det gjelder Skole er sykefraværet forholdsvis stabilt – liggende i intervallet 4,20 prosent (2014) og 7,40 prosent (2013). I 2020 var det på 5,60 prosent. Skoles sykefravær er under gjennomsnittet for kommunen.

Kommunikasjon og kultur har i likhet med Rådmann og staber et lavt sykefravær. Det er mellom 8,40 prosent (2013) og 1,30 prosent (2021 og 2016).

For NAV Rakkestad ligger dette fraværet i gjennomsnitt på 3,85 prosent i aktuelt tidsrom. Det er godt under gjennomsnittet for kommunen.

Rakkestad familiesenter hadde et sykefravær på 7,20 prosent i 2020 – etter at denne størrelsen i 2013 – 2016 var på et langt høyere nivå (13,38 prosent).

I både Hjembaserte tjenester, Skautun rehabiliterings- og omsorgssenter og Bo- og aktivitetstjenester øker dette fraværet jevnt i hele perioden. Det er på et gjennomsnitt på 11,53 prosent for de tre seksjonene for 2020 mot 8,73 prosent tilbake i 2013. Rakkestad kommunes samlede sykefravær utgjør til sammenligning 7,71 prosent i det aktuelle tidsrom.

Årsakene er temmelig sikkert sammensatte og flere. En fellesnevner er døgkontinuerlig drift og at bruker- og pasientsegmentene er fysisk utfordrende.

Rådmannen mener at dette kan slå mer ut på det aktuelle parameter for disse seksjonene enn på andre områder.

Teknikk, miljø og landbruk har et sykefravær på 4,70 prosent siste år og 5,69 prosent samlet for 2013 – 2020.

Det er lavere enn gjennomsnittet for kommunen og også under de måltall for sykefravær som kommunen opererer med.

Rakkestad kommune prioriterer sykefraværsoppfølging. I de senere årene er tiltak satt i verk for å styrke ansattes nærvær i hverdagen. Det dreier seg blant annet om deltakelse i «Ned – prosjektet» initiert av NAV. I budsjett 2021 og økonomiplan 2021 – 2024 er det dessuten bestemt å anvende en 0,25 personalressurs til individuell og systemorientert sykefraværsoppfølging. Det har dessverre blitt forsinket av Covid 19 pandemien.

Årsverk

Tabellen viser årsverk i Rakkestad kommune totalt og fordelt på formål i 2020 og 2019:

Indikatorer	2020			2019		
	Kvinner	Menn	Totalt	Kvinner	Menn	Totalt
Rådmann og staber,	27,3	17,2	44,5	30,3	20,4	50,7
Oppvekst og kultur,	150,7	39,5	190,2	158,2	40,6	198,8
Helse og omsorg,	227,3	21,3	248,6	218,8	21,2	240,0
Teknikk, miljø og landbruk,	24,2	27,9	52,1	21,9	28,7	50,6
Sum,	429,5	105,9	535,4	429,2	110,9	540,1
Andeler,	80,0	20,0	100,0	79,0	21,0	100,0

Årsverk og prosent.

Av totalt 535,4 årsverk, er 429,5 kvinner (80 prosent) og 105,9 menn (20 prosent). Som for kommuner flest, er Rakkestad kommune en kvinnedominert arbeidsplass.

I 2020 ble det 4,7 færre årsverk sammenlignet med 2019 – mot at det var en vekst antallet årsverk på 18,3 fra 2018 – 2019.

Rådmann og staber gikk ned fra 50,7 til 44,5 årsverk og Oppvekst og kultur fra 198,8 til 190,2 årsverk, mens Helse og omsorg økte fra 240,0 til 248,6 årsverk og Teknikk, miljø og landbruk fra 50,6 til 52,1 årsverk.

Endringene er i nevneverdig grad ikke et resultat av strukturelle eller faktiske tiltak, men i hovedsak en konsekvens av naturlige svingninger og varige korreksjoner i etterspørselen etter kommunale tjenester.

Rakkestad kommune starter imidlertid i 2021 opp prosesser som vil medføre en revisjon av tilbud og tjenester på flere områder i 2021 – 2024.

Ansatte

Tabellen viser ansatte i Rakkestad kommune totalt og fordelt på formål i 2020 og 2019:

Indikatorer	2020			2019		
	Kvinner	Menn	Totalt	Kvinner	Menn	Totalt
Rådmann og staber,	31	35	66	32	39	71
Oppvekst og kultur,	183	49	232	190	51	241
Helse og omsorg,	327	36	363	310	33	343
Teknikk, miljø og landbruk,	27	29	56	25	30	55
Sum,	568	149	717	557	153	710
Andeler,	79	21	100	78	22	100

Ansatte og prosent.

Det var 717 ansatte i kommunen pr. 31.12.2020 – mot 710 pr. 31.12. i året før.

I 2020 ble det 7 flere ansatte sammenlignet med 2019. Veksten i antall arbeidstakere var på 10 fra 2018 – 2019.

Rådmann og staber gikk ned fra 71 til 66 ansatte og Oppvekst og kultur fra 241 til 232 ansatte, mens Helse og omsorg økte fra 343 til 363 ansatte og Teknikk, miljø og landbruk fra 55 til 56 ansatte.

Endringene er i nevneverdig grad ikke et resultat av strukturelle eller faktiske tiltak, men i hovedsak en konsekvens av naturlige svingninger og varige korleksjoner i etterspørselen etter kommunale tjenester.

Rakkestad kommune starter imidlertid i 2021 opp prosesser som vil medføre en revisjon av tilbud og tjenester på flere områder i 2021 – 2024.

Lønn

Tabellen viser lønn gjennomsnittlig og fordelt på formål i kommunen i 2020 og 2019:

Indikatorer	2020			2019		
	Kvinner	Menn	Totalt	Kvinner	Menn	Totalt
Rådmann og staber,	551 026	657 301	604 163	551 345	642 252	596 799
Oppvekst og kultur,	516 103	550 860	533 482	510 577	545 850	528 214
Helse og omsorg,	468 996	474 992	471 994	465 462	464 591	465 026
Teknikk, miljø og landbruk,	467 472	490 584	479 028	446 897	471 397	459 147
Lønn pr. årsverk,	490 653	537 013	513 883	488 168	532 629	510 398

Kroner.

Gjennomsnittlig lønn pr. årsverk vokste med kr. 3 485 – fra kr. 510 398 – kr. 513 883 – fra 2019 – 2020.

Det utgjør 0,7 prosent.

Covid 19 pandemien som rammet landet 12. mars 2020, er årsaken til at utviklingen ikke ble sterkere.

Ledere

Tabellen viser andel kvinner og menn i lederstillinger i 2020 og 2019:

Indikatorer	2020			2019		
	Kvinner	Menn	Totalt	Kvinner	Menn	Totalt
Rådmann m.m., Stabs- og seksjonsledere, Enhetsledere,	0 55 64	100 45 36	100 100 100	0 55 63	100 45 37	100 100 100
Andel leder - totale årsverk, Prosent.	6	17	8	6	17	8

Kvinner utgjør fire femtedeler av det samlede antallet ansatte. En høyere andel menn (17 prosent) enn kvinner (6 prosent) er ledere i kommunen. Tallet har ligget stabilt over mange år.

Tabellen viser lønn på ledernivåer i 2020 og 2019:

Indikatorer	2020			2019		
	Kvinner	Menn	Totalt	Kvinner	Menn	Totalt
Rådmann m.m., Stabs- og seksjonsledere, Enhetsledere, Kroner.	0 761 056 618 881	1 059 868 769 436 635 920	1 059 868 764 865 624 979	0 750 250 613 897	1 052 500 758 000 643 129	1 052 500 753 773 624 639

For rådmann er lønnsutviklingen på 0,7 prosent i 2020.

Gjennomsnittlig stabs- og seksjonslederlønn økte med 1,47 prosent i samme periode. At veksten er høyere enn for ansatte totalt, skyldes at to tiltak for å beholde ledere på dette nivå har blitt gjennomført.

Når det gjelder enhetsledere, er det nesten ikke forandringer fra 2019 – 2020 – fordi det er gjort strukturelle grep i denne gruppen i flere seksjoner.

Stillingsstørrelser

Tabellen viser stillingsstørrelser i 2020 og 2019:

Indikatorer	2020			2019		
	Kvinner	Menn	Totalt	Kvinner	Menn	Totalt
Andel 0 - 24,99 prosent, Andel 25 - 49,99 prosent, Andel 50 - 74,99 prosent, Andel 75 - 99,99 Heltid,	9 7 22 21 41	24 2 11 7 56	12 6 20 18 44	8 7 20 24 41	22 3 11 8 56	11 6 18 20 44
Sum, Prosent.	100	100	100	100	100	99

Av det totale antallet ansatte, arbeider 41 prosent av kvinner og 56 av menn i fulle stillinger. Det de samme tallene som for 2019.

For de øvrige stillingskategoriene, er det bare mindre forandringer.

Rådmannen initierte i budsjett 2020 og økonomiplan 2020 – 2023 et tiltak – med deltakelse av politisk nivå, administrativ ledelse og arbeidstakerorganisasjonene – for å utrede deltids- versus heltidsutfordringer og en sterkere heltidskultur i kommunen.

Prosjektet er startet opp. Det har likevel blitt lidende under Covid 19 pandemiens konsekvenser. Rådmannen regner med full aktivitet i denne utredningsgruppen i andre halvår 2021.

Likestilling

Rakkestad kommune skal arbeide aktivt, målrettet og planmessig for å fremme likestillings- og tilgjengelighetslovens formål.

I årsberetningen redegjør rådmannen for tiltak som er satt i verk eller planlegges for å oppfylle disse forpliktelser:

- Prosjekt for et helhetlig og integrert planregime i Rakkestad kommune innen utgangen av 2023.

Iverksatt.

- Trepertssamarbeid mellom politisk nivå, administrativ ledelse og arbeidstakerorganisasjonene for å utrede tiltak for en sterkere heltidskultur i Rakkestad kommune.

Iverksatt.

- Enda sterkere fokus på likestillings- og diskriminerings spørsmål i politiske organer og rådmannens ledergruppe.

Iverksatt.

Andre momenter

Rakkestad kommune legger stor vekt på å opptre skikkelig i all sin virksomhet. Både folkevalgte og administrasjonen har ansvar for at redelighet, ærlighet og åpenhet kjennetegner hele kommunens virksomhet.

Som forvalter av samfunnets fellesmidler stilles det høye krav til den enkelte ansattes og folkevalgtes holdning i sitt virke for kommunen. Alle plikter å overholde lover, forskrifter, avtaler og reglementer som gjelder for hele kommunens aktivitet. Den som overtrer Rakkestad kommunes retningslinjer og regelverk må være forberedt på å bli møtt med en reaksjon tilpasset overtredelsens art og omfang. Ansattes rett til og ansvar for å si fra om uetiske forhold i organisasjonen ivaretas av egne rutiner for varsling.

I 2017 satte rådmannen i gang et prosjekt som har til formål å revidere intern kontroll systemet i 2017 – 2020.

Det startet opp i 2017, ble videreført i 2018 og 2019 og skulle etter planen fullføres i 2020. På grunn av Covid 19 pandemien regner rådmannen med at en ferdigstilling først kan finne sted i 2022.

Offentlige anskaffelser

Rådmannen har høyt fokus på offentlige anskaffelser i sin virksomhet.

I administrativ ledelse er det et kontinuerlig tema – opplæring, aktuelle anskaffelser og gjennomførte kjøp av varer og tjenester.

Rådmannen har dessuten etablert et nettverk i organisasjonen med det formål å styrke kvaliteten på offentlige anskaffelser.

Som ledd i oppfølgingen av forvaltningsrevisjonsprosjektet «Bruk av konsulenttenester» konkluderte Indre Østfold Kommunerevisjon IKS med at Rakkestad kommune har utviklet gode rutiner og systemer for innkjøp og anskaffelser og i hovedtrekk håndterer saksområdet betryggende og godt. Kommunestyret vedtok rapporten endelig i 2019.

Covid 19 pandemien

Covid 19 pandemien slo for alvor inn over Norge den 12. mars 2020.

Rakkestad kommune har i oppgave å håndtere og bekjempe viruset i sitt område.

Ordfører og rådmann satte kriseledelse og krisestab 15.03.2020. Den fortsatte gjennom hele året og kan neppe avvikles før 30.6.2021. Etter det får kommunestyret forelagt seg en avsluttende rapport om det aktuelle tiltaket.

De viktigste Covid 19 oppgaver er:

Forvaltning av sentrale og lokale forskrifter og annet regelverk under pandemien.

Informasjonsvirksomhet.

Regulering av nærings-, organisasjons- og samfunnslivet som helhet innen faktiske og formelle rammer under pandemien.

Forvaltning av statlig bevilgede kompensasjonspakker overfor næringslivet o.a. i senere faser av pandemien.

Testing av innbyggere o.a. for smitte av viruset (9 779 tatte tester pr. 26.3.2021).

Drift av et eget kommunalt legekontor (bemannet av lege og sykepleier) for brukere/pasienter med øvre luftveissyntomer.

Sporing av smitte i befolkningen og lokalsamfunnet.

Organisering av karantene for nærkontakter og mulige smittede.

Isolasjon av smittede i de tilfelle kommunen har ansvar for det.

Drift av barnehage og skole og helse og omsorg i en pandemisituasjon.

Drift av andre kommunale virksomheter.

Vaksinasjon av befolkningen fra årsskiftet 2020 – 2021 og fram til avslutning av pandemien.

I 2020 var det to større smitteutbrudd i kommunen – et tilknyttet et arrangement på Rakkestad Bygdetun i oktober og et relatert til Andebo omsorgsboliger i desember 2020 – januar 2021.

Det ble dessverre registrert seks dødsfall blant beboere i sammenheng med det siste utbruddet. Flere ansatte i Skautun rehabiliterings- og omsorgssenter og omsorgsboliger pådro seg også smitte.

Rakkestad kommune opplevde det siste utbruddet som spesielt krevende. Det kommunale apparatets bærekraft, kapasitet og robusthet ble satt avgjørende på prøve. Rakkestad kommune kan i ettertid konstatere å ha maktet sine oppgaver. Det var ikke gitt underveis.

Covid 19 håndtering og Covid tiltak har blitt svært kostbare. I denne sammenheng vises til Økonomiske rapporter pr. 30.4., 31.8. og 31.10.2020. Situasjonen pr. 31.12.2020 var:

Tekst	Regnskap	Budsjett
Rådmann,	2 851 198	4 900 000
Staber,	113 543	0
Barnehage,	1 030 102	1 150 000
Skole,	626 715	600 000
Kommunikasjon og kultur,	312 816	325 000
NAV Rakkestad,	203 530	200 000
Rakkestad familiesenter,	312 654	200 000
Hjembaserte tjenester, Skautun rehabiliterings- og omsorgssenter,	1 861 853	1 800 000
Bo- og aktivitetstjenester,	3 354 450	3 400 000
Teknikk, miljø og landbruk,	1 680 254	2 000 000
	1 334 873	1 000 000
Sum,	13 681 988	15 575 000
Kroner.		

Den mere konkrete informasjon om tiltakene legges fram i kriseledelsens og krisestabens endelige rapport for pandemihåndteringen forhåpentlig til høsten 2021.

Stortinget og regjeringen lovet i fjor vår å kompensere kommunene for rimelige merkostnader og tapte inntekter av pandemien.

Rammeoverføringene ble i opprinnelig budsjett 2020 kvantifisert til kr. 252 370 000. De er i flere omganger økt. Rakkestad kommune bokførte til slutt kr. 268 930 000 i slike inntekter siste år.

Regnskapstallene er altså kr. 16 560 000 større enn budsjettet. Alt er ikke direkte Covid 19 relatert. Veksten inneholder flere andre elementer. Rådmannen mener likevel at staten i stor grad har oppfylt sine løfter på dette punkt.

I denne betraktningen hører med at kommunene også har noen reduserte kostnader på grunn av virusets herjinger.

Utfyllende informasjon om de statlige kompensasjoner til kommunene som en følge av Covid 19 vil også gå fram av den avsluttende rapporten til kommunestyret til høsten 2021.

Rådmannen og staber

Rådmannen omfatter rådmann og Staber – Dokument og forvaltning, Personal og Økonomi.

Rådmannen

Økonomi

Tabellene viser Rådmann og Staber for 2020:

RÅDMANNEN	Regnskap	Regulert budsjett	Opprinnelig budsjett	Regnskap
	2020	2020	2020	2019
Seksjonsramme	27 803	48 559	23 745	23 087
Herav:				
Lønn	12 571	14 095	13 937	14 253
Driftsutgifter	21 219	40 770	16 091	16 807
Bruttoamme	33 790	54 865	30 028	31 060
Driftsinntekter	-5 986	-6 306	-6 283	-7 974
Nettoramme	27 803	48 559	23 745	23 087

1 000 kroner.

Staber

Økonomi

STABER	Regnskap	Regulert budsjett	Opprinnelig budsjett	Regnskap
	2020	2020	2020	2019
Seksjonsramme	21 262	22 528	22 987	22 900
Herav:				
Lønn	18 797	19 434	19 413	20 412
Driftsutgifter	5 248	5 466	5 645	6 847
Bruttoamme	24 045	24 900	25 058	27 259
Driftsinntekter	-2 784	-2 371	-2 071	-4 359
Nettoramme	21 262	22 528	22 987	22 900

1 000 kroner.

Til tallene

For Rådmann ble netto utgifter på 27,803 millioner kroner.

Opprinnelig budsjett var på 23,745 millioner kroner og revidert budsjett på 48,559 millioner kroner.

Det er 20,756 millioner kroner i lavere utgifter hos Rådmannen siste år.

Netto mindre kostnader oppstår i hovedsak fordi midler satt av som budsjettreserver ikke har blitt anvendt.

For Staber ble netto utgifter på 21,262 millioner kroner.

Opprinnelig budsjett var på 22,987 millioner kroner og revidert budsjett på 22,528 millioner kroner.

Det er 1,266 millioner kroner i lavere utgifter i staber siste år.

Netto mindre kostnader oppstår i første rekke innen ansvarene Folkevalgte, Personal og Økonomi. På de øvrige områder er forbruk noenlunde i samsvar med budsjett.

Kommentarer

Under ledelse av rådmannen er planstrategi 2019 – 2023 og planprogram for kommuneplan 2020 – 2032 klargjort for politisk behandling.

I sakene 4 og 5/21 ble de vedtatt av kommunestyret 18.2.2021.

Neste trinn er å utarbeide samfunnsdelen av kommuneplanen i første halvår 2021, og deretter arealdelen av dokumentet innen 1.1.2022.

I første halvår 2022 vil kommunestyret kunne vedta ny kommuneplan.

Målsettingen er deretter å fastsette underliggende og supplerende planverk innen utgangen av kommunevalgperioden (2023).

Rådmannen vurderer at Rakkestad kommune på det tidspunktet kan ha relativt oppdaterte og fullstendige planer for hele sin virksomhet.

En omfattende eierskapsmelding ble ferdigstilt av rådmannen siste år. Den ble vedtatt av kommunestyret som sak nr. 7/21 (18.2.2021).

I de siste budsjetter og økonomiplaner er det redegjort for at boliger framover skal inngå i forvaltningsenheten hos rådmannen. Prosesser er pågående og kan fullføres i første halvår 2021. Et forvaltningsmiljø omfattende politisk sekretariat og saksbehandling, dokumentsender og helse- og boligforvaltning er under etablering. Det er en målsetting å bygge det videre ut til også å gjelde for eksempel barnehage og grunnskole. I denne forbindelse vises til kommende budsjetter og økonomiplaner.

Digitalisering – konvertering av analoge data til digitale og innføring av digital teknologi som effektiviserer prosesser og endrer hverdagslivet – er en stor og økende kommunal oppgave. Den utfordrer både kompetanse og kapasitet i organisasjonen. Rådmannen vurderer at området må prioriteres enda sterkere i tiden framover.

Rådmannen initierte i budsjett 2020 og økonomiplan 2020 – 2023 et tiltak – med deltakelse av politisk nivå, administrativ ledelse og arbeidstakerorganisasjonene – for å utrede deltids- versus heltidsutfordringer og en sterkere heltidskultur i helse- og omsorg i kommunen.

Prosjektet er startet opp. Det har likevel blitt lidende under Covid 19 pandemiens konsekvenser. Rådmannen regner med full aktivitet i denne utredningsgruppen i andre halvår 2021.

Rådmannen skulle legge fram prosjektrengskaper for kommunale veier og bruer, Os skole, omsorgsboliger for Hjembaserte tjenester (Johs. C. Liensgate) og vann- og avløpsinvesteringer for 2019 i fjerde kvartal siste år. På grunn av Covid 19 pandemien og medfølgende sykefravær vil det ikke finne sted før i april 2021. De legges deretter fram for vedtak av kommunestyret.

Legetjenesten er stabilisert og har stått godt gjennom 2020. Rakkestad kommune driver et «Covid 19 legekantor» gjennom pandemien. Det er kostnadskrevende.

Brann- og redningsvesenet har i 2020 – i likhet med 2019 – hatt et tilnærmet normalår. Legevaktkjøring på hverdager er krevende og kostbart for kommunen.

Ordfører og rådmannen satte 12. mars 2020 kriseledelse og krisestab som en følge av Covid 19 pandemien.

Ordningen vedvarer framdeles. Den kan sannsynligvis avvikles først ca. 1.7.2021. En sak om kriseledelsens og krisestabens virksomhet i 2020 og 2021 legges fram for kommunestyret i andre halvår 2021.

Covid 19 håndteringen er krevende for hele Rakkestad kommune. Den har blitt ivaretatt ved siden av og i tillegg til de ordinære oppgavene. Etter hvert er hele organisasjonen merket og utmattet av denne situasjonen. Rådmannen bekymrer seg noe for hvilken kommune og samfunn som vil reise seg etter at viruset er slått tilbake.

Oppvekst og kultur

Oppvekst og kultur omfatter Barnehage, Skole og Kommunikasjon og kultur.

Barnehage

Økonomi

BARNEHAGE	Regnskap	Regulert budsjett	Opprinnelig budsjett	Regnskap
	2020	2020	2020	2019
Seksjonsramme	55 076	55 640	57 926	52 981

Herav:

Lønn	43 541	41 351	44 652	46 474
Driftsutgifter	23 582	24 776	24 034	22 204
Bruttoramme	67 123	66 127	68 686	68 678
Driftsinntekter	-12 047	-10 487	-10 759	-15 697

Nettoramme	55 076	55 640	57 926	52 981
------------	--------	--------	--------	--------

1 000 kroner.

Skole

Økonomi

SKOLE	Regnskap	Regulert budsjett	Opprinnelig budsjett	Regnskap
	2020	2020	2020	2019
Seksjonsramme	99 200	101 775	103 814	97 984

Herav:

Lønn	103 442	96 657	100 444	105 196
Driftsutgifter	23 839	23 291	22 290	25 280
Bruttoramme	127 281	119 948	122 734	130 476
Driftsinntekter	-28 081	-18 173	-18 920	-32 492

Nettoramme	99 200	101 775	103 814	97 984
------------	--------	---------	---------	--------

1 000 kroner.

Kommunikasjon og kultur

Økonomi

KOMMUNIKASJON OG KULTUR	Regnskap	Regulert budsjett	Opprinnelig budsjett	Regnskap
	2020	2020	2020	2019
Seksjonsramme	21 008	21 349	20 874	19 471
Herav:				
Lønn	14 864	14 681	14 388	14 729
Driftsutgifter	11 532	9 182	9 076	9 524
Bruttoramme	26 396	23 863	23 464	24 253
Driftsinntekter	-5 388	-2 515	-2 590	-4 783
Nettoramme	21 008	21 349	20 874	19 471

1 000 kroner.

Til tallene

For Barnehage ble netto utgifter på 55,076 millioner kroner.

Opprinnelig budsjett var på 57,926 millioner kroner og revidert budsjett på 55,640 millioner kroner.

Det er kr. 564 000 i netto lavere utgifter i Barnehage siste år.

Netto mindre kostnader oppstår i hovedsak som et resultat av at de forskjellige enheter, kostnadssteder og ansvar plasserer seg marginalt innenfor budsjett.

For Skole ble netto utgifter på 99,200 millioner kroner.

Opprinnelig budsjett var på 103,814 millioner kroner og revidert budsjett på 101,775 millioner kroner.

Det er 2,575 millioner kroner i netto lavere utgifter i Skole siste år.

Netto mindre kostnader skyldes i hovedsak et lavere forbruk enn budsjettert på fellesområdene, spesialundervisning og ved Rakkestad ungdomsskole og Bergenhus skole.

For Kommunikasjon og kultur ble netto utgifter på 21,008 millioner kroner.

Opprinnelig budsjett var på 20,874 millioner kroner og revidert budsjett på 21,349 millioner kroner.

Det er kr. 341 000 i lavere netto utgifter i Kommunikasjon og kultur siste år.

Netto mindre kostnader oppstår i hovedsak som et resultat av lavere forbruk enn budsjettert til kulturformål.

IT-drift og servicekontor hadde netto merutgifter i 2020.

Kommentarer

Rakkestad kommune oppfylder sine forpliktelser om full barnehagedekning etter barnehageloven.

Det er full barnehagedekning og balanse mellom tilbud av og etterspørsel etter plasser over tid:

Tekst	Rakkestad	Norge
Andel av barn i barnehage 1 - 2 år - av innbyggere 1 - 2 år,	73,00	85,50
Andel av barn i barnehage 1 - 5 år - av innbyggere 1 - 5 år,	87,00	92,90
Andel av barn i barnehage 3 - 5 år - av innbyggere 3 - 5 år,	95,80	97,40
Andel av barn i kommunal barnehage - av antall barn i barnehagealder, Prosent.	64,50	48,90

Andel barn i barnehage 1 -2 år er lavere enn på landsbasis. Det jevner seg mer ut utover i barnehageløpet. Demografi og næringsstruktur er en viktig årsak til dette.

Som en følge av kommunale prioriteringer er andel kommunale barnehageplasser høy sammenlignet med nasjonale tall. Den falt likevel noe (fra 66,60 prosent til 64,50 prosent) fra 2019 til 2020. Det har med den etterspørsels- eller markedsmessige tilpasningen av tilbudet å gjøre.

De kommunale barnehager er fremdeles blant landets mest kostnadseffektive enheter. Det illustreres av tabellen nedenfor:

Tekst	Rakkestad	Norge
Netto driftsutgifter i barnehager pr. innbygger (1 - 5 år), Kroner.	142 751	167 588

Utgiftene pr. innbygger 1 – 5 år er 14,82 prosent lavere enn for Norge.

Rakkestad kommune oppfylder grunnbemannings- og pedagognormene i barnehagene i 2020.

Barnehage leder prosjektet «Bedre tverrfaglig innsats» (BTI). Det skal medvirke til at barn, unge og familiene deres får hjelp så tidlig, samordnet og helhetlig som det lar seg gjøre. Enda er tiltaket ikke fullt ut gjennomført i kommunen. Det videreføres i 2021 – 2024.

Spesialpedagogiske og lignende tiltak i barnehagene er uforutsigbare og store – idet at kommunen er ansvarlig for disse kostnadene både i egne og private barnehager.

Rakkestad kommune utreder ved utgangen av 2020 og inngangen av 2021 den framtidige barnehagestrukturen – relatert mot barnetall- og demografiutviklingen, private versus kommunale tilbud og standard på de kommunale barnehagebyggene. En enkeltsak legges fram for velferdsutvalget, formannskapet og kommunestyret for vedtak. Den er tenkt premissgivende for kommende budsjetter og økonomiplaner og kommuneplan 2020 – 2032.

Enkelte barn bosatt i Rakkestad kommune har barnehageplass i andre kommuner – samtidig som enkelte barn hjemmehørende i andre kommuner har barnehageplass i Rakkestad kommune.

Det er vanskelig til enhver tid å ha full oversikt over de mellomværender som oppstår i denne sammenheng.

Netto utgifter til ordningen lar seg av den grunn nesten ikke budsjettere nøyaktig i de enkelte år.

Rakkestad kommune og Norge har disse netto driftsutgifter til grunnskoleformål pr. innbygger 6 – 15 år i 2015 – 2020:

Tekst	Rakkestad
-------	------------------

2015	2016	2017	2018	2019	2020
------	------	------	------	------	------

Nto. driftsutgifter pr. innbygger 6 - 15 år,	107 372	106 306	111 459	116 301	124 393	131 656
--	---------	---------	---------	---------	---------	---------

Tekst	Norge
-------	--------------

2015	2016	2017	2018	2019	2020
------	------	------	------	------	------

Nto. driftsutgifter pr. innbygger 6 - 15 år,	102 278	104 737	107 654	112 562	117 310	116 611
--	---------	---------	---------	---------	---------	---------

Kroner pr. innbygger 6 – 15 år.

En større del av kommunens midler – 22,6 prosent – gikk til grunnskolen i 2020.

I tidsrommet 2015 – 2018 brukte Rakkestad kommune pr. elev mer til skoleformål enn gjennomsnittet av kommunene:

Tekst	2015	2016	2017	2018
-------	------	------	------	------

Differanse Rakkestad kommune vs. landsgjennomsnittet,	5 094	1 569	3 805	3 730
---	-------	-------	-------	-------

Kroner pr. innbygger 6 – 15 år.

Forskjellen lå i intervallet kr. 1 569 (2016) og kr. 5 094 (2015) pr. elev.

For 2019 og 2020 er denne differensen:

Tekst	2019	2020
-------	------	------

Differanse Rakkestad kommune vs. landsgjennomsnittet,	7 083	15 045
---	-------	--------

Kroner pr. innbygger 6 – 15 år.

Forskjellen er kr. 7 083 (2019) og kr. 15 045 (2020) pr. elev.

Utviklingen som er beskrevet, har sammenheng med elevtalls- og den demografiske retningen kommunen går i. Oversikten viser antall elever ved de enkelte skoler og totalt i 2010 – 2020 og prognoser for de samme størrelsene videre fram til 2028.

Først 2010 – 2020:

Skole	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Bergenus skole,	325	331	334	311	299	296	302	298	299	300	310
Kirkeng skole,	112	106	113	117	126	121	123	129	137	131	132
Os skole,	246	248	251	228	236	251	237	222	214	208	210
Rakkestad ungdomsskole,	305	300	293	313	319	320	334	328	338	317	278
Sum	988	985	991	969	980	988	996	977	988	956	930

Elever i grunnskolen 2010 – 2020.

Deretter prognoser for 2021 – 2028:

Skole	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Bergenus skole,	296	294	276	265	254	240	237	228
Kirkeng skole,	121	126	135	129	129	127	121	124
Os skole,	208	219	231	222	229	218	218	223
Rakkestad ungdomsskole,	277	257	276	274	282	283	269	265
Sum	902	896	918	890	894	868	845	840

Elever i grunnskolen – prognoser – 2021 – 2028.

Elevtallene faller fra 988 i 2010 til 930 i 2020 og fra 902 i 2021 til 840 i 2028. Det baserer seg på Statistisk Sentralbyrås befolkningsframskriving for kommunen i det aktuelle tidsrom. Reduksjonen er på 5,9 prosent fra 2010 – 2020 og 15,0 prosent fra 2010 – 2028.

Som det er redegjort for i budsjettet og økonomiplanen mister Rakkestad kommune store inntekter som en følge av den demografiske utviklingen og stagnasjonen i folketallet. Det genererer allerede en større økonomisk ulikevekt. Innen to år bør tiltak for å reetablere regnskaps- og budsjettmessig balanse være satt i verk. Det er bakgrunnen for at rådmannen har initiert og kommunestyret besluttet en evaluering av grunnskolemodellen i 2021.

Endringer er forutsatt å tre i kraft fra 1.8.2022.

Andre utvalgte nøkkeltall for grunnskolen i Rakkestad kommune er:

Tekst	Rakkestad	Norge
Årstimer til særskilt norskopplæring pr. elev med særskilt norskopplæring,	52,0	36,2
Årstimer til spesialundervisning pr. elev med spesialundervisning,	124,5	143,1
Elever i kommunale skoler som får spesialundervisning,	8,3	7,8
Elever i kommunale skoler som mottar særskilt norskopplæring,	3,0	4,7
Elever på mestrings 3 - 5, nasjonale prøver, lesing, 8. trinn,	66,2	72,4
Elever på mestrings 3 - 5, nasjonale prøver, regning, 8. trinn,	63,4	68,1
Gruppestørrelse (ordinær undervisning),	14,8	15,7
Gjennomsnittlige grunnskolepoeng (antall),	40,9	42,9

Antall og prosent.

Ifølge Statistisk Sentralbyrås statistikk er det relativt bra med ressurser i Rakkestadskolen – kombinert med at det er utfordringer i brukergruppen og at resultatene er under et landsgjennomsnitt.

Det overensstemmer med det som er formidlet til velferdsutvalget de ganger grunnskolesaker stod på dagsordenen i 2020.

Utvalgte nøkkeltall for Kultur er:

Tekst	Rakkestad	Norge
Netto driftsutgifter til kultur av kommunens totale driftsutgifter,	2,8	4,0
Netto driftsutgifter til idrett av kommunens totale driftsutgifter,	0,3	1,4
Netto driftsutgifter til barn og unge av kommunens totale driftsutgifter,	0,6	0,8
Netto driftsutgifter til kultursektoren pr. innbygger,	1 828	2 510
Netto driftsutgifter til folkebibliotek pr. innbygger,	268	295
Utlån pr. innbygger (antall),	2,1	2,1
Barn 6 - 15 år i kulturskole (antall),	12,5	13,6
Besøk pr. kinoforestilling,	20,8	15,8

Antall, prosent og kroner pr, innbygger.

Rakkestad kommune anvender mindre til kulturformål (2,8 prosent) enn det som er gjennomsnittet (4,0 prosent) for kommuner.

Netto utgifter til kultursektoren utgjør på kr. 1 828 pr. innbygger mot kr. 2 510 pr. innbygger på landsbasis.

Det er identisk med det bildet som var i 2019.

Rakkestad kommunes kostnader pr. innbygger til barn og unge, folkebibliotek og kulturskole ligger i underkant av landstallene. Avvikene er ikke veldig store. Tilbudene kan sånn sett absolutt sammenlignes med tjenestene nasjonalt.

Kino er høyt prioritert. Besøk pr. forestilling overstiger landsgjennomsnittet med ca. en tredjedel.

Rakkestad kommune startet høsten 2020 opp byggeprosjektet Rakkestad kulturskole. Den kan etter planen ferdigstilles i august 2021.

NAV Rakkestad

Økonomi

NAV Rakkestad	Regnskap	Regulert budsjett	Opprinnelig budsjett	Regnskap
	2020	2020	2020	2019
Seksjonsramme	16 819	17 692	19 795	19 660
Herav:				
Lønn	9 058	8 572	10 115	10 474
Driftsutgifter	9 798	10 659	10 818	10 622
Bruttoramme	18 856	19 231	20 933	21 096
Driftsinntekter	-2 037	-1 539	-1 139	-1 437
Nettoramme	16 819	17 692	19 795	19 660

1 000 kroner.

Til tallene

For NAV Rakkestad ble netto utgifter ble på 16,819 millioner kroner.

Opprinnelig budsjett var på 19,795 millioner kroner og revidert budsjett på 17,692 millioner kroner.

Det er kr. 873 000 i lavere utgifter i NAV Rakkestad siste år.

Netto mindre kostnader refererer seg i hovedsak til noe lavere kostnader til sosialhjelp – ca. kr. 350 000 – og høyere refusjoner og tilskudd – ca. kr. 500 000 – enn budsjettet.

Kommentarer

Når det gjelder NAV Rakkestad og dets virksomhet trekker rådmannen fram disse utvalgte nøkkeltall 2015 – 2020:

Tekst	2020	2019	2018	2017	2016	2015
Sosialhjelpsmottakere - antall,	184	186	185	232	241	230
Sosialhjelpsmottakere - antall - 18 - 24 år,	41	40	34	47	42	53
Sosialhjelpsmottakere - sosial hjelp i 6 mndr. og mer antall,	71	47	70	96	99	90
Sosialhjelpsmottakere - arbeidsinntekt som hovedinntekt - antall,	23	18	20	25	26	21
Sosialhjelpsmottakere som bor i eid bolig,	8					
Sosialhjelpsmottakere - sosialhjelp som viktigste kilde til livsopphold - antall,	64	78	76	104	136	104

Antall.

Rådmannen vurderer status – Covid 19 pandemien tatt hensyn til - som forbausende stabil i 2020 sammenlignet med 2015 – 2019.

Det samlede antallet sosialhjelpsmottakere er på samme nivå siste år (184) som i 2019 (186). For aldersgruppen 20 -24 år er bildet identisk (41 versus 40 saker). Det er derimot en vekst i det antall mennesker som har gått på sosialhjelp i seks måneder eller mer (71 mot 47). Rådmannen vurderer at

det kan referere seg ganske direkte mot den pågående pandemien. Det er like fullt ikke noen vekst i denne størrelsen sammenlignet med 2015 – 2018.

Når det gjelder personer som mottar supplerende sosialhjelp, er det en liten vekst fra 2018 og 2019 og til 2020. Den er dog svak. Indikatoren er fortsatt under nivåene for 2016 og 2017.

Brukere med sosialhjelp som viktigste kilde til livsopphold, fortsetter å falle. Det er et uttrykk for at mennesker i økende grad klarer seg selv. Størrelsen er jevnt og trutt redusert fra 136 i 2016 og til 64 i 2020.

Faktiske utgifter til sosialhjelp var ca. kr. 150 000 lavere siste år sammenlignet med 2019.

Rådmannen har vanskelig for å se avtrykk av Covid 19 pandemien i NAV Rakkestads regnskap for 2020.

Når det gjelder arbeidsledighet er det en markert vekst fra 2019 – 2020:

Tekst	Antall arbeidsledige	Prosent av arbeidsstyrke	Endring fra 2019	Prosentvis endring
-------	----------------------	--------------------------	------------------	--------------------

Rakkestad,	184	4,4	80	77
------------	-----	-----	----	----

Antall og prosent.

Den hele utviklingen fra 2015 – 2020 er denne:

Tekst	2020	2019	2018	2017	2016	2015
-------	------	------	------	------	------	------

Arbeidsledighet,	4,4	2,1	2,2	2,6	2,7	3,4
------------------	-----	-----	-----	-----	-----	-----

Prosent.

I 2020 ble det 104 flere ledige sammenlignet med året før. Det utgjør 4,4 prosent av arbeidsstokken. Veksten fra 2019 er på 77 prosent. Arbeidsledigheten var på det tidspunktet på 1,91 prosent.

Rådmannen vurderer at denne utviklingen (arbeidsledighet) er en direkte følge av Covid 19 pandemien.

Helse og omsorg

Rakkestad familiesenter

Økonomi

RAKKESTAD FAMILIESENTER	Regnskap	Regulert budsjett	Opprinnelig budsjett	Regnskap
	2020	2020	2020	2019
Seksjonsramme	46 720	47 993	51 422	48 474
Herav:				
Lønn	44 007	38 786	41 904	42 390
Driftsutgifter	18 903	17 015	16 613	19 620
Bruttoramme	62 910	55 801	58 517	62 010
Driftsinntekter	-16 190	-7 808	-7 096	-13 535
Nettoramme	46 720	47 993	51 422	48 474

1 000 kroner.

Hjembaserte tjenester

Økonomi

HJEMMEBASERTE TJENESTER	Regnskap	Regulert budsjett	Opprinnelig budsjett	Regnskap
	2020	2020	2020	2019
Seksjonsramme	59 504	60 137	62 656	58 459
Herav:				
Lønn	61 077	59 191	60 995	60 764
Driftsutgifter	4 455	3 213	2 589	3 004
Bruttoramme	65 532	62 404	63 584	63 768
Driftsinntekter	-6 029	-2 267	-927	-5 309
Nettoramme	59 504	60 137	62 656	58 459

1 000 kroner.

Skautun rehabiliterings- og somsorgssenter

Økonomi

SKAUTUN REHABILITERINGS- OG OMSORGSSENTER	Regnskap	Regulert budsjett	Opprinnelig budsjett	Regnskap
	2020	2020	2020	2019
Seksjonsramme	59 989	61 084	55 562	55 733
Herav:				
Lønn	63 066	60 492	62 037	65 112
Driftsutgifter	15 648	13 595	8 028	10 712
Bruttoramme	78 714	74 087	70 065	75 824
Driftsinntekter	-18 725	-13 003	-14 503	-20 091
Nettoramme	59 989	61 084	55 562	55 733

1 000 kroner.

Bo- og aktivitetstjenester

Økonomi

BO- OG AKTIVITETSTJENESTER	Regnskap	Regulert budsjett	Opprinnelig budsjett	Regnskap
	2020	2020	2020	2019
Seksjonsramme	67 411	67 890	68 022	65 506
Herav:				
Lønn	68 433	65 042	67 491	68 025
Driftsutgifter	7 361	6 981	5 664	5 796
Bruttoramme	75 794	72 023	73 155	73 821
Driftsinntekter	-8 383	-4 133	-5 133	-8 315
Nettoramme	67 411	67 890	68 022	65 506

1 000 kroner.

Til tallene

For Rakkestad familiesenter ble netto utgifter på 46,720 millioner kroner.

Opprinnelig budsjett var på 51,422 millioner kroner og revidert budsjett på 47,993 millioner kroner. Det er 1,273 millioner kroner i netto lavere utgifter i Rakkestad familiesenter siste år.

Selve driften er i tilnærmet balanse. Psykisk helse og rus har merforbruk (ca. kr. 350 000), mens Helsestasjon (ca. kr. 140 000), Barnevern (ca. kr. 175 000) og Frivillig sentral (ca. kr. 120 000) har mindre kostnader.

Netto lavere utgifter oppstår fordi det er gjort ikke budsjetterte avsetninger til bundne fonds.

For Hjembaserte tjenester ble netto utgifter på 59,504 millioner kroner.

Opprinnelig budsjett var på 62,656 millioner kroner og revidert budsjett på 60,137 millioner kroner.

Det er kr. 633 000 i netto lavere utgifter i Hjembaserte tjenester siste år.

Netto mindre utgifter oppstår på grunn av lavere forbruk i Forvaltningsenhet helse og på varer og tjenester i seksjonen.

For Skautun rehabiliterings- og omsorgssenter ble netto utgifter på 59,989 millioner kroner.

Opprinnelig budsjett var på 55,562 millioner kroner og revidert budsjett på 61,084 millioner kroner.

Det er 1,095 millioner kroner i netto lavere utgifter i Skautun rehabiliterings- og omsorgssenter siste år.

Netto mindre utgifter oppstår fordi kostnader til kjøp av tjenester for bruker i institusjon utenfor kommunen ble rimeligere enn forutsatt.

For Bo- og aktivitetstjenester ble netto utgifter på 67,411 millioner kroner.

Opprinnelig budsjett var på 68,022 millioner kroner og revidert budsjett på 67,890 millioner kroner.

Det er kr. 479 000 i netto lavere utgifter i Bo- og aktivitetstjenester siste år.

Netto mindre utgifter oppstår som et resultat av at enhetene jevnt over er innenfor budsjett og at hele Covid 19 kompensasjonen ikke ble forbrukt.

Kommentarer

Utvalgte nøkkeltall for psykisk helse- og rustjenester er:

Tekst	Rakkestad	Norge
Brutto driftsutgifter til personer med rusproblemer - av innbyggere 18 - 66 år,	1 310	616
Netto driftsutgifter til personer med rusproblemer - av innbyggere 18 - 66 år,	512	529
Andel netto driftsutgifter til personer med rusproblemer (prosent),	13,9	14,3
Årsverk psykiatriske sykepleiere pr. 10 000 innbyggere (antall),	3,6	4,9
Årsverk av personer med videreutdanning i psykisk helsearbeid pr. 10 000 innbyggere (antall),	9,1	9,0
Årsverk av personer med videreutdanning i rusarbeid pr. 10 000 innbyggere (antall),	7,3	3,3
Vedtak om kjøp av tiltak til rusmiddelmissbrukere av aktører utenfor kommunen pr. 10 000 innbyggere (antall),	2,0	3,0
Vedtak om midlertidige tiltak overfor rusmiddelmissbrukere pr. 10 000 innbyggere (antall),	1,2	1,9

Kroner, prosent, årsverk og antall.

De kommunale psykisk helse- og rustilbudene er bygget ut i flere omganger over mange år som elementer av egne statlige programmer på området. Oppgaver har samtidig blitt overført fra staten og til kommunene. Kommunene sitter med lavterskel- og førstelinjeansvaret for psykisk helse- og rustjenestene.

Rakkestad kommune har på den aktuelle bakgrunnen prioritert midler til dette feltet i en rekke budsjetter og økonomiplaner.

Netto driftsutgifter til mennesker med rusproblemer pr. innbyggere 18 – 66 år er i 2020 omtrent på nivå med gjennomsnittet av kommuner i landet.

Det er en illustrasjon på at tjenesten er dimensjonert i forhold til satte normer.

Årsverksindikatorene underbygger dette bildet.

Med hensyn til kompetanse, kommer kommunen i 2020 relativt bra ut sammenlignet med andre kommuner.

Utvalgte nøkkeltall for barnevern er:

Tekst	Rakkestad	Norge
Netto driftsutgifter til barneverntjenesten - av innbyggere 0 - 22 år,	12 405	8 046
Barn med meldinger - av innbyggere 0 - 17 år,	6,2	5
Barn med undersøkelse - prosent - av innbyggere 0 - 17 år,	6,4	4,6
Barn med tiltak - av innbyggere 0 - 22 år,	5,5	3,7
Brutto driftsutgifter pr. barn med undersøkelse eller tiltak,	53 571	56 201
Brutto driftsutgifter pr. barn som ikke er plassert av barnevernet,	20 716	44 547
Brutto driftsutgifter pr. barn som er plassert av barnevernet,	397 327	433 767
Barn med undersøkelse eller tiltak pr. årsverk,	16,5	17,5
Undersøkelser med behandlingstid innen tre måneder (prosent), Kroner, prosent, årsverk og antall.	91	90

Netto driftsutgifter til barnevern pr. innbyggere 0 – 22 år er på kr. 12 405 mot kr. 8 046 for Norge.

Forskjellen har stabilisert seg og gått noe ned siden 2017 – 2019. Den er likevel stor (54,18 prosent). I faktiske størrelser dreier det seg om ca. kr. 8 300 000 pr. år.

Et høyt antall barn har meldinger, undersøkelser og tiltak. Andelen med tiltak falt dog i 2020. Den var på 5,5 prosent av innbyggerne 0 – 22 år – mot 3,7 prosent for landet.

Enhetskostnader for tiltak for ikke plasserte og plasserte barn er lavere enn landsgjennomsnittet.

Barnevernet har en god bemanningsfaktor (16,5 årsverk pr. sak i forhold til Norge 17,5 årsverk pr. sak).

Når det gjelder behandlingstid i undersøkelsessaker, var barnevernet innenfor tre månedersfristen i 91 prosent av sakene.

Den tilsvarende størrelse for landet var 90 prosent.

Utvalgte nøkkeltall for helse- og omsorgstjenester er:

Tekst	Rakkestad	Norge
Utgifter til kommunale helse- og omsorgstjenester pr. innbygger,	31 768	29 132
Årsverk til helse og omsorg pr. 10 000 innbyggere (årsverk),	340,1	315,3
Netto driftsutgifter til omsorgstjenester - av samlet budsjett (prosent)	37,2	32,1
Andel brukerrettede årsverk i omsorgstjenesten med helseutdanning (prosent),	83,6	78,0
Årsverk pr. bruker av omsorgstjenester (årsverk),	0,39	0,58
Andel innbyggere 80 år og mer som anvender hjemmetjenester (prosent),	29,4	29,0
Andel brukere av hjemmetjenester 0 - 66 år (prosent),	65,9	48,5
Andel innbyggere 80 år og mer som er beboere i sykehjem (prosent),	10,4	11,2
Andel brukertilpassede enerom i sykehjem med eget bad/wc,	93,1	91,6
Utgifter pr. oppholdsdøgn i institusjon,	3 898	4 029
Andel private institusjonsplasser (prosent),	0,0	5,3
Legetimer pr. beboer pr. uke i sykehjem (timer),	0,77	0,60
Andel innbyggere 67 - 79 år med dagaktivitetstilbud (prosent),	0,00	0,64
Netto driftsutgifter til kommunehelsetjenesten - av samlet budsjett (prosent),	6,1	5,5
Avtalte legeårsverk pr. 10 000 innbyggere (årsverk),	12,8	11,8
Avtalte fysioterapiårsverk pr. 10 000 innbyggere (årsverk),	13,6	9,6
Avtalte årsverk i helsestasjon- og skolehelsetjenesten pr. 10 000 innbyggere 0 - 20 år (årsverk),	53,9	45,7
Andel hjemmebesøk av helsesykepleier til nyfødte (prosent),	91,9	77,0

Kroner, prosent, årsverk og antall.

Rakkestad kommune anvendte i 2020 kr. 2 636 mer pr. innbygger enn gjennomsnittet av landet på helse- og omsorgstilbudene.

Det utgjør nærmere kr. 22 000 000 for kommunen totalt.

Av de samlede ressurser, ble 37,2 prosent kanalisert til helse og omsorg i 2020. Den tilsvarende størrelse for gjennomsnittet av kommuner var på 32,1 prosent.

Ifølge statistikkene hadde Rakkestad kommune 340,1 årsverk pr. 10 000 innbyggere til helse og omsorg.

For Norge var den samme størrelsen på 315,3.

Forskjellen utgjør 24,8 årsverk eller 7,86 prosent.

Basiskompetansen blant de ansatte er bra sammenlignet med landet.

Andelen brukere 80 år og mer som anvender hjemmetjenestene var på 29,4 prosent. Det er omtrent identisk som for Norge. Av den samme aldersgruppen, var 10,4 prosent beboere i sykehjemmet siste år. Det er også relativt nært opp til landstørrelsene.

Rakkestad kommune ligger marginalt over gjennomsnittet av kommuner (93,1 prosent versus 91,6 prosent) når det gjelder brukertilpassede enerom i institusjon.

Legedekningen i sykehjemmet er god.

Dagaktivitetstilbud for innbyggere 67 – 79 år har ikke blitt rapportert inn for 2020. Det følges spesielt opp i 2021.

Rakkestad kommune anvender 6,1 prosent av sine midler på kommunehelsetjenesten – mot 5,5 prosent for Norge.

Både fastlege- og fysioterapidekningen er god.

Helsestasjon- og skolehelsetjenesten har veldig bra kapasitet sammenlignet med gjennomsnittet av kommuner.

Antall årsverk pr. innbyggere 0 – 20 år var 53,9 prosent mot 45,7 prosent for Norge.

Hjemmebesøk til nyfødte var på 91,9 prosent. For landet lå dette tallet på 77,0 prosent.

Teknikk, miljø og landbruk

Økonomi

TEKNIKK, MILJØ OG LANDBRUK	Regnskap	Regulert budsjett	Opprinnelig budsjett	Regnskap
	2020	2020	2020	2019
Seksjonsramme	32 461	28 918	26 896	25 017
Herav:				
Lønn	36 376	34 988	35 970	36 596
Driftsutgifter	68 813	60 257	58 055	56 971
Brutoramme	105 189	95 245	94 025	93 567
Driftsinntekter	-72 728	-66 328	-67 128	-68 550
Nettoramme	32 461	28 918	26 896	25 017

Kroner.

Til tallene

Netto utgifter ble på 32,461 millioner kroner.

Opprinnelig budsjett var på 26,896 millioner kroner og revidert budsjett på 28,918 millioner kroner. Avsetninger til og bruks av fonds påvirker resultatet for seksjonen mye siste år.

Teknikk, miljø og landbruk har reelt sett et merforbruk på kr. 320 000 i 2020 – som skyldes at seksjonen fikk kr. 335 000 for lite i Covid 19 kompensasjon (merutgifter og tapte inntekter som følge av viruset).

Kommentarer

Utvalgte nøkkeltall for Teknikk, miljø og landbruk er:

Tekst	Rakkestad	Norge
Andel innvilgede byggesaker - dispensasjon fra plan (prosent),	10,00	17,00
Gjennomsnittlig saksbehandlingstid - 12 ukers frist (dager),	33	39
Gjennomsnittlig saksbehandlingstid - 3 ukers frist (dager),	12	17
Netto driftsutgifter til kommunale veier m.m. - pr. innbygger (kroner),	1 387	1 219
Netto driftsutgifter til kommunale veier m.m. - pr. kilometer (kroner),	112 911	155 710
Brutto driftsutgifter til gatebelysning - pr. kilometer belyst vei (kroner),	33 923	22 006
Netto driftsutgifter til eiendomsforvaltning - av samlet budsjett (prosent),	7,9	8,9
Utgifter til driftsaktiviteter (bygg) pr. kvadratmeter (kroner),	787	552
Utgifter til vedlikehold pr. kvadratmeter (kroner),	72	105
Utgifter til renhold pr. kvadratmeter (kroner),	243	164
Utgifter til energi pr. kvadratmeter (kroner),	144	97
Årsgebyr for avfallstjenesten (kroner),	2 691	2 997
Årsgebyr for vannforsyning (kroner),	3 097	3 881
Årsgebyr for avløpstjenesten (kroner),	4 171	4 321

Dager, kroner og prosent.

Rakkestad kommune hadde 115 registrerte byggesøknader siste år.

Av innvilgede byggesaker, er 10 prosent i 2020 basert på dispensasjon fra plan. Det er lavere enn det som gjelder for landet.

I lengere tid har Rakkestad kommune hatt relativt kort saksbehandlingstid på byggesaksfeltet. Det er slik også i 2020. Både i saker med 3 og 12 ukers frist ligger kommunen markert under gjennomsnittet av kommuner.

Rakkestad kommune har høyere driftsutgifter på vei (pr. innbygger) sammenlignet med Norge. Det bildet endrer seg helt når disse kostnadene sees i sammenheng med kilometer vei. Rakkestad kommunes har da lavere enhetsutgifter enn landet.

Rådmannen mener det skyldes at befolkningen bor relativt spredt og at kommunen sitter med ansvar for mange kilometer vei.

Vei- og gatebelysning er forholdsvis kostbar. Tiltak er satt i verk for å redusere utgiftene til dette formålet.

Rakkestad kommune har – med unntak for vedlikeholdsutgifter – høyere kostnader enn gjennomsnittet av andre kommuner til drift av sine bygg.

Renholdet ligger 48,17 prosent over landsgjennomsnittet.

Årsgebyrene for vann, avløp og renovasjon er relativt sett lave. For vann er forskjellen nesten kr. 800 opp til landstallene.

Næringstiltak

Økonomi

NÆRINGSTILTAK	Regnskap	Regulert budsjett	Opprinnelig budsjett	Regnskap
	2020	2020	2020	2019
Seksjonsramme	1 854	2 731	2 731	2 715
Herav:				
Lønn	-	-	-	-
Driftsutgifter	3 154	2 731	2 731	2 715
Brutoramme	3 154	2 731	2 731	2 715
Driftsinntekter	-1 300	-	-	-
Nettoramme	1 854	2 731	2 731	2 715

1 000 kroner.

Kommentarer

Netto utgifter til næringstiltak ble på 1,854 millioner kroner.

Både det opprinnelige og reviderte budsjettet var på 2,731 millioner kroner.

Det er avvik mellom regnskap og budsjett på grunn av en særskilt bevilgning til Rakkestad Næringsråds næringsprosjekt (egen sak for kommunestyret) og Viken fylkeskommunes midler til næringstiltak i kommuner som er hardt rammet av Covid 19 pandemien (kr. 1 300 000).

De ikke utbetalte tilskudd av den sistnevnte potten, er i regnskapet satt av til fond for senere anvendelse.

Til Rause AS og Rakkestad Næringsråd har det ordinært – i henhold til avtaler og vedtak – gått ut i 2020:

Rause AS, Rakkestad	kr.	2 348 964
Næringsråd,	kr.	423 947

Kroner.

I tillegg har Rakkestad kommune en avtale med stiftelsen «Markens Grøde» om økonomisk og annen medvirkning i messen «Markens Grøde» annethvert år.

Tiltaket var på grunn av Covid 19 pandemien ikke aktivt i 2020.

Rakkestad kommune yter dessuten tilskudd til Rakkestad Handelsstand julegatearrangementer med kr. 25 000 pr. år.

Kirker og trossamfunn

Økonomi

KIRKER OG TROSSAMFUNN	Regnskap	Regulert budsjett	Opprinnelig budsjett	Regnskap
	2020	2020	2020	2019
Seksjonsramme	6 986	6 981	6 981	6 442
Herav:				
Lønn	-	-	-	-
Driftsutgifter	7 317	6 981	6 981	6 442
Bruttoramme	7 317	6 981	6 981	6 442
Driftsinntekter	-332	-	-	-
Nettoramme	6 986	6 981	6 981	6 442

1 000 kroner.

Kommentarer

Netto utgifter til kirker og trossamfunn ble på kr. 6,986 millioner kroner.

Både det opprinnelige og reviderte budsjettet var på 6,981 millioner kroner.

Det er tilnærmet balanse mellom regnskap og budsjett for kirker og trossamfunn i 2020.

Rakkestad sogn, driftstilskudd,	kr.	6 673 477
Rakkestad sogn - amortiseringstilskudd,	kr.	112 296

Kroner.

Overføringer til andre trossamfunn utgjorde kr. 531 601 siste år.

Fellesutgifter og fellesinntekter

Økonomi

FELLESUTGIFTER OG INNTEKTER	Regnskap	Regulert budsjett	Opprinnelig budsjett	Regnskap
	2020	2020	2020	2019
Seksjonsramme	-5 999	-3 822	-13 662	-15 240
Herav:				
Lønn	-6 118	-3 958	-13 723	-15 287
Driftsutgifter	140	136	61	523
Bruttoramme	-5 978	-3 822	-13 662	-14 764
Driftsinntekter	-22	-	-	-476
Nettoramme	-5 999	-3 822	-13 662	-15 240

1 000 kroner.

Kommentarer

Fellesutgifter og fellesinntekter omfatter lønns- og prisvekst, premieavvik, amortisering av premieavvik, betalingsformidling, Husbankens tilskudds- og låneordninger og motpost til avskrivninger.

Resultatet er 2,177 millioner bedre enn budsjettet.

Avvikene oppstår i spesielt pensjonsstørrelser og ressursene som var satt av til håndtering av lønnsutviklingen fra 2020 – 2021.

Investeringer

Investeringsregnskapene og investeringsbudsjettene for 2020 er som følger:

Tekst	Regnskap	Budsjett I	Budsjett II
Covid 19 tiltak,	861 686	0	780 000
KLP - Egenkapitalinnskudd,	1 576 310	1 800 000	1 600 000
IKT - Felles - Tiltak,	3 292 913	2 750 000	3 300 000
IKT - Skole - PC'er til 8. trinn,	662 373	600 000	675 000
Kommunale bygninger - Påkostninger,	1 949 286	2 000 000	1 750 000
Kommunale veier og bruer,	5 195 191	4 500 000	4 760 000
Vann- og avløpsinvesteringer,	13 823 643	15 000 000	13 750 000
Os skole,	2 458 659	0	2 150 000
Prestegårdsskogen boligområde,	2 012 788	0	1 945 000
Investeringsstilskudd, Rakkestad sogn,	600 000	0	600 000
Harlemåsen boligområde,	4 438 076	5 500 000	5 000 000
Rudskogen næringsområde - Vann og avløp,	0	2 000 000	0
Oppvekstseksjonene - Utstyr,	0	300 000	0
Brann- og redningsvesenet - Utstyr,	965 938	300 000	966 000
Teknikk, miljø og landbruk - Utstyr,	1 392 227	500 000	1 400 000
Rakkestad kulturskole,	5 037 808	14 000 000	4 500 000
Omsorgsboliger - Hjembaserte tjenester,	8 330 972	3 000 000	7 900 000
Grytelandstjernet friluftsområde,	14 790	0	11 000
Suteren/Røsægstranda friluftsområde,	3 349	0	5 000
Skautun rehabiliterings- og omsorgssenter - Bygg og anlegg,	3 040 710	1 500 000	2 800 000
Helse- og omsorgsseksjonene - Utstyr,	247 594	1 250 000	250 000
Prosjektskolen (Rudskogen) - Garasje,	8 730	0	30 000
Brukerstyrt hus,	5 150	0	6 000
Rakkestad kulturhus - Fasade,	2 327 581	1 800 000	2 160 000
Rakkestad familiesenter - Biler,	363 000	0	363 000
Rakkestad familiesenter - Ladere for el-biler,	17 402	0	20 000
Bredbånd - Tiltak,	0	500 000	0
Hjembaserte tjenester - Biler,	726 000	0	726 000
Os skole - Fase II,	0	1 000 000	0
Bankgården Rakkestad - Ombygging,	3 113 739	0	2 875 000
Garderobes Bjørkebo - HMS - tiltak,	641 970	0	510 000
Vedlikeholds- og rehabiliteringstiltak - Covid 19 midler,	3 598 763	0	2 950 000
Rådhusveien 4 - Oppgraderinger ifm flyttinger,	100 297	0	100 000
Kopla renovasjonsplass - Gjerde,	236 150	0	250 000
Uregelmessige inntekter,	13 855	0	0
Finansiering av investeringsregnskapet,	0	0	5 669 000
Salg av eiendommer,	95 890	0	0
Startlån - Innlån og utlån,	16 605 559	16 500 000	19 223 000
Sum,	83 758 399	74 800 000	89 024 000
Kroner.			

Budsjett I = Opprinnelig budsjett.

Budsjett II = Revidert budsjett.

Kommentarer

Investeringsregnskapet ble på 83,758 millioner kroner, mens det opprinnelige og reviderte investeringsbudsjettet var på 74,800 og 89,024 millioner kroner.

Startlån (innlån og utlån) og finansiering av investeringsregnskapet er de viktigste forklaringsfaktorer på det mindre forbruk som har oppstått.

Revidert investeringsbudsjett og budsjettforutsetninger lagt til grunn, er det god overensstemmelse mellom regnskap og budsjett på samtlige tiltak.

De største investeringsprosjektene er:

Vann- og avløpsinvesteringer,	kr.	13 823	
Os skole,	kr.	2 458	(I 2020).
Omsorgsboliger for Hjembaserte tjenester,	kr.	8 331	(I 2020).
Bankgården Rakkestad,	kr.	3 114	
Vedlikeholds- og rehabiliteringstiltak - Covid 19,	Kr.	3 599	

1 000 kroner.

Fra rådmannens side tas sikte på i løpet av april (tiltak 2019) og andre halvår 2021 (tiltak 2020) å ferdigstille prosjektrengskaper i samsvar med denne årsmelding og rapporter for 2020.

De er forsinket på grunn av Covid 19 pandemien og sykemeldinger i staben.

Finansiering

Tekst	Regnskap	Budsjett I	Budsjett II
Salgsinntekter,	4 963 050	8 300 000	4 760 000
Salg av aksjer og andeler,	576 411	0	576 000
Kompensasjon av merverdiavgift,	8 186 218	5 500 000	9 000 000
Statlige refusjoner og tilskudd,	14 572 313	11 345 000	11 517 000
Fylkeskommunale refusjoner og tilskudd,	3 370 857	1 155 000	3 380 000
Private refusjoner,	1 626 720	0	1 626 000
Avdrag på utlån,	1 836 172	4 000 000	4 000 000
Ekstraordinære avdrag på utlån,	5 900 176	0	0
Bruk av lån,	39 945 843	44 500 000	50 242 000
Bruk av ubundne fonds,	0	0	1 200 000
Bruk av bundne fond,	2 725 143	0	2 723 000
Overføring fra driftsregnskapet,	55 496	0	0
Sum,	83 758 399	74 800 000	89 024 000

Kroner.

Budsjett I = Opprinnelig budsjett.

Budsjett II = Revidert budsjett.

Kommentarer

For salg av aktiva er det samsvar mellom regnskap og budsjett.

Merverdiavgift er kompensert med 8,186 millioner kroner mot forutsatt 9,000 millioner kroner.

Statlige refusjoner og tilskudd er på 14,572 millioner kroner. Budsjettet var 11,517 millioner kroner.

Avviket refererer seg til Covid 19 tilskudd til kommunale vedlikeholds- og rehabiliteringstiltak.

Fylkeskommunale tilskudd har med byggingen av Rakkestad kulturskole å gjøre og er i samsvar med tilsagn gitt av tidligere Østfold fylkeskommune og nå Viken fylkeskommune.

Private refusjoner overensstemmer med budsjett. Det refererer seg til Prestegårdsskogen Boligområde.

Bokførte utlån av startlån avviker regelmessig fra de budsjetterte utlån – idet det er til dels lange tidsintervaller mellom tilsagn på og utbetaling av disse lån. Effektuerte lån er i 2020 lavere enn budsjetterte lån. Disse avvik er som rådmannen ser det i hovedsak av teknisk karakter.

Avdrag på utlån dreier seg i all hovedsak om også startlån. Regnskap og budsjett går opp mot hverandre på dette punktet.

Inntekter av ekstraordinære avdrag på utlån settes av i regnskapet og tilbakebetales til Husbanken når regnskapet er fastsatt.

Anvendelse av lån er regulære investeringslån og startlån i Husbanken til videre utlån.

Bundne fonds har blitt inntektsført i samsvar med revidert budsjett pr. 31.10.2020.

Statlige overføringer

Økonomi

Tekst	Regnskap	Budsjett	Regnskap	Budsjett
	2020		2019	
Skatt av formue og inntekt,	218 725	213 129	215 542	208 669
Rammeoverføringer m.m.,	295 873	295 336	276 849	275 576
Eiendomsskatt,	29 784	29 781	28 599	28 697
Andre direkte og indirekte skatter,	8	0	8	0
Sum,	544 390	538 246	520 998	512 942

1 000 kroner.

På grunn av Covid 19 pandemien ble 2020 et helt spesielt år. Det er preget av en lang rekke kompensasjons- og krisepakker av forskjellig karakter. Av denne årsaken er det tvilsomt hvilken verdi skatte- og overføringsstørrelsene har for sammenligninger med tidligere år og trekke utviklingslinjer for tiden framover.

For Rakkestad kommune var skatter av formue og inntekt, rammeoverføringer – inklusive inntekts-utjevnenende tilskudd – og eiendomsskatt på 544,390 millioner kroner i 2020. Det er 6,144 millioner kroner – 1,14 prosent – høyere enn budsjett.

Kommunene hadde større skatteinntekter enn forventet og budsjettet. For Rakkestad kommune ble de aktuelle merinntekter på 5 596 millioner kroner – 2,63 prosent – for 2020.

Den utviklingen som beskrives, er uttrykk for en nasjonal tendens over tre – fire år.

Eiendomsskatt utgjorde 29 784 millioner kroner – mot budsjettet 29 781 millioner kroner. Det er omtrent identisk med det som var forutsatt.

Andre statlige overføringer

Økonomi

Tekst	2020	2019	2018	2017	2016
Integreringstilskudd,	9 340	12 114	16 078	18 607	11 410
Tilskudd til dekning av renter og avdrag på prosjekter,	1 770	1 829	1 804	2 071	2 439
KAD - plasser,	0	0	0	0	0
Sum	11 110	13 943	17 882	20 678	13 849

1 000 kroner.

Kommentarer

KAD – plasser er «kommunale akutte døgnplasser». Ordningen ble avvirket og inkludert i det ordinære inntektssystemet for kommunene fra 1.1.2017.

Rakkestad kommune oppnådde tilskudd til bosetting og integrering av flyktninger og kompensasjon for renter og avdrag på lån tatt opp til finansiering av skolebygninger og omsorgsboliger på 11,110 millioner kroner i 2020. Inntektene går jevnt og trutt nedover. De kan i løpet av en periode bli helt borte.

Asyl- og flyktningsstrømmingen til Norge er historisk lav. Rakkestad kommune har i de siste to – tre årene ikke blitt forespurt om å bosette flyktninger. Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDI) fastsatte for en tid tilbake et kriteriesett som kommuner bør oppfylle for å få det aktuelle tilbudet. Rakkestad kommune faller i øyeblikket utenfor ordningen på dette grunnlaget.

Ordningen med statlig kompensasjon for renter og i noen tilfeller avdrag på skolebygg og omsorgsboliger, er gradvis på vei ut. Det skjer i sammenheng med at anleggene betales ned. Innen ca. 2030 vil den i sin helhet nærmest være historie.

Finans

Økonomi

Tekst	2020	2019	2018	2017	2016
Renteutgifter, Renteinntekter, utbytte m.m.,	17 196 3 141	18 093 3 829	15 658 5 376	16 065 6 158	16 779 3 916
Netto renteutgifter	14 055	14 264	10 282	9 907	12 863
Avdrag på lån,	27 719	20 964	19 200	19 318	18 587
Sum rente- og avdragsutgifter, 1 000 kroner.	41 774	35 228	29 482	29 225	31 450

Kommentarer

Rakkestad kommune betalte renter og avdrag av sine forpliktelser med netto 41,774 millioner kroner i 2020.

Det er 6,546 millioner kroner mer enn året før.

Økonomibestemmelsene i den nye kommuneloven (2018) trådte i kraft fra 1.1.2020. Den regulerer nedbetaling av de langsiktige lån strengere enn det tidligere regelverket. Et resultat av det er at kommunens minsteavdrag på lånegjelden vokser med mellom 6 og 7 millioner kroner p.a. fra 2019 til 2020. Det medfører en større innstramming i kommuneøkonomien.

Rakkestad kommune har høye finansutgifter som en følge av et høyt investeringsnivå og dermed en sterkt økende langsiktig gjeld til finansiering av tiltak over tid.

Rente- og avdragsutgifter binder opp betydelige deler av kommunens midler. Det reduserer handlefrihet og potensial for å bruke ressurser på kjerne- eller primæroppgaver.

Av Rakkestad kommunes langsiktige lån, er 61,25 prosent på løpende vilkår og 38,75 prosent sikret med forskjellige fastrenteavtaler. Det er tre løpende rentebyttekontrakter – omfattende til sammen kr. 176 000 000 eller 22,45 prosent av lånepotefølgen. To av kontraktene – 4,75 og 4,96 prosent p.a. – ble etablert i 2006 og 2012 og går ut i 2021 og 2022. Med et vedvarende lavt rentenivå, har de blitt kostbare.

Det kan styrke regnskaps- og budsjettbalansen i den inneværende økonomiplanperioden at de nå fases ut.

Andel regulære faste renter av total gjeldsmasse er i samme størrelsesorden som i 2019. Den gjennomsnittlige rentesats er på 1,56 prosent p.a. Når Norges Bank etter pandemien realiserer høyere renter, bør det være et ganske akseptabelt rentenivå for kommunen.

Rentebetingelsene varierer fra 0,93 prosent p.a. (gjennomsnittlige løpende renter), via 1,56 prosent p.a. (gjennomsnittlige faste renter) og til 4,97 prosent p.a. (rentebytteavtale som utgår i 2021).

Som en følge av bra regnskapsresultater i 2015 – 2020 – og at midlene er satt av til fonds – har likviditeten blitt bedre. Renter av bankinnskudd var på i overkant av kr. 1 500 000 siste år. Med et betydelig lavere rentenivå på grunn av pandemien, er det en fullt ut forventet og påregnelig utvikling. Rakkestad kommune har all sin likviditet/alle sine finansielle midler stående i bank. Det er ikke foretatt plasseringer i rentepapirer eller aksjemarkedet.

Rådmannen har utarbeidet forslag til nye økonomi- og finansreglementer etter den nye kommuneloven. Det er noe forsinket som følge av Covid 19 pandemien. Kommunestyret får dem forelagt seg for vedtak enten rett før eller etter sommerferien 2021.

Utbytte fra Rakkestad Energi AS var på kr. 1 621 969 i 2020. Det er lavere enn i de siste årene. Selskapet har solgt ut deler av sin virksomhet og er nå mindre og mer en rendyrket nettbedrift.

Fonds

Økonomi

Tekst	2020	2019	2018	2017	2016
Disposisjonsfond,	118 397	90 124	66 407	44 159	23 457
Bundne driftsfond,	25 087	26 747	23 774	23 408	28 054
Ubundne investeringsfond,	1 624	1 624	1 624	1 624	1 924
Bundne investeringsfond,	6 321	2 768	6 517	1 846	3 217
Sum,	151 429	98 322	71 037	56 652	40 568

1 000 kroner.

Rakkestad kommune har fonds på 151,429 millioner kroner ved utgangen av 2020. Det er 53,107 millioner kroner mer enn i 2019 og 110,861 millioner kroner over saldo for 2015.

Bundne driftsfond er 1,660 millioner kroner lavere sammenlignet med 2019.

I disse fondsmidlene inngår selvkostfonds – vann, avløp, slam, renovasjon og feiing. Disse ressursene (tidligere års avsetninger) anvendes i de nærmeste årene til å holde mest mulig stabile årsgebyrer for abonnentene.

Selvkostfonds utgjør nå 2,820 millioner kroner. Det er 5,336 millioner kroner mindre enn i 2019. En stor andel av midlene er med det tilbakebetalt til innbyggerne og lokalsamfunnet.

Tallene er:

Tekst	2020	2019	2018
Vann,	0	696	1 250
Avløp	1 225	4 457	4 608
Renovasjon	344	2 464	2 024
Slam,	1 222	539	1 194
Feiing	29	0	0
Sum,	2 820	8 156	9 076

1 000 kroner.

Andre større bundne fonds er:

Det interkommunale prosjektet - Glomma sør for Øyeren,	kr.	3 267
Kommunalt rusarbeid,	"	2 640
Erling Nærby's testamentariske gave,	"	2 444
Kommunalt kompetanse- og innovasjonstilskudd - Hjembaserte tjenester,	"	1 669
M og I Gjulems minnefond,	"	1 621
Ubrukte midler boligtilskudd - Etablering,	"	1 601
Næringsfond - Covid 19 midler,	"	1 173
Konfliktdependende tiltak - ulverevir i kommunen,	"	958
Sum,	kr.	15 373

1 000 kroner.

De aktuelle ressurser disponerer ikke Rakkestad kommune fritt.

Midlene er satt av til formålsbestemte fonds – som i de nærmeste årene blir brukt til å finansiere ulike typer aktivitet og tiltak i kommunen.

Disposisjonsfondet er på 118,397 millioner kroner pr. 31.12.2020 – som er 28,273 millioner kroner mer enn ved utgangen av 2019.

Med ny kommunelov er budsjett- og regnskapsforskriftene forandret. Mindre forbruk i driftsregnskapet avsettes nå automatisk til disposisjonsfondet. Anvendelsen av midlene var til og med 2019 var avhengig av særskilt vedtak av kommunestyret.

Disposisjonsfondet er av en akseptabel størrelse pr. 31.12.2020.

Langsiktig gjeld

Økonomi

Tekst	2020	2019	2018	2017	2016
Samlet lånegjeld,	784 004	768 753	708 951	643 990	649 934
Lån til videre utlån,	82 021	74 076	69 810	47 264	47 264
Investeringslån,	701 983	694 677	639 141	596 726	602 670
Innbyggere,	8 219	8 255	8 230	8 202	8 173
Investeringslån pr. innbygger, 1 000 kroner.	85 410	84 152	77 660	72 754	73 739

Kommentarer

Rakkestad kommune hadde langsiktige lån på 784,004 millioner kroner ved utgangen av 2020.

Som følge av store investeringer over mange år, er lånegjelden høy både i fylkes- og landsmålestokk.

Høy lånegjeld gir store årlige rente- og avdragsutgifter av disse forpliktelsene. Det binder opp midler. Kommunens økonomiske handlefrihet reduseres og det blir mindre ressurser tilbake til å anvende på kjerne- og primæroppgaver.

Politisk nivå bør være seg bevisst dette momentet.

Lån i Husbanken til videre utlån er på 82,021 millioner kroner. Det er 7,945 millioner kroner mer enn i 2019.

Av langsiktig gjeld er 132,104 millioner kroner – 16,85 prosent av samlet gjeldsmasse – selvfinansiert. De tilsvarende tall for 2019 var 125,114 millioner kroner – 16,28 prosent av den langsiktige lånegjelden.

Lån i Husbanken til videre utlån, selvkostområdene (VAR) og kommunale skoler, leiligheter og boliger som er omfattet av statlige rente- og avdragskompensasjonsordninger inngår i selvfinansiert gjeld. Renter og avdrag av 83,15 prosent av langsiktige lån – 651,899 millioner kroner – dekkes altså over det ordinære driftsbudsjettet. Det reduserer økonomisk handlefrihet og potensial for å kunne anvende ressurser på kjerne- og primære oppgaver.

Av de langsiktige lån er 67,15 prosent på løpende vilkår og 32,85 prosent sikret med fastrenteavtaler eller rentebyttekontrakter.

Rentebetingelsene varierer fra 0,93 prosent p.a. (gjennomsnittlige løpende renter), via 1,56 prosent p.a. (gjennomsnittlige faste renter) og til 4,97 prosent p.a. (rentebytteavtale som utgår i 2021).

Rakkestad kommunes langsiktige gjeld er høy sammenlignet med Østfoldkommuner og et gjennomsnitt av landets kommuner.

Likviditet

Kommentarer

For Rakkestad kommune ble likviditeten betydelig svekket fra 2011 – 2015.

Arbeidskapital er svært viktig for en virksomhets driftseffektivitet og kortsiktige finansielle tilstand.

Enkelt forklart er arbeidskapital en måleenhet som sier noe om kommunens disponible likviditet etter at alle kortsiktige gjeldsforpliktelser er gjort opp og alle kortsiktige fordringer er krevd inn.

Dette nøkkeltallet angir dermed hvor mye kapital som er tilgjengelig på kort sikt (12 måneder fram i tid) og som kan benyttes til løpende drift, betaling av finanskostnader og investeringer.

Rakkestad kommune har alltid hatt relativt svak arbeidskapital. Den er styrket i de siste årene av bra regnskapsresultater og avsetninger av mindre forbruk til disposisjonsfondet.

Bildet er nå:

Tekst	2020	2019	2018	2017	2016
Arbeidskapital					
Rakkestad,	16,80	15,30	14,50	6,70	7,70
Norge,	23,10	20,90	21,80	21,70	20,60

Prosent av brutto driftsinntekter.

Midlene er i hovedsak satt av til disposisjonsfondet og er på denne måten en buffer og reserve mot sviktende inntekter og økende utgifter i en periode på 1 – 3 år. Det utgjør 118,397 millioner kroner pr. 31.12.2020.

Disposisjonsfondet bidrar til økt forutsigbarhet, stabilitet og soliditet for kommunen.

Rådmannen påpeker likevel:

- Premieavviket i pensjonsordningene (betalte, ikke utgiftsførte premier) er på 33,916 millioner kroner (38,698 millioner kroner medregnet arbeidsgiveravgift) pr. 31.12.2020.

Det er likviditetssvekkende.

- Langsiktig gjeld er økende og binder opp større deler av kommunens ressurser til renter og avdrag av disse forpliktelsene i en lang horisont.

Det er likviditetsutfordrende.

Rakkestad kommune har fra 2014 hatt en trekkrettighet på 25 millioner kroner i Marker sparebank. Den gir likviditet til til enhver tid å kunne dekke opp løpende utbetalinger.

Trekkrettigheten har ikke blitt benyttet i de siste årene.

Pensjon

Økonomi

Tekst	2020	2019	2018	2017	2016
Brutto pensjonsforpliktelser,	935 224	962 851	915 113	872 941	836 365
Pensjonsmidler,	923 035	851 778	806 414	731 376	681 793
Netto pensjonsforpliktelser, 1 000 kroner.	12 189	111 073	108 699	141 565	154 572

Kommentarer

Rakkestad kommune hadde forpliktelser til pensjonsordninger for ansatte og folkevalgte medlemmer på 935,224 millioner kroner pr. 31.12.2020. Dette er en nedgang på 27,627 millioner kroner (2,87 prosent) fra 2019.

Pensjonsforpliktelsene er langsiktig gjeld for kommunen.

Rakkestad kommune hadde samtidig pensjonsmidler pr. 31.12.2020 på 923,035 millioner kroner. Det er en reduksjon på 71,257 millioner kroner (8,37 prosent) fra 2019.

Netto pensjonsforpliktelser utgjorde dermed 12,189 millioner kroner pr. 31.12.2020 – noe som gir en nedgang i størrelsen på 98,884 millioner kroner (89,03 prosent) fra 2019.

Kommunal Landspensjonskasse (KLP) og Statens Pensjonskasse (SPK) er kommunens forsikringsleverandører på det aktuelle området.

Rakkestad kommune har store forpliktelser – men også aktiva – knyttet til pensjonsordningene for de ansatte og folkevalgte.

Premieavvik

Økonomi

Tekst	2020	2019	2018	2017	2016
Akkumulert premieavvik, 1 000 kroner. Akkumulert premieavvik – eksklusive arbeidsgiveravgift.	33 916	32,899	25 488	22 011	22 414

Kommentarer

Pensjonspremiene varierer fra år til år avhengig av blant annet lønnsutviklingen og den avkastningen som pensjonskassene oppnår på sine investeringer/sin kapital.

Premieavvikene har som formål å jevne ut pensjonspremiene over år – slik at kommunens pensjonskostnader er forutsigbare og ikke går ned eller vokser for mye fra et år og til det neste.

Når den betalte premie er større enn pensjonskostnaden, oppstår et positivt premieavvik. Det avsettes i balansen og utgiftsføres deretter i driftsregnskapet over sju år.

I de tilfeller der premie er mindre enn pensjonskostnaden, beregnes et negativt premieavvik. Det balanseføres også, og inntektsføres så i driftsregnskapet over sju år.

Rakkestad kommune har akkumulerte positive premieavvik på 33,916 millioner kroner (eksklusive arbeidsgiveravgift) pr. 31.12.2020. Det gir en framtidig årlig driftsutgift på (i gjennomsnitt) 4,845 millioner kroner fram mot 2027.

Premieavviket er også et likviditetsutlegg for kommunen på 33,916 millioner kroner pr. 31.12.2020. Etter årsoppgjørdisposisjoner er Rakkestad kommunes disposisjonsfond på 118,397 millioner kroner.

Med et akkumulert premieavvik på 33,916 millioner kroner som nevnt, er disposisjonsfondet netto (bufferen eller reservene mot økende utgifter og sviktende inntekter i en periode på 1 – 3 år) på 84,481 millioner kroner.

Akkumulert premieavvik utgjør 28,65 prosent av driftsbufferen/driftsreservene – noe som svekker kommunens økonomiske stilling og soliditet vesentlig.

Bildet er det samme for kommunesektoren som en helhet.

ØSTFOLD KONTROLLUTVALGSSEKRETARIAT

Saksnr.: 2021/114
Dokumentnr.: 9
Løpenr.: 89062/2021
Klassering: 3016-188
Saksbehandler: Anita Rovedal

Møtebok

Behandlet av Kontrollutvalget Rakkestad	Møtedato 04.05.2021	Utvalgssaksnr. 21/13
---	-------------------------------	--------------------------------

Statusrapport om utført forvaltningsrevisjon i 2020

Sekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

1. Statusrapport om utført forvaltningsrevisjon for 2020, tas til orientering
2. Kontrollutvalget ber sekretariatet om å gå i dialog med revisjonen for å avklare bestillingsprosessen og leveranse av vedtatte forvaltningsrevisjoner.

Fredrikstad, 19.04.2021

Vedlegg

Statusrapport etter utført forvaltningsrevisjon for 2020 – Rakkestad kommune, datert 13.04 2021. Østre Viken kommunerevisjon IKS har unntatt denne fra offentlighet i henhold til off.lov §13. jf.fvl. §13.nr 2. Østfold kontrollutvalgssekretariat har imidlertid besluttet å åpne dokumentet, da vi ikke finner grunnlag for å unnta det offentlighet.

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt)

KU – møte 19.09 2018, sak 18/22 – «*Forvaltningsrevisjonsplan 2019 – 2020*»
Kommunestyret den 25.10 2018 sak 33/2018 «*Forvaltningsrevisjonsplan 2019 - 2020*»

Saksopplysninger

Vi viser til kommunelovens § 24-2 om revisors plikt til å rapportere resultatene av sin revisjon og kontroll til kontrollutvalget. Kontrollutvalget har også et påseansvar etter kommunelovens § 23-2 at kommunen har en forsvarlig revisjonen.

Vurdering

Østre Viken kommunerevisjon IKS redegjør i sin statusrapport for de prosjekt som er gjennomført i 2020. Sekretariatet vurderer at leveransene er i henhold til vedtatt forvaltningsrevisjonsplan for perioden 2019 – 2020.

I statusrapporten har revisjonen vist fordelte timer på de ulike prosjektene og oppfølgingsrapportene som de har arbeidet med i 2020 slik at kontrollutvalget får en oversikt over hvordan timene er forbruket.

Rakkestad kommune har budsjettert med 604 timer til forvaltningsrevisjon i 2020.

Revisjonen skriver i rapporten at de har levert 626 timer per 31. desember 2020, og at merforbruket på 22 timer ikke er fakturert kommunen. Imidlertid vurderer sekretariatet at de 83 timene som ble registrert på forvaltningsrevisjonsrapporten vedr. *Grunnskolen* opprinnelig skulle vært brukt av budsjett for 2019. Sekretariatet anser det derfor som misvisende at revisjonen skriver 22 timer i merforbruk, for trekker vi vekk de 83 timene har revisjonen 61 timer i mindreforbruk i 2020, noe som for øvrig ligger innenfor feilmarginen på +/- 10%.

Vi viser til vedlagte statusrapport for ytterligere detaljer.

Østre Viken kommunerevisjon IKS har i sin selskapsavtale en bestemmelse om at de timer som ikke blir benyttet skal årlig tilbakebetales kommunen. Sekretariatet vurderer at dette kan medføre at kontrollutvalg og kommunestyre ikke får de forvaltningsrevisjoner som er bestilt via forvaltningsrevisjonsplanen. Dette fordi planverket er to-årig. Det vil derfor si at de ressurser som ikke blir benyttet første året i planperioden ikke blir overført til neste år i planperioden. Sekretariatet ønsker å gjøre kontrollutvalget oppmerksomme på dette. Sekretariatet anbefaler videre at kontrollutvalget via sekretariatet går i dialog med revisjonen for å finne en løsning på at de prosjekter som er vedtatt skal gjennomføres blir gjennomført. Det kan være at vi ikke kommer frem til en løsning på dette før ved neste planperiode 2022-2023.

Sekretariatet anbefaler for kontrollutvalget at revisjonens statusrapport om utført forvaltningsrevisjon for 2020 tas til orientering.

Statusrapport - Utført forvaltningsrevisjon 2020 Rakkestad kommune

Østre Viken kommunerevisjon IKS utfører forvaltningsrevisjon på vegne av kontrollutvalget i kommunen.

Tabellen nedenfor viser arbeid som er utført i perioden 1. januar 2020 til 31. desember 2020.

Tabell: Produksjon og ressursbruk

Rakkestad kommune	Reg.timer	Budsjett
Rakkestad - Administrasjon	20	
Rakkestad - Kvalitet i undervisningen ved grunnskolen	83	
Rakkestad - Kvalitet og sykefraværsoppfølging innen pleie og omsorg	462	
Rakkestad - Risiko- og vesentlighetsvurdering	61	
Sum forvaltning Rakkestad kommune	626	604

Administrasjon

Timene dekker administrativ deltakelse i kontrollutvalg og andre fora, mindre arbeidsoppgaver, samordningsmøter med kontrollutvalgssekretariatet, utarbeidelse av statusrapporter og lignende oppgaver som ikke føres på eget prosjekt.

Kvalitet i undervisningen ved grunnskolen

Dette prosjektet lå opprinnelig i FR-planen for 2019, men forvaltningsrevisjonsrapporten ble behandlet i kontrollutvalget 12. mai 2020.

Kvalitet og sykefraværsoppfølging innen pleie og omsorg

Prosjektplan ble vedtatt i kontrollutvalget 12. mai 2020. Kontrollutvalget ønsket at problemstilling 1 og 2 også skulle omhandle kvaliteten i de bemannede omsorgsboligene. Timerammen for dette prosjektet ble satt til 450-550 timer og registrert bruk av timer er innenfor estimert timebudsjett. Forvaltningsrapporten ble behandlet i kontrollutvalget 16. februar 2021.

Risiko- og vesentlighetsvurdering

Risiko- og vesentlighetsvurderingen lå til grunn for utvelgelse av forvaltningsrevisjonsprosjekter i plan for forvaltningsrevisjon. Rapport ble behandlet i kontrollutvalget 15. desember 2020.

Total leveranse

Det er budsjettert med 604 timer til forvaltningsrevisjon i Rakkestad kommune. Revisjonen har levert to prosjekter, herunder et prosjekt som opprinnelig lå i FR-planen for 2019 der mesteparten av prosjektet ble gjennomført i 2019 (av tidligere Indre Østfold kommunerevisjon IKS). I tillegg er det levert risiko- og vesentlighetsvurdering. Merforbruk på 22 timer er ikke fakturert.

Rolvøy 13.04.2021

Jolanta Betker (sign.)
daglig leder

ØSTFOLD KONTROLLUTVALGSSEKRETARIAT

Saksnr.: 2021/116
Dokumentnr.: 20
Løpenr.: 42900/2021
Klassering: 3016-191
Saksbehandler: Caroline Klæboe Roos

Møtebok

Behandlet av Kontrollutvalget Rakkestad	Møtedato 04.05.2021	Utvalgssaksnr. 21/14
---	-------------------------------	--------------------------------

Referater og meldinger

Sekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

1. Kontrollutvalget tar referater og meldinger til orientering

Fredrikstad, 23.02.2021

Vedlegg

1. Protokoll fra kontrollutvalgets møte den 16.02.2021
2. Kommunestyrevedtak 18.02.2021, sak 3/21, Plan for forvaltningsrevisjon 2021
3. Kommunestyrevedtak 25.03.2021, sak 15/21, Forvaltningsrevisjonsrapport «Kvalitet og sykefravær i pleie- og omsorgstjenesten»
4. Kommunestyrevedtak 25.03.2021, sak 14/21, Kontrollutvalgets årsmelding 2020

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt)

Ingen

Saksopplysninger

Vedlegg 1: Protokoll fra kontrollutvalgets møte den 16.02.2021 ligger vedlagt til orientering

Vedlegg 2, Plan for forvaltningsrevisjon:

Kommunestyret vedtok i sitt møte 18.02.2021, med 13 mot 12 stemmer, å endre forvaltningsrevisjonsplan 2021 til følgende:

1. Psykisk helse og rus
2. Kvalitet i KOSTRA-rapportering

Vedlegg 3, Forvaltningsrevisjonsrapport «Kvalitet og sykefravær i pleie- og omsorgstjenesten»:

Kommunestyret vedtok i sitt møte 25.03.2021, enstemmig med et tilleggspunkt 3: «Rådmannen kommer tilbake til kommunestyret senest 10. juni med en plan for hvordan forbedringsarbeidet og resultatet av dette kan følges opp i politiske organ frem til neste rapport foreligger».

Vedlegg 4, Kontrollutvalgets årsmelding 2020:
Kommunestyret vedtok i sitt møte 25.03.2021, kontrollutvalgets innstilling enstemmig

Vurdering

Sekretariatet vurderer at kontrollutvalget kan ta referater og meldinger til orientering

Møteprotokoll

Kontrollutvalget Rakkestad

Møtedato: 16.02.2021,
Tidspunkt: fra kl. 09.00 til kl. 10:00
Møtested: fjernmøte, møterom Teams
Fra – til saksnr.: 21/1 – 21/9

Frammøteliste

MEDLEMMER:	MØTT:
Finn Kultorp, leder	X
Ellen Solbrække	Meldt forfall
Jan Ståle Lintho	X
John Martin Snopestad	X
Inger Kaatorp	X
VARAMEDLEMMER (innkalt):	
Sjur Hagestande	Meldt forfall
Roger Olstad	X

Antall stemmeberettigede fremmøtte 5 av 5.

Møtende fra kontrollutvalgssekretariatet: Daglig leder Anita Dahl Aannerød og rådgiver Anita Rovedal

Møtende fra revisjonen: Forvaltningsrevisor Casper Støten og regnskapsrevisor Jostein Ek

Møtende fra administrasjonen: Rådmann Alf Skog

.....
Finn Kultorp

.....
Inger Kaatorp

Merknader

Sakliste

- PS 21/1 Godkjenning av innkalling og sakliste
- PS 21/2 Valg av representant til å signere protokoll
- PS 21/3 Forvaltningsrevisjonsrapport "Kvalitet og sykefravær i pleie og omsorgstjenesten"
- PS 21/4 Etterlevelseskontroll: Overordnet risiko- og vesentlighetsvurdering og valg av kontrollområde
- PS 21/5 Kontrollutvalgets Årsmelding 2020
- PS 21/6 Østre Viken Kommunerevisjon IKS - Engasjement brev
- PS 21/7 Uavhengighetserklæring fra oppdragsansvarlig revisorer
- PS 21/8 Referater og meldinger
- PS 21/9 Eventuelt

PS 21/1 Godkjenning av innkalling og saksliste

Sekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:
Innkalling og saksliste godkjennes

Kontrollutvalget Rakkestads behandling 16.02.2021:

Leder innledet saken

Vedtak enstemmig som innstilt

Kontrollutvalget Rakkestads vedtak 16.02.2021:

Innkalling og saksliste godkjennes

PS 21/2 Valg av representant til å signere protokoll

Sekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:
Til å signere protokollen sammen med leder av utvalget, velges

Kontrollutvalget Rakkestads behandling 16.02.2021:

Leder innledet saken og foreslo Inger Kaatorp

Vedtak enstemmig som innstilling med Inger Kaatorp

Kontrollutvalget Rakkestads vedtak 16.02.2021:

Til å signere protokollen sammen med leder av utvalget, velges Inger Kaatorp

PS 21/3 Forvaltningsrevisjonsrapport "Kvalitet og sykefravær i pleie og omsorgstjenesten"

Sekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak og innstilling som legges frem for kommunestyret:

1. Kontrollutvalget tar forvaltningsrevisjonsrapport «Kvalitet og sykefravær i pleie og omsorgstjenesten» samt rådmannens uttalelse til rapporten til etterretning, og slutter seg til revisjonens anbefalinger.

2. Kontrollutvalgets innstilling til kommunestyret:

1: Kommunestyret tar forvaltningsrevisjonsrapport «Kvalitet og sykefravær i pleie og omsorgstjenesten» til etterretning, og ber administrasjonen følge opp de 12 anbefalinger som fremkommer av rapporten. Herunder skal administrasjonen:

- Sikre at kommunen har oversikt over risiko i tjenestene, at det er utarbeidet tilstrekkelige beskrivelser og/eller prosedyrer for hvordan risikofaktorene kan minimaliseres og en beskrivelse /rutine for årlig gjennomgang.
- Øke ansattes kjennskap og medvirkning i kvalitetsarbeidet.

- Opprette arena for brukermedvirkning og rutiner som beskriver hvordan erfaringer fra beboere og pårørende kan benyttes i kvalitetsarbeidet.
- Sikre at avvik ikke lukkes før eventuelle tiltak er iverksatt og fungerer.
- Vurdere ytterligere tiltak for å bedre tilbudet til beboere med demens og andre som har vansker med å formulere sine behov.
- Vurdere ytterligere tiltak for å bedre aktivitetstilbudet ved omsorgsboligene og sykehjemmet.
- Utarbeide et HMS-system tilpasset seksjonenes og enhetenes aktiviteter og risiko.
- Sikre at HMS-tiltak nedfelt i kommunens internkontroll for HMS følges opp i praksis.
- Kartlegge sykefraværet i større grad, slik at kommunen får et bedre kunnskapsgrunnlag for å drive forebyggingsarbeid på en mer treffsikker måte.
- Vurdere ytterligere tiltak for å legge til rette for et godt fysisk og psykososialt arbeidsmiljø med mål om å styrke nærværskultur og det forebyggende sykefraværsarbeidet.
- Sikre at fristene i rutinen for sykefraværsoppfølgingen overholdes, slik at det utarbeides oppfølgingsplan og at alle sykemeldte følges opp med dialog og tiltak på et tidlig tidspunkt.
- Sikre at de ansatte er kjent med kommunens rutine for sykefraværsoppfølging.

2: Kommunestyret viser til kontrollutvalgets ansvar for å påse at kommunestyrets vedtak i forbindelse med forvaltningsrevisjon blir fulgt opp. Kommunestyret ber kontrollutvalget om å følge opp vedtaket med en oppfølgingsrapport fra revisjonen ett år etter kommunestyrets behandling av saken. Denne oppfølgingsrapporten skal også sendes til kommunestyret.

Kontrollutvalget Rakkestads behandling 16.02.2021:

Leder innledet saken og ga ordet til revisjonen.

Revisjonen redegjorde for saken

Rådmann redegjorde for saken

Leder åpnet for diskusjon/spørsmål

Ord til saken: Kaatorp og Leder.

Vedtak enstemmig som innstilt

Kontrollutvalget Rakkestads vedtak/innstilling 16.02.2021:

1. Kontrollutvalget tar forvaltningsrevisjonsrapport «Kvalitet og sykefravær i pleie og omsorgstjenesten» samt rådmannens uttalelse til rapporten til etterretning, og slutter seg til revisjonens anbefalinger.
2. Kontrollutvalgets innstilling til kommunestyret:

1: Kommunestyret tar forvaltningsrevisjonsrapport «Kvalitet og sykefravær i pleie og omsorgstjenesten» til etterretning, og ber administrasjonen følge opp de 12 anbefalinger som fremkommer av rapporten. Herunder skal administrasjonen:

- Sikre at kommunen har oversikt over risiko i tjenestene, at det er utarbeidet tilstrekkelige beskrivelser og/eller prosedyrer for hvordan risikofaktorene kan minimaliseres og en beskrivelse /rutine for årlig gjennomgang.
- Øke ansattes kjennskap og medvirkning i kvalitetsarbeidet.

- Opprette arena for brukermedvirkning og rutiner som beskriver hvordan erfaringer fra beboere og pårørende kan benyttes i kvalitetsarbeidet.
- Sikre at avik ikke lukkes før eventuelle tiltak er iverksatt og fungerer.
- Vurdere ytterligere tiltak for å bedre tilbudet til beboere med demens og andre som har vansker med å formulere sine behov.
- Vurdere ytterligere tiltak for å bedre aktivitetstilbudet ved omsorgsboligene og sykehjemmet.
- Utarbeide et HMS-system tilpasset seksjonenes og enhetenes aktiviteter og risiko.
- Sikre at HMS-tiltak nedfelt i kommunens internkontroll for HMS følges opp i praksis.
- Kartlegge sykefraværet i større grad, slik at kommunen får et bedre kunnskapsgrunnlag for å drive forebyggingsarbeid på en mer treffsikker måte.
- Vurdere ytterligere tiltak for å legge til rette for et godt fysisk og psykososialt arbeidsmiljø med mål om å styrke nærværskultur og det forebyggende sykefraværsarbeidet.
- Sikre at fristene i rutinen for sykefraværsoppfølgingen overholdes, slik at det utarbeides oppfølgingsplan og at alle sykemeldte følges opp med dialog og tiltak på et tidlig tidspunkt.
- Sikre at de ansatte er kjent med kommunens rutine for sykefraværsoppfølging.

2: Kommunestyret viser til kontrollutvalgets ansvar for å påse at kommunestyrets vedtak i forbindelse med forvaltningsrevisjon blir fulgt opp. Kommunestyret ber kontrollutvalget om å følge opp vedtaket med en oppfølgingsrapport fra revisjonen ett år etter kommunestyrets behandling av saken. Denne oppfølgingsrapporten skal også sendes til kommunestyret.

PS 21/4 Etterlevelseskontroll: Overordnet risiko- og vesentlighetsvurdering og valg av kontrollområde

Sekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

1. Kontrollutvalget tar revisjonens overordnet risiko- og vesentlighetsvurdering for forenklet etterlevelseskontroll, samt valg av kontrollområde «*Selvkost*», til orientering.
2. Skriftlig uttalelse om resultatet av kontrollen oversendes kontrollutvalget senest 30. juni 2021

Kontrollutvalget Rakkestads behandling 16.02.2021:

Leder innledet saken

Sekretariatet redegjorde for saken.
Revisjonen redegjorde for saken.

Vedtaket enstemmig som innstilt

Kontrollutvalget Rakkestads vedtak 16.02.2021:

1. Kontrollutvalget tar revisjonens overordnet risiko- og vesentlighetsvurdering for forenklet etterlevelseskontroll, samt valg av kontrollområde «*Selvkost*», til orientering.
2. Skriftlig uttalelse om resultatet av kontrollen oversendes kontrollutvalget senest 30. juni 2021

PS 21/5 Kontrollutvalgets Årsmelding 2020

Sekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

1. Kontrollutvalgets årsmelding for 2020 godkjennes.
2. Årsmeldingen oversendes kommunestyret med følgende forslag til vedtak:
Kontrollutvalgets årsmelding for 2020 tas til orientering

Kontrollutvalget Rakkestads behandling 16.02.2021:

Leder innledet saken

Det var oppdaget feil kommunenavn i årsmeldingen under *andre saker*, dette rettes opp før utsending av rapporten. I saksfremlegget hadde *bystyret* sneket seg inn i saksopplysninger og vurdering, men i innstillingen sto det riktig, altså *kommunestyret*.

Vedtak enstemmig som innstilt

Kontrollutvalget Rakkestads vedtak/innstilling 16.02.2021:

1. Kontrollutvalgets årsmelding for 2020 godkjennes.
2. Årsmeldingen oversendes kommunestyret med følgende forslag til vedtak:
Kontrollutvalgets årsmelding for 2020 tas til orientering

PS 21/6 Østre Viken Kommunerevisjon IKS - Engasjement brev

Sekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

1. Engasjementsbrev fra Østre Viken Kommunerevisjon IKS, tas til orientering

Kontrollutvalget Rakkestads behandling 16.02.2021:

Leder innledet saken

Revisjonen redegjorde for saken

Vedtak enstemmig som innstilt

Kontrollutvalget Rakkestads vedtak 16.02.2021:

Engasjementsbrev fra Østre Viken Kommunerevisjon IKS, tas til orientering

PS 21/7 Uavhengighetserklæring fra oppdragsansvarlig revisorer

Sekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

1. Uavhengighetserklæring fra oppdragsansvarlige revisorer, tas til orientering

Kontrollutvalget Rakkestads behandling 16.02.2021:

Leder innledet saken

Revisjonen redegjorde for saken

Vedtak enstemmig som innstilt

Kontrollutvalget Rakkestads vedtak 16.02.2021:

Uavhengighetserklæring fra oppdragsansvarlige revisorer, tas til orientering

PS 21/8 Referater og meldinger

Sekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

Kontrollutvalget tar referater og meldinger til orientering

Kontrollutvalget Rakkestads behandling 16.02.2021:

Leder innledet saken

Vedtak enstemmig som innstilt

Kontrollutvalget Rakkestads vedtak 16.02.2021:

Kontrollutvalget tar referater og meldinger til orientering

PS 21/9 Eventuelt

Kontrollutvalget Rakkestads behandling 16.02.2021:

- Utvalget har fått tilbud om fra NKRF om abonnement på Kommunerevisoren ut året, utvalget ønsker dette og Kultorp tar dette med kommunens sekretariat.
- Sekretariatet informerte om at de nå har blitt et *kommunalt oppgavefelleskap*, fullt navn er Østfold kontrollutvalgssekretariat kommunalt oppgavefelleskap forkortet til ØKUS KOF, og kort om nye lokaler, hjemmekontor og personal.
- Utvalgsleder ba om status for avvikling av IØKUS IKS, og sekretariatet redegjorde for at avviklingsstyret arbeider med dette, men at avleggelsen av årsregnskap mm må på plass først.

Kontrollutvalget Rakkestads vedtak 16.02.2021:

Ingen

Saksprotokoll

Utvalg: Kommunestyret
Møtedato: 18.02.2021
Sak: 3/21

Resultat: **Annet forslag vedtatt**

Arkivsak: **20/1991**
Tittel: **PLAN FOR FORVALTNINGSREVISJON 2021, RAKKESTAD KOMMUNE**

Behandling

Casper Støten fra Østre Viken kommunerevisjon IKS møtte under behandlingen av saken.

Følgende hadde ordet i saken:

Peder Harlem (Sp), Finn Kultorp (Ap), Espen Storeheier (H), Casper Støten, Sølvi Brekkhund Sæves (H), Helen Graarud (Sp), Knut-Magne Bjørnstad (Ap), Øyvind Kjeve (Krf).

Representanten Peder Harlem (Sp) fremmet følgende endringsforslag på omprioritering av rekkefølgen:

- 1. Psykisk helse og rus*
- 2. Kvalitet i KOSTRA – rapportering*

Barnevern utgår i denne planen.

Ved votering falt kontrollutvalgets innstilling med 12 mot 13 stemmer.

Mindretallet besto av Knut-Magne Bjørnstad (Ap), Laila Olsen Rode (Ap), Finn Kultorp (Ap), Tina Ødegård Holt (Ap), Kim Tomas Haglund (Ap), Hans Edvin Johansson (Ap), Barbro Urke (MDG), Hans Jørgen Fagereng (Frp), Stine Svanskov Teigen (Frp), Iselin Bjørnstad (Krf), Øyvind Kjeve (Krf), Maria Hereid Kristiansen (Sp).

Ved votering ble Harlems endringsforslag vedtatt med 13 mot 12 stemmer.

Mindretallet besto av Knut-Magne Bjørnstad (Ap), Laila Olsen Rode (Ap), Finn Kultorp (Ap), Tina Ødegård Holt (Ap), Kim Tomas Haglund (Ap), Hans Edvin Johansson (Ap), Barbro Urke (MDG), Hans Jørgen Fagereng (Frp), Stine Svanskov Teigen (Frp), Iselin Bjørnstad (Krf), Øyvind Kjeve (Krf), Maria Hereid Kristiansen (Sp).

Kommunestyrets vedtak

1. Det skal i 2021 gjennomføres forvaltningsrevisjon i henhold til kontrollutvalgets forslag til «Forvaltningsrevisjonsplan 2021» (jf. pkt. 2.2 i planen) med følgende endring:
 1. Psykisk helse og rus
 2. Kvalitet i KOSTRA – rapportering
2. Rammetimetallet til forvaltningsrevisjon settes til 650 timer per år (I henhold til avtale mellom eierne av revisjonen).
3. Kontrollutvalget gis fullmakt til å foreta nærmere planlegging av forvaltningsrevisjonen, herunder vedta de enkelte undersøkelser/prosjektplaner og inngå avtaler om gjennomføring med revisjonen.
4. Kontrollutvalget skal fortløpende sende forvaltningsrevisjonsrapporter til kommunestyret. Kontrollutvalget skal også sende opp følgingsrapporter til kommunestyret ett år etter 1. gangs behandling i kommunestyret.
5. Kommunestyret delegerer til kontrollutvalget å vurdere eventuelle behov for endringer i planen i planperioden.

Melding om vedtak sendt:

Østre Viken kommunerevisjon IKS, Østfold kontrollutvalgssekretariat KOF,

Saksprotokoll

Utvalg: Kommunestyret
Møtedato: 25.03.2021
Sak: 15/21

Resultat: **Annet forslag vedtatt**

Arkivsak: **20/2669**
Tittel: **FORVALTNINGSREVISJONSRAPPORT - KVALITET OG SYKEFRAVÆR I PLEIE- OG OMSORGSTJENESTEN**

Behandling

Østre Viken Kommunerevisjon IKS ved forvaltningsrevisor Casper Støten deltok under behandlingen og orienterte i saken.

Følgende hadde ordet i saken:

Finn Kultorp (Ap), Knut-Magne Bjørnstad (Ap), Knut Ruud (H), rådmann Alf Thode Skog, Barbro Urke (MDG), Peder Harlem (Sp), Øyvind Kjeve (Krf).

Representanten Knut Ruud (H) fremmet følgende tilleggsforslag som punkt 3.

«Rådmannen kommer tilbake til kommunestyret senest 10. juni med en plan for hvordan forbedringsarbeidet og resultatet av dette kan følges opp i politiske organ frem til neste rapport foreligger»

Ved votering ble Ruud sitt forslag enstemmig vedtatt.

Kontrollutvalgets innstilling med Ruud sitt forslag ble enstemmig vedtatt.

Kommunestyrets vedtak

1. Kommunestyret tar forvaltningsrevisjonsrapport «Kvalitet og sykefravær i pleie og omsorgstjenesten» til etterretning, og ber administrasjonen følge opp de 12 anbefalinger som fremkommer av rapporten. Herunder skal administrasjonen:
 - Sikre at kommunen har oversikt over risiko i tjenestene, at det er utarbeidet tilstrekkelige beskrivelser og/eller prosedyrer for hvordan risikofaktorene kan minimaliseres og en beskrivelse /rutine for årlig gjennomgang.

- Øke ansattes kjennskap og medvirkning i kvalitetsarbeidet.
 - Opprette arena for brukermedvirkning og rutiner som beskriver hvordan erfaringer fra beboere og pårørende kan benyttes i kvalitetsarbeidet.
 - Sikre at avvik ikke lukkes før eventuelle tiltak er iverksatt og fungerer.
 - Vurdere ytterligere tiltak for å bedre tilbudet til beboere med demens og andre som har vansker med å formulere sine behov.
 - Vurdere ytterligere tiltak for å bedre aktivitetstilbudet ved omsorgsboligene og sykehjemmet.
 - Utarbeide et HMS-system tilpasset seksjonenes og enhetenes aktiviteter og risiko.
 - Sikre at HMS-tiltak nedfelt i kommunens internkontroll for HMS følges opp i praksis.
 - Kartlegge sykefraværet i større grad, slik at kommunen får et bedre kunnskapsgrunnlag for å drive forebyggingsarbeid på en mer treffsikker måte.
 - Vurdere ytterligere tiltak for å legge til rette for et godt fysisk og psykososialt arbeidsmiljø med mål om å styrke nærværskultur og det forebyggende sykefraværsarbeidet.
 - Sikre at fristene i rutinen for sykefraværsoppfølgingen overholdes, slik at det utarbeides oppfølgingsplan og at alle sykemeldte følges opp med dialog og tiltak på et tidlig tidspunkt.
 - Sikre at de ansatte er kjent med kommunens rutine for sykefraværsoppfølging.
2. Kommunestyret viser til kontrollutvalgets ansvar for å påse at kommunestyrets vedtak i forbindelse med forvaltningsrevisjon blir fulgt opp. Kommunestyret ber kontrollutvalget om å følge opp vedtaket med en oppfølgingsrapport fra revisjonen ett år etter kommunestyrets behandling av saken. Denne oppfølgingsrapporten skal også sendes til kommunestyret.
 3. Rådmannen kommer tilbake til kommunestyret senest 10. juni med en plan for hvordan forbedringsarbeidet og resultatet av dette kan følges opp i politiske organ frem til neste rapport foreligger

Melding om vedtak sendt:

Østre Viken Kommunerevisjon IKS, Østfold kontrollutvalgssekretariat KOF, seksjonsleder Skautun.

Saksprotokoll

Utvalg: Kommunestyret
Møtedato: 25.03.2021
Sak: 14/21

Resultat: **Innstilling vedtatt**

Arkivsak: **21/461**
Tittel: **KONTROLLUTVALGETS ÅRSMELDING 2020 RAKKESTAD KOMMUNE**

Behandling

Østre Viken Kommunerevisjon IKS ved forvaltningsrevisor Casper Støten deltok under behandlingen av saken.

Følgende hadde ordet i saken:
Øyvind Kjeve (Krf).

Kontrollutvalgets innstilling enstemmig vedtatt.

Kommunestyrets vedtak

Kontrollutvalgets årsmelding for 2020 tas til orientering.

Melding om vedtak sendt:

Østre Viken Kommunerevisjon IKS, Østfold kontrollutvalgssekretariat KOF.

ØSTFOLD KONTROLLUTVALGSSEKRETARIAT

Saksnr.: 2021/116
Dokumentnr.: 21
Løpenr.: 42929/2021
Klassering: 3016-191
Saksbehandler: Caroline Klæboe Roos

Møtebok

Behandlet av Kontrollutvalget Rakkestad	Møtedato 04.05.2021	Utvalgssaksnr. 21/15
---	-------------------------------	--------------------------------

Eventuelt